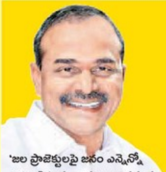
సత్యమేవ జయతే
సాక్షి
WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 12 వెల: ₹ 6.50
సంపుటి: 17 సంచిక: 138
శుక్రవారం 31-1-2025
SIMULTANEOUSLY PRINTED AT DELHI | VIJAYAWADA | CHENNAI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'జల ప్రాజెక్టులపై జనం ఎన్నెన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. వాళ్ల నమ్మకం వమ్ము కాకుండా పనిచేయాలి'

కోహ్లి తెచ్చిన కిక్
రైల్వేస్, ఢిల్లీ రంజీ మ్యాచ్‌కు అనూహ్య స్పందన.. భారీగా ప్రేక్షకుల హాజరు -11లో

మనకూ సొంత ఏఐ మోడల్
10 నెలల్లో దేశీ సామర్థ్యంతో తయారీ.. కేంద్ర మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ వెల్లడి -11లో

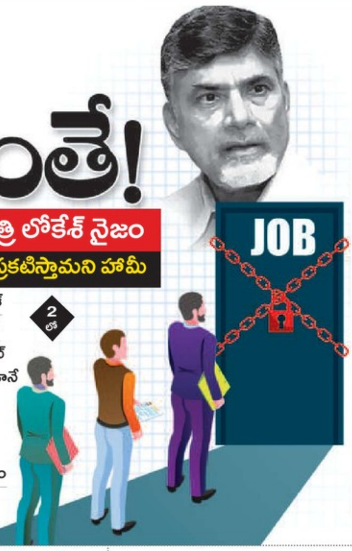

వలసదారులు గ్వాంటనామోకు..
అక్రమ వలసదారులను క్యూబాలోని గ్వాంటనామో బేలో ఉన్న అమెరికా నిర్బంధ కేంద్రానికి తరలిస్తామని ట్రంప్ ప్రకటించారు.
వివరాలు 6లో ▸

స్పేస్‌క్రాఫ్ట్ పైలట్‌గా శుభాంశు
అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రంలో అడుగుపెట్టిన మొట్టమొదటి భారతీయుడిగా శుభాంశు శుక్లా రికార్డుకెక్కబోతున్నాడు.
వివరాలు 6లో ▸

'సీఈసీ' రాజకీయాలు చేస్తున్నారు
ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ రాజీవ్‌కుమార్ రాజకీయాలు చేస్తున్నారని ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ జాతీయ కన్వీనర్ కేజ్రీవాల్ ఆరోపించారు.
వివరాలు 6లో ▸

నోబెల్‌కు ఎలాన్ మస్క్ నామినేట్
నోబెల్ శాంతి బహుమతి-2025కి టెస్లా, స్పేస్‌ఎక్స్ సంస్థల అధినేత ఎలాన్ మస్క్ నామినేట్ అయ్యారు.
వివరాలు 6లో ▸

చెప్పారంటే చేయరంతే!

ఇదీ సీఎం చంద్రబాబు, మంత్రి లోకేశ్ నైజం

ఏటా జనవరి ఫస్ట్‌న జాబ్ కేలండర్ ప్రకటిస్తామని హామీ

- ఇదే విషయం రాసిపెట్టుకోమన్న మంత్రి నారా లోకేశ్
- జనవరి పోయె.. ఫిబ్రవరి వచ్చె.. జాబ్ కేలండర్ ఏది?
- గత ప్రభుత్వ నోటిఫికేషన్లకు తేదీలు మార్చి డ్రాఫ్ట్ జాబ్ కేలండర్‌గా ప్రచారం.. ఆర్థిక శాఖ అనుమతి లేకుండానే కొత్త గ్రూప్-1 పోస్టులంటూ ప్రచారం
- ఇది తమను మోసం చేయడమేనని నిరుద్యోగుల ఆగ్రహం.. అప్పులు చేసి కొందరు.. చిరుద్యోగాలకు సెలవు పెట్టి మరికొందరు సతమతం
- శిక్షణ కొనసాగించాలో.. ఆపేయాలో తెలియక ఆందోళన

2లో

'ప్రతి సంవత్సరం జాబ్ కేలండర్ విడుదల చేస్తాం. రికార్డు చేసుకో.. పారిపోయే బ్యాచ్ కాదు నేను. టీడీపీ అధికారంలోకి రాగానే జాబ్ కేలండర్ ప్రకటిస్తాం. ఎన్ని ఉద్యోగాలు.. ఎప్పుడు ఎగ్జామ్స్.. ఎప్పుడు ఇంటర్వ్యూలు.. ఎప్పుడు ఆఫర్ లెటర్లు ఇచ్చేది స్పష్టంగా 2025 జనవరి ఫస్ట్‌నే ప్రకటిస్తాం' అని ఎన్నికలకు ముందు నారా లోకేశ్ ఆర్భాటంగా సెలవిచ్చారు.

కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి ఏడు నెలలు గడిచాయి. జనవరి ఒకటో తేదీ కూడా వెళ్లిపోయింది. ఫిబ్రవరి వస్తోంది. జాబ్ కేలండర్ ప్రకటన మాత్రం లేదు. దీంతో నిరుద్యోగులు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

పాటోమాక్ నదిలో శకలాల కోసం గాలిస్తున్న దృశ్యం

అమెరికా రాజధాని వాషింగ్టన్ డి.సి.లో ఘోర ప్రమాదం

గగనతలంలో మృత్యుకేళి

67 మంది మృతి

28 మృత దేహాల వెలికితీత

ఆర్మీ హెలికాప్టర్‌ను ఢీకొట్టిన ప్రయాణికుల విమానం

పాటోమాక్ నదిలో కూలిన రెండు లోహ విహంగాలు

గల్లంతైన వారంతా దుర్మరణం పాలై ఉంటారని చెబుతున్న అధికారులు

ప్రయాణికుల్లో పలువురు ఫిగర్ స్కేటింగ్ క్రీడాకారులు, కోచ్‌లు

- వివరాలు 6లో ▶

న్యూస్‌రీల్

స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ జరగదు

విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ జరగదని కేంద్ర ఉక్కు శాఖ మంత్రి కుమారస్వామి చెప్పారు. గత ప్రభుత్వం ప్రైవేటీకరణ వద్దంటూ అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసిందన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ఒక్క అవకాశమిస్తే ప్లాంట్ నిలబడుతుందని ప్రధానిని కోరగా.. ఆయన సానుకూలంగా స్పందించారని చెప్పారు.
వివరాలు 3లో ▸

గోదావరి బోర్డు చైర్మన్‌గా ఏకే ప్రధాన్

గోదావరి నదీ యాజమాన్య బోర్డు చైర్మన్‌గా ఎ.కె.ప్రధాన్‌ను నియమిస్తూ కేంద్ర జలశక్తి శాఖ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. గోదావరి బోర్డు చైర్మన్‌గా పనిచేస్తున్న ముఖేశ్‌కుమార్ సిన్హాకు పదోన్నతి కల్పించిన కేంద్ర జలశక్తి శాఖ, ఆయనను సీడబ్ల్యూసీ చైర్మన్‌గా నియమించింది.
వివరాలు 2లో ▸

అరకులో గిరిజన జాతరకు సర్వం సిద్ధం

ప్రకృతి అందాలకు పెట్టింది పేరైన అరకు లోయ శుక్రవారం నుంచి జరగబోయే చలి జాతరకు ముస్తాబైంది. మూడు రోజుల పాటు జరగనున్న ఈ జాతర.. గిరిజన ఆచార, సంప్రదాయాలకు అద్దం పట్టనున్నాయి. అలాగే 10 రాష్ట్రాల నుంచి ఆదివాసీ కళాకారులు తరలిరానున్నారు.
వివరాలు 8లో ▸

రోడ్డు ప్రమాదంలో ముగ్గురు దుర్మరణం

కృష్ణా జిల్లా పెడన సమీపంలో గురువారం జరిగిన ఘోర రోడ్డు ప్రమాదంలో ముగ్గురు దుర్మరణం చెందారు. బైక్‌ను లారీ ఢీకొన్న ఈ ప్రమాదంలో ఇద్దరు అక్కడికక్కడే మరణించగా, ఆస్పత్రికి తరలిస్తుండగా మరో వ్యక్తి ప్రాణాలు విడిచాడు.
వివరాలు 8లో ▸

మళ్లీ బడ్జెట్‌లో రేట్లు పెరిగితే కష్టమని ఇప్పుడే అన్నీ కొనుక్కొచ్చా!!

ఫీజు పోరు పోస్టర్‌ను ఆవిష్కరించిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

5న వైఎస్సార్‌సీపీ 'ఫీజు పోరు'

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కలెక్టర్లకు డిమాండ్ పత్రాలు

విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులతో కలసి ఆందోళన

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ కోసం పోరుబాట 2లో

- పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో పోస్టర్ ఆవిష్కరణ
- రూ.3,900 కోట్ల మేర ఫీజులు, స్కాలర్‌షిప్స్ బకాయిలు
- 2019లోనూ ఫీజులు బకాయిపెట్టి దిగిపోయిన బాబు
- అధికారంలోకి రాగానే ఆ బకాయిలు తీర్చిన జగన్ ప్రభుత్వం

హైకోర్టు పోయె.. బెంచ్ వచ్చె!

- కర్నూలులో హైకోర్టు శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటుకు చర్యలు
- మూడు భవనాలను ప్రతిపాదించిన ప్రభుత్వం
- ఏపీఈఆర్‌సీ భవనంలో ఏర్పాటు చేసేందుకు మొగ్గు!
- కర్నూలు నుంచి అమరావతికి ఏపీఈఆర్‌సీని తరలించే యోచన!
- జిల్లా కలెక్టర్ నుంచి హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్‌కు చేరిన నివేదిక
- సీనియర్ న్యాయమూర్తుల కమిటీతో చర్చించిన అనంతరం 'సీజే' తుది నిర్ణయం.. ప్రాథమికంగా 15 మంది న్యాయమూర్తుల కేటాయింపు?
- కర్నూలు బెంచ్ పరిధిలోకే ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలు

- వివరాలు 3లో

నేటి నుంచి బడ్జెట్ సమావేశాలు

6లో

- ఒకటో తేదీన సాధారణ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టనున్న కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మల
- వక్ఫ్ సవరణ బిల్లు సహా 16 బిల్లులు సభలో ప్రవేశపెట్టనున్న కేంద్రం
- అఖిలపక్ష భేటీలో అన్ని పార్టీల సహకారం కోరిన కేంద్రం

రూ.44,776 కోట్ల పెట్టుబడులకు ఆమోదం

గ్రీన్ ఎనర్జీ, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ రంగాల్లో 15 ప్రాజెక్టులు

ఆర్సెలర్ మిట్టల్ స్టీల్, బీపీసీఎల్ ప్రాజెక్టులకు 3 నెలల్లో శంకుస్థాపన

సీఎం అధ్యక్షతన 3వ ఎస్ఐపీబీ సమావేశంలో నిర్ణయాలు

- వివరాలు 2లో

రెడ్ బుక్ కుట్రకు రెడ్ సిగ్నల్!

కాకినాడ రేషన్ బియ్యం కేసులో సర్కారు ఆదేశం మేరకు నివేదికకు ఒత్తిడి

- ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పినట్టు చేయాల్సిందేనని సిట్ చీఫ్‌కు అల్టిమేటం
- స్మగ్లింగ్ జరిగినట్టు నివేదిక ఇవ్వాలి.. ఆ పేర్లు పెట్టాలని హుకుం
- కుట్రలో భాగస్వామి కాలేనన్న సిట్ చీఫ్ వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్.. తన విచారణలో తేలింది మాత్రమే ఇస్తానని స్పష్టీకరణ.. అలా కుదరదంటూ సీఐడీ చీఫ్, డీజీపీ ఆగ్రహం
- ఇలాగైతే రాజీనామా చేస్తానని తేల్చి చెబుతూ సెలవులో వెళ్లిన బ్రిజ్‌లాల్
- ఫలితంగా సీఐడీ నుంచి ఆయన్ను బదిలీ చేయాలని ప్రభుత్వ నిర్ణయం

3లో

నిధులకు నిరీక్ష.. కూటమికి పరీక్ష

'ఉపాధి', వ్యవసాయం, రైల్వేకు కేటాయింపులపై గంపెడాశలు

- ఏటా బడ్జెట్‌లో 'ఉపాధి'కి డిమాండ్ కన్నా తక్కువ నిధులు
- ఏడాది చివరలో అనుబంధ బడ్జెట్‌తోనే అదనపు నిధులు
- తద్వారా జనవరి-మార్చిలో కూలీల వేతనాల చెల్లింపుల్లో తీవ్ర ఆలస్యం
- వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలను గ్రోత్ ఇంజన్స్‌గా గుర్తించాలి
- పంటల బీమా బాధ్యత ప్రభుత్వాలే తీసుకోవాలి
- పీఎం కిసాన్ సాయం రెట్టింపు చేయాలి

5లో

నేను ఈతరం మహిళను..

- విద్యుత్ వాహన కొనుగోళ్లపై 52 శాతం భారత్ మహిళల ఆసక్తి
- 2035 నాటికి దేశంలో 2.7 రెట్లు పెరగనున్న విద్యుత్ వాహన విక్రయాలు
- గూగుల్ సర్వే ఆసక్తికర వివరాలు

సాక్షి, విశాఖపట్నం : ఏటా పెరుగుతున్న పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు జనం గుండెల్ని గుభేల్మనిపిస్తున్నాయి. సామాన్యులే కాదు.. ఉన్నత వర్గాల వారు కూడా ఇంధన ధరల కారణంగా ప్రత్యామ్నాయాలు అన్వేషిస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగా.. అందరి చూపూ ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలపై పడుతోంది. పెట్రోల్, డీజిల్‌తో పనిలేదు.. పరిమిత వేగం .. స్వల్ప బరువు.. తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ దూరం.. పర్యావరణ హితం .. ఇలా బోలెడు ప్రయోజనాలున్న ఈ-వెహికల్స్‌పై ఆసక్తి పెరుగుతోంది. తమకు ఉన్న వాహనంతో పాటు కొత్తగా ఇంకొకటి కొనాలంటే.. ఇప్పుడు చాలామంది ఈ-వెహికల్‌వైపు మొగ్గుచూపుతున్నారు. ముఖ్యంగా భారతీయ మహిళలు.. ఈవీలపై ఆసక్తిని పెంచుకుంటున్నారు. 52 శాతం మహిళలు ఈవీ కొనుగోలు చెయ్యాలంటూ ఇళ్లల్లో ఒత్తిడి తీసుకువస్తున్నారని 'థింక్ మొబిలిటీ' శీర్షికన బోస్టన్ కన్సల్టింగ్ గ్రూప్ (బీసీజీ)తో కలిసి గూగుల్ సంస్థ

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

చెప్పారంటే.. చేయరంతే!

ఇదీ సీఎం చంద్రబాబు, మంత్రి లోకేశ్ నైజం

- ఏటా జనవరి ఫస్ట్‌న జాబ్ కేలండర్ ప్రకటిస్తామని హామీ
- ఇదే విషయం రాసిపెట్టుకోమన్న మంత్రి నారా లోకేశ్
- జనవరి పోయె.. ఫిబ్రవరి వచ్చె.. జాబ్ కేలండర్ ఏది?

సాక్షి, అమరావతి : 'ప్రతి సంవత్సరం జాబ్ కేలండర్ విడుదల చేస్తాం. రికార్డు చేసుకో.. డేటు టైము రాసుకో.. పారిపోయే బ్యాచ్ కాదు నేను. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే జాబ్ కేలండర్ ప్రకటిస్తాం. ఎన్ని ఉద్యోగాలు.. ఎప్పుడు ఎగ్జామ్స్.. ఎప్పుడు ఇంటర్వ్యూలు.. ఎప్పుడు ఆఫర్ లెటర్లు ఇచ్చేది చాలా స్పష్టంగా 2025 జనవరి ఫస్టేనే ప్రకటిస్తాం' అని ఎన్నికలకు ముందు 2024 ఫిబ్రవరి నుంచి ఏప్రిల్ వరకు యువగళం సభల్లో నారా లోకేశ్ ఆర్భాటంగా సెలవిచ్చారు. తర్వాత కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి ఏడు నెలలు గడిచాయి. జనవరి ఒకటో తేదీ వెళ్లిపోయింది. ఫిబ్రవరి వస్తోంది. జాబ్ కేలండర్ ప్రకటన మాత్రం లేదు. ఇప్పటిదాకా జాబ్ కేలండర్ ఏమైందో పట్టించుకున్నదే లేదు. లోకేశ్ మాత్రమే కాదు.. నారా చంద్రబాబునాయుడు సైతం ఇదే హామీని పదేపదే ఇచ్చారు. కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడి ఎనిమిది నెలలు పూర్తవుతున్నా ఇంతవరకు ఏపీపీఎస్సీ నుంచి ఒక్క ప్రకటనా వెలువడలేదు. పైగా గత ప్రభుత్వంలో ఇచ్చిన గ్రూప్–1, 2 మెయిన్స్ పరీక్షలను పలుమార్లు వాయిదా వేశారు. సంస్కరణల పేరుతో గ్రూప్–2లో ఉన్న 10 రకాల ఎగ్జిక్యూటివ్ పోస్టులను గ్రూప్–1లో కలిపేందుకు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. నిరుద్యోగుల నుంచి వ్యతిరేకత పెరుగుతుండడంతో జగన్ ప్రభుత్వంలో ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లకు కొత్త తేదీలను చేర్చి డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్‌గా లీకులిచ్చి నిరుద్యోగులను మోసం చేస్తున్నారు. మరోపక్క రాష్ట్ర అటవీ శాఖలోని 689 ఖాళీల భర్తీకి రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ అనుమతించి 10 నెలలు దాటినా, వాటికి నోటిఫికేషన్ ప్రకటించలేదు. గత ప్రభుత్వంలో ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లకు పరీక్షలు నిర్వహించకపోగా, కొత్తగా 150 గ్రూప్–1 పోస్టులు సృష్టిస్తున్నట్టు డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్‌లో పేర్కొనడం చూస్తుంటే కూటమి ప్రభుత్వ పెద్దలు అబద్ధాలతో నెట్టుకొస్తున్నారని స్పష్టమవుతోంది.

ఏటా జాబ్ క్యాలెండర్ ఇస్తామని 'యువగళం'లో యువతకు హామీ ఇచ్చిన విషయాన్ని, 2023 నవంబర్ 30న 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేసిన లోకేశ్

10 లక్షల మందిలో తీవ్ర ఆందోళన

కూటమి ప్రభుత్వంలో గ్రూప్–2, గ్రూప్–1 మెయిన్స్ పరీక్షలను రెండుసార్లు వాయిదా వేశారు. నిరుద్యోగుల ఆగ్రహాన్ని చల్లార్చేందుకు ఫిబ్రవరిలో గ్రూప్–2, మే నెలలో గ్రూప్–1 మెయిన్స్‌కు తేదీలు ప్రకటించారు. అయితే, గత సంఘటనలతో ఆయా తేదీల్లో పరీక్షలు జరుగుతాయో లేదో అనే అనుమానం నిరుద్యోగులను వెంటాడుతోంది. కూటమి ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న పరిణామాలను చూస్తున్న అభ్యర్థులు గతంలో ప్రకటించిన మరో 21 నోటిఫికేషన్లకు సంబంధించి పరీక్షలపై ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ నోటిఫికేషన్లకు దరఖాస్తు చేసుకుని దాదాపు 10 లక్షల మందికి పైగా అభ్యర్థులు పరీక్షల కోసం సిద్ధమవుతున్నారు. ఎనిమిది నెలలుగా ఈ పరీక్షల నిర్వహణపై ఇటు ఏపీపీఎస్సీ, అటు ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి ప్రకటనా లేదు. దీంతో యువత భవిష్యత్ అగమ్యగోచరంగా మారింది. గత ప్రభుత్వంలో నోటిఫికేషన్‌తో పాటు ఇచ్చే షెడ్యూల్ ప్రకారమే పరీక్షలు నిర్వహించి, పోస్టులు భర్తీ చేశారు. కానీ ఎన్డీఏ కూటమి అధికారంలోకి రాగానే ఏపీపీఎస్సీని నీరుగార్చింది. దీంతో పరీక్షలు ఎప్పుడు జరుగుతాయో తెలియక ఇంకా శిక్షణ కొనసాగించాలా.. లేక విరమించాలో తేల్చుకోలేక నిరుద్యోగ అభ్యర్థులు మదనపడుతున్నారు. ఈ 21 నోటిఫికేషన్లకు షెడ్యూల్ ప్రకారం పరీక్షలు నిర్వహించి డిసెంబర్ నాటికి నియామక ప్రక్రియ పూర్తి చేయాలి. గతంలో ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లలో గ్రూప్–2, గ్రూప్–1, డీవైఈవో, డిగ్రీ, పాలిటెక్నిక్, జూనియర్ కాలేజీ లెక్చరర్లు, పాఠశాల విద్యా శాఖలో డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసర్ వంటి కీలమైనవి 19 నోటిఫికేషన్లు ఉన్నాయి. వీటిలో గ్రూప్–2, గ్రూప్–1తో పాటు డీవైఈవో పోస్టులకు మాత్రమే ప్రిలిమ్స్ పరీక్షలు పూర్తిచేసి ఫలితాలను విడుదల చేశారు. షెడ్యూల్ ప్రకారం గ్రూప్–2 మెయిన్స్ జూలైలో జరగాల్సి ఉండగా ఫిబ్రవరికి వాయిదా వేశారు. సెప్టెంబర్‌లో జరగాల్సిన గ్రూప్–1 మెయిన్స్ మే నెలకు వెళ్లిపోయింది. డీవైఈవో మెయిన్స్ పరిస్థితీ అలాగే ఉంది. కేవలం ఈ మూడు పరీక్షలకు సంబంధించి మెయిన్స్‌కు అర్హత సాధించిన వారు దాదాపు 1.15 లక్షల మంది ఉన్నారు. వీరిలో చాలా మంది ప్రభుత్వ, ప్రయివేటు ఉద్యోగులు. వారంతా దీర్ఘకాలిక సెలవులు పెట్టి మెయిన్స్‌కు సిద్ధమవుతున్నారు. పరీక్షల నిర్వహణపై ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య వైఖరితో వారంతా తీవ్రంగా ఆందోళన చెందుతున్నారు.

మభ్య పెట్టడమే సర్కారు విధానం

రాష్ట్ర అటవీ శాఖలో 689 పోస్టుల భర్తీకి ఆర్థిక శాఖ గతేడాది అనుమతిచ్చింది. ఇందులో ఫారెస్టు రేంజ్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 37, ఫారెస్ట్ సెక్షన్ ఆఫీసర్లు 70, బీట్ ఆఫీసర్ పోస్టులు 175, అసిస్టెంట్ బీట్ ఆఫీసర్ 375, తానాదార్ 10, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్ పోస్టులు 12, జూనియర్ అసిస్టెంట్లు 10 పోస్టులు ఉన్నాయి. అయితే ఇప్పటి వరకు ఈ పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చేందుకు సర్వీస్ కమిషన్‌కు ప్రభుత్వం అనుమతించలేదు. కానీ కొత్తగా 150 గ్రూప్–1 పోస్టులు ఉన్నట్టు డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్‌లో పేర్కొనడం గమనార్హం. వాస్తవానికి ప్రభుత్వ శాఖల్లో పోస్టులు భర్తీకి ముందు ఖాళీలను గుర్తించాలి. నోటిఫికేషన్ ఇచ్చేందుకు ఆర్థిక శాఖ అనుమతి తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఇవేమీ చేయకుండానే 150 గ్రూప్–1 పోస్టులు ఉన్నట్టు పేర్కొని నిరుద్యోగులను మభ్య పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తోంది. పైగా గత ప్రభుత్వంలో ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లకు పరీక్షల తేదీలను చేర్చి 'డ్రాఫ్ట్ జాబ్ కేలండర్–2025'గా ప్రచారం చేయడంపై నిరుద్యోగులు మండిపడుతున్నారు.

యువత సంక్షేమం

- మెగా డీయస్సీ, ప్రతి సంవత్సరం జాబ్ క్యాలెండర్
- ఉత్తరాంధ్ర, కోస్తా, రాయలసీమ ప్రాంతాల అభివృద్ధి, ఉద్యోగ కల్పనకు ప్రత్యేక ఎంప్లాయ్‌మెంట్ జోన్‌ల ఏర్పాటు
- అత్యధిక ఉద్యోగ కల్పన చేసే ఎంఎస్ఎంఈ సెక్టార్‌కు ప్రోత్సాహకాలు
- మూతపడిన ప్రతి నైపుణ్య శిక్షణా కేంద్రాన్ని పున:ప్రారంభం-విస్తరణ
- పరిశ్రమల అవసరాలకు అనుగుణంగా యువతకు నైపుణ్య శిక్షణ అందించి ఉద్యోగాలు కల్పిస్తాం

యువత సంక్షేమం పేరుతో జ్యాబ్ క్యాలెండర్ ఇస్తామని టీడీపీ-జనసేన మేనిఫెస్టోలో పేర్కొన్న భాగం

గత ప్రభుత్వంలో షెడ్యూల్ ప్రకారమే భర్తీ

వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వంలో సర్వీస్ కమిషన్ నుంచి వచ్చిన అన్ని నోటిఫికేషన్లకు ప్రకటించిన షెడ్యూల్ ప్రకారం పరీక్షలు నిర్వహించి పక్కాగా పోస్టులు భర్తీ చేశారు. గత ఐదేళ్లలో కమిషన్ ద్వారా అన్ని శాఖల్లో 78 నోటిఫికేషన్లు ఇచ్చి అర్హత గల ఏ నిరుద్యోగికీ అన్యాయం జరగకుండా 6,296 ఉద్యోగాలను వివాద రహితంగా నియామకాలు పూర్తి చేశారు. రెండుసార్లు గ్రామ, వార్డు సచివాలయ కార్యదర్శుల పోస్టుల భర్తీ చేపట్టి, ఏకంగా 1.34 లక్షల మందికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఇచ్చారు. ఏ ఒక్క నోటిఫికేషన్ వాయిదా పడిన సందర్భంగానీ, రద్దు చేయడం గాని జరగలేదు. 2019కి ముందు టీడీపీ ప్రభుత్వం వివాదాస్పదంగా మార్చిన పరీక్షలను సైతం కోర్టు కేసులతో పాటు అన్ని వివాదాలను పరిష్కరించి పోస్టులు భర్తీ చేశారు. 2024లో కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ రాష్ట్రాల సర్వీస్ కమిషన్ల పని తీరుపై విడుదల చేసిన నివేదికలో దేశంలోని 15 రాష్ట్రాల సర్వీస్ కమిషన్లు వివాదాల్లో చిక్కుకుంటే, వివాద రహితంగా ఉద్యోగాలు భర్తీ చేసిన బోర్డుగా ఏపీపీఎస్సీ ప్రథమ స్థానంలో నిలిచింది. 2019కి ముందు ఇచ్చిన నోటిఫికేషన్లపై వివాదాలు చెలరేగి నిరుద్యోగ యువత నష్టపోయారు. ప్రస్తుతం ఉద్యోగ పరీక్షలకు శిక్షణ తీసుకుంటున్న అభ్యర్థులు చేస్తున్న ఉద్యోగాలకు సెలవు పెట్టి ప్రతినెలా సగటున రూ.15 వేల చొప్పున ఖర్చు చేస్తూ ఆర్థికంగా నలిగిపోతున్నారు. 2018 డిసెంబర్‌లో నాటి టీడీపీ ప్రభుత్వం 32 నోటిఫికేషన్లు ఇచ్చినా, ఒక్క నోటిఫికేషన్‌కు పరీక్షలు నిర్వహించలేదు. ఇప్పుడు కూటమి ప్రభుత్వంలో 2019కి ముందున్న పరిస్థితే వచ్చిందని నిరుద్యోగ అభ్యర్థులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

వడ్డీల భారం తడిసిమోపెడు

కేంద్ర ప్రభుత్వం తెచ్చే అప్పులకు చేసే వడ్డీ చెల్లింపులు ప్రతి ఏటా పెరుగుతున్నాయి. అదే సమయంలో ప్రతి ఏటా ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీలు కూడా పెరిగిపోతున్నాయి. ఇవి రెండూ ప్రభుత్వానికి ఆర్థికంగా పెనుభారంగా పరిణమిస్తున్నాయి. 2014–15లో ఈ రెండూ కలిపి రూ.6,60,702 కోట్లు ఉండేవి. 2024–25లో సుమారు రూ.16 లక్షల కోట్లకు చేరింది. కరోనా సమయంలో 2020–21లో సబ్సిడీల భారం రికార్డు స్థాయికి పెరిగింది. అప్పట్లో సబ్సిడీ భారానికి రెండింతలు ఉండే వడ్డీ చెల్లింపులు.. ఇప్పుడు ఏకంగా దాదాపు 3 రెట్లకు పెరిగిపోయాయి. అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసే అప్పులు కూడా భారీగా పెరిగిపోతున్నాయన్నమాట.

సంవత్సరం	సబ్సిడీలు	వడ్డీ చెల్లింపులు
	(రూ.లక్షల కోట్లలో)	
2014-15	2.58	4.02
2018-19	2.23	5.82
2019-20	2.62	6.12
2020-21	7.58	6.80
2021-22	5.04	8.05
2022-23	5.78	9.28
2023-24	4.40	10.55
2024-25	4.28	11.63

క్లుప్తంగా...

గాంధీజీ చూపిన మార్గం యువతకు ఆదర్శనీయం

వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: జాతిపిత మహాత్మా గాంధీ సిద్ధాంతాలు, ఆయన చూపిన మార్గం నేటి యువతకు ఆదర్శనీయమని వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అన్నారు. మహాత్మా గాంధీ వర్ధంతి సందర్భంగా ఆయన సేవలను స్మరిస్తూ వైఎస్ జగన్ ఘన నివాళులర్పించారు. 'జాతిపిత మహాత్మాగాంధీ వర్ధంతి సందర్భంగా నివాళులు. అహింసావాదంతో ఏమైనా సాధించవచ్చని.. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తీసుకువచ్చి చూపించిన మహనీయుడు ఆయన. గాంధీజీ సిద్ధాంతాలు, ఆయన చూపిన మార్గం నేటి యువతకు ఆదర్శనీయం' అంటూ సోషల్ మీడియా వేదిక 'ఎక్స్'లో వైఎస్ జగన్ గురువారం ట్వీట్ చేశారు.

గోదావరి బోర్డు చైర్మన్‌గా ఏకే ప్రధాన్

సాక్షి, అమరావతి: గోదావరి నదీ యాజమాన్య బోర్డు (జీఆర్‌ఎంబీ) చైర్మన్‌గా ఏకే ప్రధాన్‌ను కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ నియమించింది. గోదావరి బోర్డు చైర్మన్‌గా పనిచేస్తున్న ముఖేశ్‌కుమార్ సిన్హాకు పదోన్నతి కల్పించిన కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ, ఆయనను సీడబ్ల్యూసీ చైర్మన్‌గా నియమించింది. దీంతో గోదావరి బోర్డు చైర్మన్‌గా ఏకే ప్రధాన్‌ను నియమిస్తూ కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ అండర్ సెక్రటరీ అజయ్ కుమార్ శర్మ బుధవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

మహాత్ముని ఆశయాలతో ముందుకు..

వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో జాతిపితకు ఘనంగా నివాళి

మహాత్మా గాంధీ చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న నాయకులు

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో గురువారం జాతిపిత మహాత్మా గాంధీ వర్ధంతి కార్యక్రమాన్ని ఘనంగా నిర్వహించారు. గాంధీజీ చిత్రపటం వద్ద వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎమ్మెల్సీ లేళ్ల అప్పిరెడ్డి మాట్లాడుతూ.. మహాత్ముడి అడుగుజాడల్లో వైఎస్సార్‌సీపీ ముందుకు వెళ్తోందని చెప్పారు. అహింస అనే ఆయుధంతో గాంధీజీ ఈ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తీసుకువచ్చారని.. ప్రస్తుత పరిణామాలు చూస్తుంటే ఆయన మరోసారి జన్మిస్తే బాగుంటుందనే భావన ప్రజల్లో కలుగుతోందన్నారు. ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలకు ఎన్నో హామీలు ఇచ్చిన చంద్రబాబు.. తీరా అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ప్రజలను పట్టించుకోకుండా బరితెగింపుతో వ్యవహరిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ మేనిఫెస్టోను పవిత్ర గ్రంథంలా భావించారని చెప్పారు. కరోనా వంటి విపత్తులో కూడా అన్ని హామీలనూ అమలు చేసి ప్రజలకు మేలు చేశారని గుర్తు చేశారు. మహాత్ముని ఆశయాలకు అనుగుణంగా అనేక సంస్కరణలు తీసుకొచ్చారని వివరించారు. హైకోర్టు సీనియర్ న్యాయవాదులు జల్లా సుదర్శన్‌రెడ్డి, మలసాని మనోహర్‌రెడ్డి, పార్టీ నాయకులు పానుగంటి చైతన్య, మస్తాన్ వలీ, కొమ్మూరి కనకారావు, అంకంరెడ్డి మూర్తి, దొడ్డా అంజిరెడ్డి, ఎ.రవిచంద్ర పాల్గొన్నారు.

నేను ఈ తరం మహిళను..

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

నిర్వహించిన సర్వే ఒకటి పేర్కొంది.

ఆందోళనలూ ఉన్నాయ్..

అయితే చాలా మంది ఇంకా బ్యాటరీలు పేలిపోవడం, చార్జింగ్ సౌకర్యాలు గణనీయంగా వృద్ధి చెందకపోవడం వంటి అంశాలపై ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. అదేవిధంగా ప్రతి ముగ్గురిలో ఒకరు బ్యాటరీ లైఫ్‌టైమ్ ఆశించినంతగా ఉండటం లేదని అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు.

సర్వేలో వెల్లడైన మరికొన్ని ఆసక్తికరమైన అంశాలు...

- 3/1 — కొత్త వెహికల్ కొనాలనుకునే వారిలో ప్రతి ముగ్గురిలో ఒకరు ఈవీ వైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు
- 36 శాతం — తదుపరి వాహనం ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్ కావాలని కోరుకుంటున్నరు
- 30 శాతం — ఈ-బైక్ బెటర్ ఆప్షన్‌గా ఎంపిక చేసుకుంటున్న మహిళలు
- 41 శాతం — జీపీఎస్ సౌకర్యంపై మక్కువ చూపుతున్నవారు
- 45 శాతం — ఫ్యూయల్ వాహనాలతో పోలిస్తే.. ఈవీలతో డబ్బులు ఆదా అవుతున్నాయని భావిస్తున్నవారు

ఈవీలో తలెత్తుతున్న సవాళ్లని అధిగమిస్తూ..

అభిరుచులకు అనుగుణంగా మోడల్స్...

కొనుగోలుదారుల అభిరుచులకు అనుగుణంగా అంతర్జాతీయ బ్రాండ్లతో పాటు మేడ్ ఇన్ ఇండియా బ్రాండ్లు ఈ-వెహికల్స్‌ని మార్కెట్‌లోకి విడుదల చేస్తున్నాయి. కొన్ని బ్రాండ్లు బ్యాటరీ కాలపరిమితిని పెంచుతూ మోడల్స్‌ని తీసుకువస్తున్నాయి. ఈ తరుణంలో ఇండియన్ ఆటోమోటివ్ మార్కెట్ గణనీయమైన వృద్ధి సాధిస్తోంది. సర్వే అధ్యయనం ప్రకారం 2035నాటికి ఈ- వాహన కొనుగోళ్లు 2.7 రెట్లు వరకూ పెరగనున్నాయి.

ఫ్యూయల్ కోసం ఇబ్బందులు లేవు

ఇంట్లో కారు, ఫ్యూయల్ స్కూటీ ఉన్నా.. పట్టుబట్టి మరీ ఎలక్ట్రిక్ స్కూటీని తీసుకున్నాను. ఇది చాలా సౌలభ్యంగా ఉంది. ఇంధన వెహికల్ అయితే.. ఫ్యూయల్ కోసం బంకుల కోసం వెతుకులాట ప్రయాసగా ఉంటోంది. ఈ-బైక్ అయితే ఇంట్లోనే చార్జింగ్ పెట్టుకుంటే చాలు. హ్యాపీగా ఇబ్బందులు లేకుండా ప్రయాణం చేసుకోవచ్చు. నాలుగు గంటల సమయం వరకు చార్జింగ్ పెడితే దాదాపు 100 నుంచి 120 కిలోమీటర్లు మైలేజ్ ఇస్తుంది.

– గంపా చైతన్యజ్యోతి, సోషల్ మీడియా ఇన్‌ఫ్లుయెన్సర్

తేలిగ్గా డ్రైవ్

సాధారణ స్కూటీలతో పోలిస్తే ఈవీ చాలా తేలిగ్గా డ్రైవ్ చేసుకోగలుగుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఇందులో ఉన్న నేవిగేషన్ సిస్టమ్‌కి ఫిదా అయిపోయి ఈ-స్కూటీ కొనుగోలు చేశాను. ఎవరినీ అడ్రస్ అడగాల్సిన అవసరం లేకుండా.. ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి నేరుగా స్క్రీన్‌లో చూసుకుంటూ వెళ్లిపోగలుగుతున్నాం. ఇప్పుడు దాదాపు అన్ని చోట్లా చార్జింగ్ స్టేషన్లు కూడా అందుబాటులోకి వచ్చేశాయి. భవిష్యత్తులో ఈ-కారునే కొంటాం.

– సీహెచ్ లక్ష్మి, గృహిణి

ఎందుకీ అత్యవసర సమావేశాలు?

హడావిడికే పరిమితం అవుతున్న టీటీడీ పాలకమండలి

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తులకు మెరుగైన సేవలు అందించడం, పరిపాలన వ్యవహారాలు సజావుగా సాగేలా నిర్ణయాలు తీసుకోవడం టీటీడీ పాలక మండలి ప్రథమ కర్తవ్యం. ఒక్క సమావేశంలోనే అనేక విప్లవాత్మక నిర్ణయాలు తీసుకొచ్చి మెరుగైన సేవలు అందించిన టీటీడీ ట్రస్ట్ బోర్డులు గతంలో అనేకం ఉన్నాయి. చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన ప్రస్తుత ట్రస్టు బోర్డు అసలు విషయాలను వదిలేసి అత్యవసర సమావేశాలంటూ హడావుడి చేస్తోంది. టీటీడీ చరిత్రలోనే తొలిసారిగా ఒకే నెలలో రెండుసార్లు పాలకమండలి అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటు చేసింది. మొదట జనవరి 10న పాలకమండలి అత్యవసర సమావేశాన్ని నిర్వహించారు. ఇప్పుడు రథసప్తమిని కారణంగా చూపి శుక్రవారం మరోసారి అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. మినీ బ్రహ్మోత్సవంగా పిలిచే రథసప్తమి వేడుకలను వైభవంగా నిర్వహించడానికి కొన్నేళ్లుగా టీటీడీ ఓ క్రమ పద్ధతిని అవలంభిస్తోంది. ఈ ఉత్సవాల ఏర్పాట్లలో బోర్డు వేలు పెట్టాల్సిన అవసరం ఉండదు. అధికారులు మాత్రమే ఈ వేడుకలపై సమీక్షలు నిర్వహించి ఏర్పాట్లు చేస్తారు. అధికారులు ప్రత్యేక దృష్టి సారించి ఈ వేడుకల్లో భక్తులకు మెరుగైన సేవలను అందిస్తూనే ఉన్నారు. ఆమేరకు ఈసారి కూడా అధికారులు ఇప్పటికే ఏర్పాట్లు చేశారు.

టీడీపీ, జనసేన బాహాబాహి

డీలర్‌షిప్ విషయంలో ఆదోని సబ్‌కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదుట తోపులాట

ఆదోని రూరల్: కర్నూలు జిల్లా ఆదోని నియోజకవర్గంలో కూటమి నేతల మధ్య కుమ్ములాటలు తారస్థాయికి చేరాయి. తాజాగా గురువారం రాత్రి ఆదోని సబ్ కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదుట టీడీపీ మాజీ ఎమ్మెల్యే మీనాక్షినాయుడు, జనసేన పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు బాహాబాహికి దిగారు. నియోజకవర్గంలోని డీలర్‌షిప్‌ల వాటాల విషయంలో టీడీపీ జనసేన నాయకులు, కార్యకర్తలు సబ్ కలెక్టర్ కార్యాలయం వద్ద గుమిగూడారు. నియోజకవర్గంలో వైఎస్సార్‌సీపీ మద్దతుదారులు నిర్వహిస్తున్న నిత్యావసర సరుకుల దుకాణాల డీలర్‌షిప్‌లను తొలగించి తమకు ఇవ్వాలని, ఈ విషయంపై తమ అధినేతలు జిల్లా కలెక్టర్, ఆ శాఖ మంత్రిని ఆదేశించారంటూ బాహాటంగానే చెప్పుకున్నారు. ఈ క్రమంలోనే పలానా డీలర్‌షిప్ తమకు కావాలంటే తమకు కావాలని రెండువర్గాల మధ్య మాటామాటా పెరిగి తోపులాట చోటుచేసుకుంది. సమాచారం అందుకున్న ఆదోని టూటౌన్ పోలీసులు అక్కడకు వచ్చి రెండువర్గాలకు సర్దిచెప్పి శాంతింపచేశారు.

సబ్‌కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదుట తలపడుతున్న జనసేన, టీడీపీ నాయకులు

పోలవరం ఎత్తు తగ్గింపుపై మంత్రి సమాధానమివ్వాలి

వైఎస్సార్‌సీపీ లోక్‌సభ పక్ష నేత మిథున్ రెడ్డి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: పోలవరం ప్రాజెక్టు ఎత్తు తగ్గింపుపై కేంద్ర జలశక్తి మంత్రి సి.ఆర్.పాటిల్ నేరుగా సమాధానం చెప్పాలని వైఎస్సార్‌సీపీ లోక్‌సభ పక్షనేత, ఎంపీ మిథున్ రెడ్డి డిమాండ్ చేశారు. శుక్రవారం నుంచి జరిగే పార్లమెంట్ సమావేశాల్లో పోలవరం ఎత్తుపై చర్చించాలని అఖిలపక్షానికి సూచించినట్లు తెలిపారు. గురువారం ఢిల్లీలో జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశానికి మిథున్‌రెడ్డి హాజరై తమ పార్టీ నుంచి పలు అంశాలను తెలియజేశారు. ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. 'పెండింగ్‌లో ఉన్న విభజన చట్టంలోని అనేక అంశాలను పరిష్కరించాలి. మార్గదర్శి చిట్‌ఫండ్స్ కుంభకోణం వల్ల వేలాది మంది డిపాజిటర్లు నష్టపోయారు. మార్గదర్శి నిబంధనలను ఉల్లంఘించిందని ఆర్‌బీఐ స్పష్టం చేసింది' ఈ విషయాలన్నీ అఖిలపక్షం దృష్టికి తీసుకెళ్లినట్లు మిథున్ రెడ్డి తెలిపారు.

5న వైఎస్సార్‌సీపీ 'ఫీజు పోరు'

- రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కలెక్టర్లకు డిమాండ్ పత్రాలు
- విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులతో కలసి ఆందోళన
- ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ కోసం పోరుబాట

సాక్షి, అమరావతి: 'ఫీజు పోరు' కార్యక్రమంలో భాగంగా ఫిబ్రవరి 5న రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, విద్యార్థి సంఘాల ప్రతినిధులు విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులతో కలసి కలెక్టర్లకు డిమాండ్ పత్రాలు అందచేయనున్నట్లు పార్టీ సీనియర్ నేత అంబటి రాంబాబు ప్రకటించారు. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు వెంటనే విడుదల చేయాలనే డిమాండ్‌తో ఫిబ్రవరి 5న నిర్వహిస్తున్న 'ఫీజు పోరు' పోస్టర్‌ను పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో గురువారం ఆయన పార్టీ నేతలతో కలసి ఆవిష్కరించి మాట్లాడారు. టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం విద్యాదీవెన కింద రూ.2,800 కోట్లు, వసతి దీవెన కింద రూ.1,100 కోట్ల స్కాలర్‌షిప్ డబ్బులతో కలిపి మొత్తం రూ.3,900 కోట్లు బకాయిలు పెట్టిందని చెప్పారు. దీంతో కాలేజీల యాజమాన్యాలు విద్యార్థులను తరగతులకు రానివ్వడం లేదని, సర్టిఫికెట్లు ఇవ్వడం లేదని తెలిపారు. పేద విద్యార్థులు చదువులు మానుకుని కూలీనాలి చేసుకోవాల్సిన దుస్థితిని సీఎం చంద్రబాబు కల్పించారని ధ్వజమెత్తారు. ప్రతి పేద విద్యార్థి ప్రపంచస్థాయిలో పోటీ పడాలని ఆకాంక్షిస్తూ వైఎస్ జగన్ అడుగులు వేస్తే సీఎం చంద్రబాబు వారి భవిష్యత్తుతో చెలగాటం ఆడుతున్నారని మండిపడ్డారు. పేద కుటుంబాలకు పిల్లల చదువులు భారం కాకూడదనే ఉద్దేశంతో దివంగత వైఎస్సార్ రూపకల్పన చేసిన ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పథకాన్ని వైఎస్ జగన్ పటిష్టంగా అమలు చేశారన్నారు. గతంలో చంద్రబాబు దిగిపోతూ బకాయి పెట్టిన ఫీజుల డబ్బులను సైతం జగన్ చెల్లించారని గుర్తు చేశారు. వైఎస్ జగన్ కంటే ఇంకా ఎక్కువ మేలు చేస్తామని నమ్మబలికి అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి పార్టీలు పిల్లలను సైతం మోసం చేసి పేద కుటుంబాల ఉసురు పోసుకుంటున్నాయని అంబటి మండిపడ్డారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ఈ అన్యాయాన్ని చూస్తూ ఊరుకోదని, కచ్చితంగా ఈ ప్రభుత్వం మెడలు వంచి విద్యార్థులకు న్యాయం జరిగేలా పోరాటం కొనసాగిస్తామని హెచ్చరించారు. మంత్రి లోకేశ్ ఇప్పటికైనా కళ్లు తెరిచి ఫీజు బకాయిలు విడుదల చేసి విద్యార్థులను ఆదుకోవాలని సూచించారు. ఫీజులు విడుదల చేయకుండా విద్యార్థులను మోసగించడం 420 కార్యక్రమం కాదా? అని ప్రశ్నించారు.

దేశానికి ఆదర్శంగా ఫీజుల పథకం

చంద్రబాబు మాటలు నమ్మి ఓట్లు వేసినందుకు తమ పిల్లలు అన్యాయమైపోయారంటూ తల్లిదండ్రులు ఆవేదన చెందుతున్నారని వైఎస్సార్ సీపీ నేత, మాజీ మంత్రి జోగి రమేష్ చెప్పారు. వైఎస్ జగన్ పిలుపుమేరకు విద్యార్థుల పక్షాన ఫీజు పోరు కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకెళతామని ప్రకటించారు. మాజీ మంత్రి వెలంపల్లి శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ ఇటీవల ఒక ప్రభుత్వ స్కూల్‌ను సందర్శించిన డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ అక్కడ సదుపాయాలను చూసి ఆశ్చర్యపోవడం విద్యారంగంపై గత సర్కారు నిబద్ధతకు నిదర్శనమన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఎమ్మెల్సీ లేళ్ల అప్పిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రూ.44,776 కోట్ల పెట్టుబడులకు ఆమోదం

- గ్రీన్ ఎనర్జీ, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ రంగాల్లో 15 ప్రాజెక్టులు
- ఆర్సెలర్ మిట్టల్ స్టీల్, బీపీసీఎల్ ప్రాజెక్టులకు మూడు నెలల్లో శంకుస్థాపన
- సీఎం అధ్యక్షతన 3వ ఎస్ఐపీబీ సమావేశంలో నిర్ణయాలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో రూ.44,776 కోట్ల పెట్టుబడులకు పెట్టుబడుల ప్రోత్సాహక బోర్డు (ఎస్ఐపీబీ) ఆమోదం తెలిపింది. ఈమేరకు సీఎం చంద్రబాబు అధ్యక్షతన గురువారం సచివాలయంలో జరిగిన మూడో ఎస్ఐపీబీ సమావేశంలో 15 ప్రాజెక్టులకు ఆమోదం లభించింది. పునరుత్పాదక విద్యుత్, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ రంగంలో ఇవి రానున్నాయి. వీటి ద్వారా 19,580 మందికి ఉపాధి కల్పిస్తారు. టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఇప్పటివరకు రూ.3,10,925 కోట్ల పెట్టుబడులకు ఎస్ఐపీబీ ఆమోదం తెలపగా 3,12,576 మందికి ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలని నిర్ణయించారు. కాగా రూ.1.36 లక్షల కోట్లతో నెలకొల్పే ఆర్సెల్లార్ మిట్టల్ స్టీల్ పరిశ్రమ, రూ.96,000 కోట్లతో ఏర్పాటయ్యే బీపీసీఎల్ ప్రాజెక్టులకు మరో మూడు నెలల్లో శంకుస్థాపన చేయనున్నారు.

ప్రాజెక్టుల పురోగతిపై సమీక్ష

పెట్టుబడులు త్వరితగతిన కార్యరూపం దాల్చేలా అధికారులు ట్రాకింగ్ చేయాలని సీఎం చంద్రబాబు ఆదేశించారు. రూ.10 కోట్లకు పైగా పెట్టుబడులు పెట్టే ప్రతి ప్రాజెక్టు పురోగతిని తప్పనిసరిగా ట్రాకింగ్ చేయాలన్నారు. గత రెండు ఎస్ఐపీబీ సమావేశాల్లో ఆమోదం తెలిపిన ప్రాజెక్టుల పురోగతిపై సీఎం సమీక్షించారు. అధికారులు, మంత్రులు పెట్టుబడులను ట్రాక్ చేయడం ద్వారా వేగంగా ఫలితాలను చూపించాలన్నారు. దావోస్ పర్యటన సందర్భంగా రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులకు ఆసక్తి చూపిన దుబాయ్‌కు చెందిన డీపీ వరల్డ్, డెన్మార్క్‌కు చెందిన ఏపీ ముల్లర్-మార్స్క్ తదితర సంస్థలతో సంప్రదింపులు జరిపి సమన్వయం చేసుకోవాలని నిర్దేశించారు. పర్యాటక ప్రాజెక్టులపై దృష్టి సారించి 20 శాతం వృద్ధి సాధించాలన్నారు.

రెడ్ బుక్ కుట్రకు రెడ్ సిగ్నల్!

కాకినాడ రేషన్ బియ్యం కేసులో సర్కారు ఆదేశం మేరకు నివేదికకు ఒత్తిడి

- కుట్రలో భాగస్వామి కాలేనన్న సిట్ చీఫ్ వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్
- తన విచారణలో తేలింది మాత్రమే ఇస్తానని స్పష్టీకరణ

సాక్షి, అమరావతి: 'మీకూ మీ రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగానికి ఓ దండం.. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పని చేయడం నా వల్ల కాదు.. అక్రమ కేసులు, వేధింపులకు నేను పాల్పడ లేను..' అని సీఐడీ ఐజీ వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్ తేల్చి చెప్పారు. అదంతా కాదు.. తాము చెప్పింది చేయాల్సిందేనని, నిబంధనలు జాన్తానై అంటూ డీజీపీ సీహెచ్.ద్వారకా తిరుమలరావు, సీఐడీ డీజీ రవిశంకర్ అయ్యన్నార్ హుకుం జారీ చేయడంతో తీవ్ర మనస్థాపానికి గురైన ఆయన ఏకంగా రాజీనామా చేస్తానని చెప్పడంతో ఆ ఉన్నతాధికారులు హడలిపోయారు. దాంతో తమ పుట్టి మునుగుతుందని హడలిపోయిన డీజీపీ, సీఐడీ చీఫ్ చాలాసేపు సర్ది చెప్పడంతో అతి కష్టం మీద రాజీనామా విషయంలోబ్రిజ్‌లాల్ వెనక్కి తగ్గారు. రెడ్‌బుక్ వేధింపులకు పాల్పడలేనని స్పష్టం చేస్తూ సెలవుపై వెళ్లిపోయారు. పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయంలో జరిగిన ఈ ఉదంతం విశ్వసనీయ వర్గాల సమాచారం మేరకు ఇలా ఉంది. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తమ రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగ కక్ష సాధింపు చర్యల్లో భాగంగా కాకినాడ పోర్టు నుంచి రేషన్ బియ్యం అక్రమ రవాణా అవుతోందని గగ్గోలు పెట్టిన విషయం తెలిసిందే. ముందస్తు పన్నాగంతో మంత్రి నాదేండ్ల మనోహర్ ద్వారా కుట్రకు తెర తీసి.. అనంతరం ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్ ద్వారా 'సీజ్ ద షిప్' డ్రామాను రక్తి కట్టించేందుకు యత్నించింది. కాగా, కేంద్ర కస్టమ్స్ అధికారులు నిబంధనలకు కట్టుబడటంతో టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం కుట్ర బెడిసికొట్టింది. దాంతో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కాకినాడ పోర్టు నుంచి రేషన్ బియ్యం అక్రమ రవాణాపై దర్యాప్తు కేసును తమ ఆధీనంలోని సీఐడీకి అప్పగించింది. అందుకోసం నియమించిన సిట్‌కు సీఐడీ ఐజీ వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్‌ను చీఫ్‌గా నియమించింది. సిట్ సభ్యులుగా ముందు కొందరు పోలీసు అధికారులను నియమించింది. కానీ ఒక్క రోజులోనే వారిని మార్చి పూర్తిగా తమ మాట వినే అధికారులను నియమించింది. అనంతరం వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్ కాకినాడలో పర్యటించిన పోర్టు, గోదాములు మొదలైన వాటిని పరిశీలించి వచ్చారు. తాను గుర్తించిన వాస్తవ విషయాలతో నివేదిక రూపొందించేందుకు ఉపక్రమించారు.

పెద్దలు చెప్పినట్టుగా నివేదిక ఇవ్వాలి

తాము అనుకున్న రీతిలో నివేదిక సిద్ధం కావడం లేదని తెలుసుకున్న ప్రభుత్వ పెద్దలు.. పోలీసు పెద్దకు దిశా నిర్దేశం చేయడంతో అసలు కుట్రకు తెర లేచింది. ఈ నేపథ్యంలో సీఐడీ డీజీ రవిశంకర్ అయ్యన్నార్.. సిట్ చీఫ్ వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్‌ను పిలిచి మాట్లాడారు. తాము చెప్పినట్టుగా నివేదిక రూపొందించాలని ఆదేశించారు. 'క్షేత్ర స్థాయిలో పరిశీలించిన విషయాలతో పని లేదు.. ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పినట్టుగా నివేదిక రూపొందించాలి. రేషన్ బియ్యం స్మగ్లింగ్ జరిగిందా లేదా అన్నదానితో నిమిత్తం లేదు. జరిగినట్టు నివేదిక ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వ పెద్దలు ఎవరెవరి పేర్లు చెబుతారో వారిని బాధ్యులుగా పేర్కొనాలి' అని ఆదేశించినట్టు తెలుస్తోంది. సీఐడీ చీఫ్ ఆదేశాలను వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్ నిర్ద్వంద్వంగా తిరస్కరించారు. తాను క్షేత్ర స్థాయిలో కనుగొన్న వాస్తవ విషయాలతోనే నివేదిక రూపొందిస్తానని స్పష్టం చేశారు. అలా అయితే కుదరదని, ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పినట్టుగానే నివేదిక ఇచ్చి తీరాలని సీఐడీ చీఫ్ తేల్చి చెప్పారు. దీనిపై వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్ తీవ్రంగానే స్పందించినట్టు తెలుస్తోంది.

డీజీపీదీ అదే మాట..

బ్రిజ్‌లాల్ వైఖరిని సీఐడీ చీఫ్ రవిశంకర్ అయ్యన్నార్ డీజీపీ ద్వారకా తిరుమలరావు దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. దాంతో బ్రిజ్‌లాల్‌ను డీజీపీ తన చాంబర్‌కు పిలిపించారు. డీజీపీ ద్వారకా తిరుమలరావు, సీఐడీ చీఫ్ రవిశంకర్ అయ్యన్నార్ మరోసారి ఆయనపై తీవ్ర ఒత్తిడి తెచ్చారు. ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పినట్టు చేయాల్సిందేనని ఆదేశించారు. బ్రిజ్‌లాల్ మరోసారి తన వైఖరిని పునరుద్ఘాటిస్తూ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నివేదిక ఇవ్వనని తేల్చి చెప్పారు. అంతేకాదు తనకు పార్టీలతో సంబంధం లేదని, ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నా సరే నిబంధనల మేరకే పని చేస్తున్నానన్నారు. 2014–19 మధ్య టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో విశాఖపట్నంలో భూముల కుంభకోణంపై నియమించిన సిట్‌కు నేతృత్వం వహించానని, అనంతరం వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో ఏవోబీలో గంజాయి నిర్మూలనకు సెబ్ కమిషనర్‌గా పని చేశానని చెప్పారు. విశాఖపట్నంలో భూముల కుంభకోణంలో ప్రమేయం ఉన్న అప్పటి టీడీపీ మంత్రిపై చర్యలు తీసుకోని విషయాన్ని కూడా ఆయన ప్రస్తావించినట్టు సమాచారం. ఆయన వాదనను ఏమాత్రం వినిపించుకోకుండా తాము చెప్పినట్టుగా నివేదిక ఇవ్వాల్సిందేనని డీజీపీ, సీఐడీ చీఫ్ తేల్చి చెప్పారు. దాంతో తీవ్ర మనస్థాపానికి గురైన బ్రిజ్‌లాల్ ఇలా అయితే తాను ఏకంగా పోలీసు ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేస్తానని చెప్పి బయటకు వచ్చేశారు. ఆయన రాజీనామా పత్రాన్ని కూడా డీజీపీకి సమర్పించినట్టు సమాచారం. దాంతో డీజీపీ, సీఐడీ చీఫ్ హడలిపోయారు. ఈ వ్యవహారం బయటకు పొక్కితే తాము ఇబ్బందికర పరిస్థితి ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుందని భావించారు. ఆ మర్నాడు మళ్లీ బ్రిజ్‌లాల్‌ను పిలిపించి రాజీనామా నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలని ఒత్తిడి చేశారు. అతి కష్టం మీద అందుకు సమ్మతించిన ఆయన తాను మాత్రం నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నివేదిక ఇవ్వలేనని స్పష్టం చేశారు. ఉన్నతాధికారుల ఒత్తిడి కొనసాగుతుందని స్పష్టం కావడంతో ఆయన సెలవుపై వెళ్లిపోయారు.

త్వరలో సిట్ చీఫ్‌గా మరొకరు!

తమ కుట్రలకు వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్ ససేమిరా అనడంతో ఆయన స్థానంలో సిట్ చీఫ్‌గా మరొకర్ని నియమించాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఆయన్ని సీఐడీ విభాగం నుంచి తప్పించి గ్రేహౌండ్స్‌కు బదిలీ చేయాలని సూత్ర ప్రాయంగా నిర్ణయించినట్టు తెలుస్తోంది. సెలవు నుంచి వచ్చిన తర్వాత ఆయన్ను బదిలీ చేస్తారని సమాచారం. కాగా, వినీత్ బ్రిజ్‌లాల్ ఉదంతం పోలీసు శాఖలో తీవ్ర చర్చనీయాంశంగా మారింది. రాజకీయ పార్టీల కక్ష సాధింపు కుట్రలకు పోలీసు వ్యవస్థను భాగస్వామిని చేస్తున్న పోలీసు ఉన్నతాధికారుల తీరుపై యంత్రాంగం తీవ్రంగా మండిపడుతోంది. ఉన్నత పదవులు పొందేందుకు, రిటైరైన తర్వాత కూడా పదవులు పొందేందుకు యావత్ పోలీసు వ్యవస్థను ప్రభుత్వ పెద్దలకు ఊడిగం చేసే వ్యవస్థగా మార్చి వేస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రాజకీయ కక్ష సాధింపు చర్యలకు పోలీసు అధికారులు బలవుతున్నా, వారికి పోస్టింగులు ఇవ్వకుండా వేధిస్తున్నా.. పట్టించుకోని ఉన్నతాధికారులు ప్రభుత్వ రెడ్ బుక్ కుట్రలకు మాత్రం వత్తాసు పలుకుతున్నారని పోలీసు వర్గాలు దుయ్యబడుతున్నాయి. డీజీపీ కావాలనే లక్ష్యంతో సీఐడీ చీఫ్ రవిశంకర్ అయ్యన్నార్, డీజీపీగా పదవీ కాలం పొడిగింపు సాధ్యం కాకపోవడంతో రిటైరైన తర్వాత ఆర్టీసీ ఎండీగా పోస్టింగు లక్ష్యంగా ద్వారకా తిరుమలరావు పని చేశారన్నది స్పష్టమవుతోందని తేల్చి చెబుతున్నాయి. ప్రభుత్వ ఒత్తిళ్లకు తలొగ్గక బ్రిజ్‌లాల్ నిబద్ధతతో వ్యవహరించడాన్ని ప్రశంసిస్తున్నాయి.

మావోయిస్టు కేంద్ర కమిటీ నుంచి హిడ్మా తొలగింపు

చలపతి ఎన్‌కౌంటర్‌తో మావోయిస్టు పార్టీ నిర్ణయం

సాక్షి, అమరావతి: దండకారణ్యంలో వరుసగా తగులుతున్న ఎదురుదెబ్బలు మావోయిస్టు పార్టీపై పెను ప్రభావం చూపుతున్నాయి. మావోయిస్టు పార్టీ కేంద్ర కమిటీ నుంచి మద్వీ హిడ్మాను ఆ పార్టీ అగ్రనాయకత్వం తొలగించింది. దండకారణ్యంలో కేంద్ర బలగాలను ఎదుర్కోవడంలో వైఫల్యం చెందారనే కారణంతోనే హిడ్మాను తొలగించినట్టు తెలుస్తోంది. మావోయిస్టు పార్టీ కేంద్ర కమిటీ సభ్యుడు, ఆంధ్ర–ఒడిశా సరిహద్దు(ఏవోబీ) స్పెషల్ జోనల్ కమిటీ కార్యదర్శి రామచంద్రారెడ్డి అలియాస్ చలపతితోపాటు 16 మంది మావోయిస్టులు ఇటీవల హతమైన నేపథ్యంలో హిడ్మాను తొలగించడం గమనార్హం. వాస్తవానికి చలపతి నాయకత్వంలోనే హిడ్మా మావోయిస్టు పార్టీలో కీలక నేతగా ఎదిగారు. ప్రధానంగా మిలటరీ ఆపరేషన్ల ప్రణాళిక, నిర్వహణ చలపతి నుంచే ఆయన నేర్చుకున్నారు. వారిద్దరిదీ గురుశిష్యుల బంధంగా చెబుతారు. 2017లో చత్తీస్‌గఢ్‌లోని సుక్మాలో భద్రతా బలగాలపై దాడికి హిడ్మానే నేతృత్వం వహించారు. దాంతో ఆయనకు పదోన్నతి కల్పిస్తూ కేంద్ర కమిటీ సభ్యునిగా నియమించారు. 2022 తరువాత ఆంధ్ర–ఒడిశా సరిహద్దుల నుంచి మావోయిస్టు అగ్రనేతలు చత్తీస్‌ఘడ్ సరిహద్దులకు తరలిపోయారు. అప్పటి నుంచే చలపతి, హిడ్మా మధ్య విభేదాలు ఏర్పడినట్టు తెలుస్తోంది. చలపతి దీర్ఘకాలంగా అనారోగ్యంతో ఉండటంతో ఒడిశాలోని మావోయిస్టు పార్టీ వ్యూహాలను హిడ్మానే పర్యవేక్షిస్తున్నారు.

సిఫారసు లేకపోతే న్యాయం అందడం లేదు

డీజీపీ సీహెచ్. ద్వారకా తిరుమలరావు

సాక్షి, అమరావతి: ఎటువంటి సిఫారసు లేకుండా సామాన్య పౌరుడు పోలీస్ స్టేషన్‌కు వెళ్లి తన సమస్యను పరిష్కరించుకునే పరిస్థితి కల్పించడమనేది పోలీస్ వ్యవస్థకు ఇంకా సవాల్‌గానే మిగిలిందని డీజీపీ సీహెచ్. ద్వారకా తిరుమలరావు అన్నారు. డీజీపీగా ఏడు నెలల పదవీకాలంతోపాటు మొత్తం మీద 35 ఏళ్ల పోలీస్ సర్వీసు సంతృప్తినిచ్చిందని ఆయన చెప్పారు. శుక్రవారం ఉద్యోగ విరమణ చేయనున్న నేపథ్యంలో ద్వారకా తిరుమలరావు మంగళగిరిలోని పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయంలో గురువారం విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ తన హయాంలో సైబర్ నేరాలు తప్ప ఇతర నేరాలు అదుపు చేయగలిగామన్నారు. గంజాయి, డ్రగ్స్ నిర్మూలన, సైబర్ నేరాల కట్టడి పోలీసు శాఖ ప్రధాన లక్ష్యాలని ఆయన చెప్పారు.

స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ జరగదు

- రెండేళ్లు కష్టపడితే ప్లాంట్ పూర్తిస్థాయి ఉత్పత్తి సాధిస్తుంది
- మూడు నెలల్లో ఉద్యోగులకు పూర్తి జీతాలు చెల్లించేందుకు ప్రణాళికలు
- ఉక్కు శాఖ మంత్రి కుమారస్వామి

ఉద్యోగులతో మాట్లాడుతున్న కుమారస్వామి

ఉక్కు నగరం (విశాఖ): విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ జరగదని కేంద్ర భారీ పరిశ్రమలు, ఉక్కు శాఖల మంత్రి హెచ్‌డీ కుమారస్వామి చెప్పారు. విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్‌ను సందర్శించేందుకు గురువారం ఇక్కడకు వచ్చిన ఆయన ఉక్కు ఎల్‌డీసీ ఆడిటోరియంలో ఉద్యోగుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ చరిత్రలో ప్రైవేటీకరణపై కేబినెట్ నిర్ణయం జరిగిన తర్వాత ఆగిన మొదటి పరిశ్రమ విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంటే అన్నారు. తాను కేంద్ర ఉక్కు మంత్రిగా బాధ్యతలు స్వీకరించిన నాటికి ప్లాంట్ తీరని ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉందన్నారు. మొదట బ్యాంకర్లతో మాట్లాడగా సానుకూలంగా స్పందించలేదన్నారు. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిని కలిసి పునరుద్ధరణ అంశంపై మాట్లాడగా ఆమె తిరస్కరించారన్నారు. ఆ తర్వాత పీఎంవోను కలిసిన తర్వాత కొంత మేర సానుకూలత కనిపించిందన్నారు. విశాఖ ఉక్కు పరిశ్రమకు ఒక అవకాశం ఇస్తే మంచి ఫలితాలు వస్తాయని తాను ఇచ్చిన భరోసాను ప్రధాని మోదీ నమ్మి పునరుద్ధరణ ప్యాకేజీకి అంగీకరించారని చెప్పారు. 2021లో నాటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రైవేటీకరణ చేయవద్దని అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసి పంపిందన్నారు. ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఎంపీలు, ప్రజాప్రతినిధులు స్టీల్‌ప్లాంట్‌ను కాపాడాలని కోరారన్నారు. ఉద్యోగుల జీతాల అంశంపై కుమారస్వామి మాట్లాడుతూ నాలుగు నెలలుగా ఉద్యోగులు పడుతున్న ఆర్థిక ఇబ్బందులు తన దృష్టికి వచ్చాయని, రెండు, మూడు నెలల్లో పూర్తి జీతాలు చెల్లించే విధంగా కృషి చేస్తామన్నారు.

సెంటిమెంట్‌ను కేంద్రం అర్థం చేసుకుంది

కేంద్ర సహాయ మంత్రి భూపతిరాజు శ్రీనివాసవర్మ మాట్లాడుతూ.. విశాఖ ఉక్కు సెంటిమెంట్‌ను అర్థం చేసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ప్రకటించిందన్నారు. రాష్ట్ర ఆరోగ్య మంత్రి సత్యకుమార్ మాట్లాడుతూ.. కేంద్రం ఇచ్చిన ప్యాకేజీని ఉద్యోగులు సద్వినియోగం చేసుకుని ఉత్పత్తి లక్ష్యాల సాధనకు కృషి చేయాలని కోరారు. విశాఖ ఎంపీ శ్రీభరత్, అనకాపల్లి ఎంపీ సీఎం రమేష్, విజయనగరం ఎంపీ కె.అప్పలనాయుడు, గాజువాక ఎమ్మెల్యే పల్లా శ్రీనివాస్, విశాఖ ఎమ్మెల్యే విష్ణుకుమార్‌రాజు, కేంద్ర ఉక్కు కార్యదర్శి సందీప్ పౌండ్రిక్, స్టీల్‌ప్లాంట్ ఇన్‌చార్జి సీఎండీ ఏకే సక్సేనా పాల్గొన్నారు. కాగా కుమారస్వామి కాన్వాయ్‌లో స్వల్ప ప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. వాహనాలు ఒకదానితో ఒకటి ఢీకొనడంతో 8 వాహనాలు దెబ్బతిన్నాయి. ఎవరికీ గాయాలు కాలేదు.

మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడి అరెస్ట్

ఎటపాక: చత్తీస్‌గఢ్‌కు చెందిన మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడిని అల్లూరి జిల్లా పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. వివరాలను ఎస్పీ అమిత్ బర్దర్ గురువారం ఎటపాకలో మీడియాకు వెల్లడించారు. ఎటపాక మండలం విస్సాపురం పంచాయతీ చెరువుగుంపు అటవీ ప్రాంతంలో కూంబింగ్ చేస్తుండగా మావోయిస్టు ఏరియా కమిటీ సభ్యుడు సోడి పొజ్జి అలియాస్ లలిత్‌ను పోలీసులు పట్టుకున్నారు.

హైకోర్టు పోయె.. బెంచ్ వచ్చె!

కర్నూలులో హైకోర్టు శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటుకు చర్యలు

- మూడు భవనాలను ప్రతిపాదించిన ప్రభుత్వం
- ఏపీఈఆర్‌సీ భవనంలో ఏర్పాటు చేసేందుకు మొగ్గు!
- కర్నూలు నుంచి అమరావతికి ఏపీఈఆర్‌సీని తరలించే యోచన!

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ నియంత్రణ (ఏపీఈఆర్‌సీ) భవనం

సాక్షి, అమరావతి / సాక్షి ప్రతినిధి కర్నూలు: రాయలసీమవాసుల హైకోర్టు ఆశలకు శాశ్వతంగా గండికొట్టిన టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం.. కర్నూలులో బెంచ్ ఏర్పాటు దిశగా అడుగులు వేస్తోంది. కర్నూలులో హైకోర్టు ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా న్యాయ రాజధానిగా చేయాలనే సంకల్పంతో గత వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం లోకాయుక్త, మానవ హక్కుల కమిషన్, వక్ఫ్ ట్రిబ్యునల్, సీబీఐ కోర్టు, ఏపీఈఆర్‌సీని కర్నూలులో ఏర్పాటు చేసింది. ఇందులో ఏపీఆర్‌సీకి శాశ్వత భవనాన్ని నిర్మించింది. ఈ నేపథ్యంలో అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి ప్రభుత్వం హైకోర్టు అమరావతిలోనే ఉంటుందని, కర్నూల్లో బెంచ్ మాత్రమే ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించింది. ఈ క్రమంలో కర్నూలులో 15 మంది న్యాయమూర్తులకు సరిపడా వసతి, నివాస సదుపాయాలు, కోర్టు రూములు, సిబ్బంది గదులు, న్యాయవాదులకు వసతి ఇతర సౌకర్యాలకు సంబంధించి పూర్తి సమాచారాన్ని తమ ముందుంచాలని కలెక్టర్ రంజిత్ బాషాను హైకోర్టు ఆదేశించింది. కర్నూలులో బెంచ్ ఏర్పాటు విషయంలో ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) నియమించిన న్యాయమూర్తుల కమిటీ ముందు ఉంచేందుకు వీలుగా ఈ వివరాలను అందచేయాలని పేర్కొంటూ హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ (విజిలెన్స్) శ్రీనివాస శివరామ్ ఈ నెల 29న కలెక్టర్‌కు లేఖ రాశారు. దీన్ని అత్యవసరంగా భావించాలని కోరడంతో కలెక్టర్ తక్షణమే స్పందించి రహదారులు, భవనాల శాఖ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్, మునిసిపల్ కమిషనర్, ఆర్డీవోలకు ఈ బాధ్యతను అప్పగించారు. హైకోర్టు ఆదేశాల మేరకు స్వయంగా పరిశీలించి నివేదిక ఇవ్వాలని సూచించడంతో కర్నూలులో మూడు భవనాలను 'బెంచ్' కోసం ప్రతిపాదించినట్లు తెలుస్తోంది.

ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండేలా..

కర్నూలులో హైకోర్టు శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటు భవనం కోసం ప్రధానంగా ఏపీఈఆర్‌సీ భవనాన్ని అధికారులు ప్రతిపాదించినట్లు సమాచారం. అధికారులు ప్రతిపాదించిన మూడు భవనాల్లో ఇదే కొత్తది కావడం, ప్రజలకు అందుబాటులో ఉన్నందున ఇక్కడే హైకోర్టు బెంచ్‌ను ఏర్పాటు చేస్తారనే చర్చ అధికార వర్గాల్లో సాగుతోంది. భవనాల గుర్తింపు కోసం ప్రభుత్వం కేవలం ఒక్క రోజు మాత్రమే గడువు ఇచ్చిన నేపథ్యంలో అధికారులు మొత్తం మూడు భవనాలను సూచించినట్లు చెబుతున్నారు. ఇందులో ఏపీఈఆర్‌సీ భవనంతోపాటు జగన్నాథగట్టుపై నిర్మిస్తున్న క్లస్టర్ యూనివర్సిటీ భవనం, హైదరాబాద్–చెన్నై సమీపంలోని ఓ ప్రైవేట్ భవనం ఉన్నాయి. వీటి వివరాలను కలెక్టర్ గురువారం రిజిస్ట్రార్‌కు పంపినట్లు సమాచారం. దీనిపై కలెక్టర్‌ను 'సాక్షి' ప్రతినిధి వివరణ కోరగా.. భవనాలను పరిశీలిస్తున్నామని, ఇంకా ఖరారు చేయలేదని వెల్లడించారు. కాగా, ఒకవేళ జగన్నాథ గట్టుపై ఉన్న భవనాలను హైకోర్టు బెంచ్ కోసం ప్రతిపాదిస్తే అక్కడున్న క్లస్టర్ యూనివర్సిటీని సిల్వర్ జూబ్లీ కాలేజీ భవనాలకే పరిమితం చేసే అవకాశం ఉంది. కర్నూలులో హైకోర్టు బెంచ్ ఏర్పాటు నిర్ణయంతో ఏపీఈఆర్‌సీ (ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్తు నియంత్రణ మండలి)ని అమరావతికి తరలించేందుకు సిద్ధమైనట్లు తెలుస్తోంది.

మంత్రివర్గం తీర్మానం

కర్నూలులో హైకోర్టు శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటును ఆమోదిస్తూ గతేడాది అక్టోబర్‌లో రాష్ట్ర మంత్రి మండలి తీర్మానం చేసింది. అటు తరువాత అసెంబ్లీలో కూడా తీర్మానం చేశారు. కర్నూలులో హైకోర్టు శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటు ప్రతిపాదనపై అభిప్రాయాలు తెలియచేసే నిమిత్తం ఫుల్ కోర్టుకు (న్యాయమూర్తులందరూ) నివేదించాలని కోరుతూ న్యాయశాఖ కార్యదర్శి గత ఏడాది అక్టోబర్ 28న హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ జనరల్‌కి లేఖ రాసిన విషయం తెలిసిందే. ఇదిలా ఉండగా బెంచ్ ఏర్పాటుపై నలుగురు సీనియర్ న్యాయమూర్తులతో హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ ఠాకూర్ కమిటీని నియమించారు. జస్టిస్ రవినాథ్ తిల్హరి, జస్టిస్ రావు రఘునందన్‌రావు, జస్టిస్ నైనాల జయసూర్య, జస్టిస్ బొప్పూడి కృష్ణమోహన్ సభ్యులుగా ఉన్న ఈ కమిటీ ఇప్పటికే ప్రాథమికంగా సమావేశమైనట్లు తెలిసింది. కమిటీ నివేదికను ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఫుల్‌కోర్టు ముందుంచి చర్చించే అవకాశం ఉంది. ఫుల్‌కోర్టు తీసుకునే నిర్ణయం ఆధారంగా కర్నూలులో శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటు ఓ కొలిక్కి వస్తుంది.

15 మంది న్యాయమూర్తుల కేటాయింపు?

కర్నూలులో శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటుకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ప్రతిపాదనలు అందుకున్న తరువాత జిల్లాల వారీగా దాఖలైన కేసుల గణాంకాలను హైకోర్టు సిద్ధం చేసినట్లు తెలిసింది. హైకోర్టులో మొత్తం కేసుల్లో 40 శాతం రాయలసీమ జిల్లాల నుంచే దాఖలవుతున్నాయి. దీని ఆధారంగా కర్నూలులో ఏర్పాటయ్యే శాశ్వత బెంచ్ న్యాయమూర్తుల సంఖ్యను ప్రాథమికంగా ఖరారు చేసినట్లు హైకోర్టు వర్గాలు చెబుతున్నాయి. హైకోర్టులో మొత్తం న్యాయమూర్తుల సంఖ్య 37 కాగా, ప్రస్తుతం 30 మంది విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారు. 40 శాతం కేసులు రాయలసీమ నుంచి దాఖలవుతున్నందున మొత్తం 37 మంది న్యాయమూర్తుల్లో అందుకు అనుగుణంగా 15 మందిని కర్నూలు బెంచ్‌కు కేటాయించాలని ప్రాథమికంగా నిర్ణయించినట్లు హైకోర్టు వర్గాలు చెబుతున్నాయి. మిగిలిన 22 మంది న్యాయమూర్తులు అమరావతిలో ఉన్న హైకోర్టు ప్రిన్సిపల్ బెంచ్‌లో న్యాయమూర్తులుగా కొనసాగే వీలుంది. ఈ క్రమంలోనే కర్నూలులో 15 మంది న్యాయమూర్తులకు సరిపడా మౌలిక సదుపాయాల గురించి ఆరా తీస్తూ కర్నూలు కలెక్టర్‌కు హైకోర్టు లేఖ రాసినట్లు భావిస్తున్నారు.

కర్నూలు బెంచ్ పరిధిలోకి ప్రకాశం, నెల్లూరు?

ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలను కలిపి రాయలసీమ జిల్లాలతో కర్నూలులో హైకోర్టు శాశ్వత బెంచ్ ఏర్పాటు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే నిర్ణయించినట్లు తెలిసింది. అయితే దీన్ని ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలకు చెందిన నాయకులు, న్యాయవాదులు వ్యతిరేకిస్తున్నారు. కర్నూలు వెళ్లాలంటే తమకు నేరుగా రైలు సౌకర్యం లేదని, రోడ్డు ద్వారా వెళ్లాలంటే కనీసం 7 నుంచి 9 గంటల సమయం పడుతుందని ఇరు జిల్లాల వారు ప్రభుత్వానికి నివేదించారు. అయితే వీరి అభ్యంతరాలను ప్రభుత్వ పెద్దలు పట్టించుకోవడం లేదని తెలుస్తోంది.

> ఆయనకు సంతానం లేదు.
> ఆయన కూడా ఎవరి సంతానమూ కాడు.
> సర్వ లోకాలలో ఆయనతో పోల్చదగినది ఏదీ లేదు.
> – ఇస్లాం ధర్మం

సాక్షి

శుక్రవారం, 31 జనవరి 2025

శతప్రయోగ విజయసీమ

భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ (ఇస్రో) మరో మైలురాయిని చేరుకుంది. బుధవారం ఉదయం జరిపిన నూరవ రాకెట్ ప్రయోగంతో చరిత్రలో కొత్త అధ్యాయం లిఖించింది. శ్రీహరికోటలోని సతీశ్ ధవన్ అంతరిక్ష ప్రయోగ కేంద్రం (షార్)లో రెండో లాంచ్ ప్యాడ్ నుంచి నింగిలోకి ఎగసిన భూ సమకాలిక ఉపగ్రహ ప్రయోగవాహక నౌక (జీఎస్ఎల్వీ–ఎఫ్15) ఎన్వీఎస్–02 ఉపగ్రహాన్ని విజయవంతంగా నిర్ణీత కక్ష్య అయిన జియోసింక్రనస్ ట్రాన్స్‌ఫర్ ఆర్బిట్ – జీటీఓలోకి చేర్చింది. ఈ కొత్త ఏడాది చేపట్టిన తొలి ప్రయోగం నిర్విఘ్నంగా సాగడం శాస్త్రవేత్తల్లో ఆనందం పెంచింది. రోదసిలో చేరిన ఈ తాజా శాటిలైట్‌తో మన 'నావిక్' (నావిగేషన్ విత్ ఇండియన్ కాన్‌స్టలేషన్)లో విధులు నిర్వహిస్తున్న ఉపగ్రహాల సంఖ్య 4 నుంచి 5కు పెరిగింది. దీని వల్ల మన దేశంతో పాటు మన పొరుగు దేశాలకూ మొబైల్ ఫోన్లలో జీపీఎస్ సహా అనేక సేవల్లో కచ్చితత్వం పెరగనుంది. ఇతర దేశాలన్నీ అమెరికా తాలూకు జీపీఎస్‌పై ఆధారపడితే, భారత్ ఉపగ్రహ ఆధారిత నావిగేషన్‌లో సొంత కాళ్ళపై నిలబడేందుకు చేస్తున్న ఈ కృషి సగటు భారతీయుడి ఛాతీ ఉప్పొంగే క్షణం.

సైకిళ్ళు, ఎడ్లబండ్లపై రాకెట్ విడిభాగాలను తరలించిన కాలం నుంచి ఇటీవలే అంతరిక్షంలో రెండు ఉపగ్రహాలను అనుసంధానించే (డాకింగ్ చేసే) స్థాయికి ఇస్రో చేరడం చిరకాలం చెప్పుకోవాల్సిన స్ఫూర్తిగాథ. విక్రమ్ సారాభాయ్, సతీశ్ ధవన్ లాంటి దిగ్గజాల తొలి అడుగులతో ఆరంభించి, ఆపైన కలామ్ లాంటి వారి మేధను వినియోగించుకొని అయిదు దశాబ్దాల పైగా సాగించిన ప్రస్థానం చిరస్మరణీయం. 1962లో అణుశక్తి విభాగం కింద ఏర్పాటైన ఇండియన్ నేషనల్ కమిటీ ఫర్ స్పేస్ రిసెర్చ్ ద్వారా ఇస్రోకు బీజం పడింది. చంద్రుడి మీదకు అమెరికా మానవుణ్ణి పంపిన 1969లోనే ఇప్పుడు మనం చూస్తున్న ఇస్రో స్థాపన జరిగింది. 1972లో ప్రత్యేకంగా అంతరిక్ష శాఖ ఏర్పాటైంది. ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు మన అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ అనేక రాకెట్లకు పురుడు పోయడమే కాక, ఇతర దేశాల ఉపగ్రహ ప్రయోగాలలోనూ విశ్వసనీయ భాగస్వామిగా ఎదిగింది.

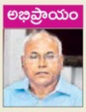
మన ఇస్రో 1979 ఆగస్ట్ 10న తొలిసారిగా ఉపగ్రహ ప్రయోగ నౌక (ఎస్ఎల్వీ–3 ఈ10) ద్వారా ప్రయోగాత్మకంగా రోహిణీ టెక్నాలజీ పేలోడ్‌ను నింగిలోకి పంపిన క్షణాలు ఆ తరంలో చాలామందికి ఇప్పటికీ గుర్తే. అప్పట్లో ఇస్రోతో పనిచేస్తున్న అబ్దుల్ కలామే ఆ ప్రయోగానికి డైరెక్టర్. సదరు ప్రయోగం పాక్షికంగానే విజయం సాధించింది కానీ, ఆ తర్వాత కాలగతిలో అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లో మనం అగ్రరాజ్యాలకు దీటుగా ఆరితేరాం. అంకెల్లో చెప్పాలంటే, ఇప్పటి వరకు ఇస్రో 548 ఉపగ్రహాలను కక్ష్యలోకి ప్రవేశపెట్టింది. దాదాపు 120 టన్నుల పేలోడ్‌ను నింగిలోకి పంపింది. అందులో 433 విదేశీ ఉపగ్రహాలకు చెందిన 23 టన్నులూ ఉంది. ఈ సుదీర్ఘ ప్రయాణంలో షార్ కేంద్రం ఎన్నో చరిత్రాత్మక ఘట్టాలకు వేదికైంది. మూడు చంద్రయాన్‌లు, ఒక మార్స్ ఆర్బిటర్ ప్రయోగం, ఆదిత్య ఎల్1 ప్రయోగం లాంటివి గణనీయమైనవి. కక్ష్యలో పరిభ్రమించే వ్యోమనౌకను భూవాతావరణంలోకి ప్రవేశింపజేసి... భూమి పైకి క్షేమంగా తెచ్చి రికవరీ చేసే 'స్పేస్ క్యాప్సూల్ రికవరీ ప్రయోగం' (ఎస్ఆర్ఈ), అలాగే ఒకే రాకెట్‌తో 104 శాటిలైట్లను కక్ష్యలోకి ప్రవేశపెట్టడం వగైరా ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోదగ్గవి. ఇస్రో ప్రయోగించినవాటిల్లో కమ్యూనికేషన్ శాటిలైట్లు, భూ పరిశీలన ఉపగ్రహాలు, మార్గనిర్దేశక (నావిగేషనల్), ప్రయోగాత్మక శాటిలైట్లు అనేకం. ఆ వివరాలు సగర్వంగా తోస్తాయి.

రానున్న రోజుల్లోనూ మరిన్ని చారిత్రక ఘట్టాలకు ఇస్రో చోదకశక్తి కానుంది. గగన్‌యాన్‌లో భాగంగా మానవరహిత జీ1 ప్రయోగం తొలిసారి చేయనున్నారు. అలాగే, నెక్స్ట్ జనరేషన్ లాంచ్ వెహికల్ (ఎన్జీఎల్వీ), చంద్రయాన్, శుక్రయాన్ జరగనున్నాయి. ప్రైవేట్ ఉపగ్రహ ప్రయోగాలకు సైతం వేదికగా నిలిచి, అంతరిక్ష వాణిజ్యంలో తగిన వాటా కోసం ప్రయత్నిస్తున్న ఇస్రో మరో రెండేళ్ళలో శ్రీహరికోటలో మూడో లాంచ్ ప్యాడ్‌ను నిర్మించనుండడం విశేషం. అలాగే, తమిళనాడులోని కులశేఖరపట్నంలో రెండో ఉపగ్రహ ప్రయోగ కాంప్లెక్స్ సైతం సిద్ధమవుతోంది. భారీ పేలోడ్‌లను రోదసిలోకి తీసుకెళ్ళగలిగే ఎన్జీఎల్వీల రూపకల్పనకూ, మూడో లాంచ్ ప్యాడ్ నిర్మాణానికీ దాదాపు రూ. 4 వేల కోట్లు ఖర్చవుతుంది. అంత మొత్తం వెచ్చించేందుకు ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం విశేషం. భారత అంతరిక్ష పరిశోధన, ప్రయోగ రంగానికి ఇది పెద్ద ఊతం. ఇవన్నీ ప్రైవేట్ రంగ రోదసీ ప్రయోగాల్లో ఇస్రో సింహభాగం దక్కించుకోవడానికి ఉపకరిస్తాయి.

ఒకప్పుడు అగ్రరాజ్యాలు సాంకేతిక విజ్ఞానాన్ని అందించడానికి నిరాకరించినప్పుడు స్వశక్తితో దేశీయంగా బుడిబుడి అడుగులతో మొదలుపెట్టిన భారత్ దాదాపు అయిదు పదుల ఏళ్ళలో శత రోదసీ ప్రయోగాలు సాగించింది. రానున్న అయిదేళ్ళలోనే రెండో శతం పూర్తి చేసి, మొత్తం 200 ప్రయోగాల మైలురాయికి చేరుకోవడానికి ఉరకలు వేస్తోంది. ఇన్నేళ్ళుగా మన అంతరిక్ష పరిశోధకులు, శాస్త్రవేత్తలు, ఇంజనీర్లు చూపుతున్న అచంచలమైన నిబద్ధత, అంకితభావానికి మచ్చుతునక ఈ ఇస్రో విజయగీతిక. విశ్వవేదికపై అగ్రరాజ్యాల సరసన అంతరిక్షంలో భారత్ సూపర్ పవర్‌గా ఎదిగిందనడానికీ ఇది ప్రతీక. అనేక ఆర్థిక, సాంకేతిక పరిమితులు ఉన్నప్పటికీ సృజనాత్మకంగా ఆలోచించి, పరిస్థితులకు తగ్గట్లు మనల్ని మనం మలుచుకొంటే గణనీయ విజయాలు సాధ్యమే అనడానికి ఇదే తిరుగులేని రుజువు. 1975లో తొలి ఉపగ్రహం ఆర్యభట్ట ప్రయోగం నుంచి ఆ మధ్య మంగళ్‌యాన్ వరకు ప్రతిసారీ తక్కువ ఖర్చుతో, అంచనాలకు అందని విజయాలు సాధించిన మన శాస్త్రవేత్తల ఘనతకు భవిష్యత్తులోనూ ఆకాశమే హద్దు.

మన బ్రెయిన్ చిప్ లాకైందా?

అభిప్రాయం

ప్రొ॥ కంచ ఐలయ్య షెపర్డ్

ఈమధ్య నేను మానవ జన్యుశాస్త్రం మీద కొంత అధ్యయనం చేస్తున్నాను. అందులో ముఖ్యంగా ఎపిజెనెటిక్స్, యునిజెనెటిక్స్ మానవ చరిత్రలో ఒక కొత్త అధ్యాయాన్ని ప్రారంభించినట్లు నాకర్థమైంది. మానవ మెదడు ఒక తరం నుండి మరో తరానికి మేధా శక్తిని జన్యు మార్పు ద్వారా అందిస్తుందని ఈ సైన్సు చాలా స్పష్టంగా నిరూపించింది. ఈమధ్య కాలంలో ఇజ్రాయెల్‌లోని టెల్ అవీవ్ విశ్వవిద్యాలయంలో డాక్టర్ ఒడెడ్ రెచావీ అనే జెనెటిసిస్టు మానవ మెదడులోని ఆలోచనా శక్తి పిల్లలకు చాలా తరాల నుండి సంక్రమిస్తుందని తేల్చాడు.

కులం, ఏకవృత్తి మనకేం చేశాయి?

ఈ అధ్యయనంలో ఆయన కనుక్కున్నదేమంటే, తల్లిదండ్రుల డీఎన్ఏ, ఆర్ఎన్ఏతో పాటు వారి ఇరు కుటుంబాల తాతముత్తాతల, అమ్మమ్మల, వారి వెనుక తరాల మెదడు జన్యుశక్తితో పాటు వారి అనుభవాల సమూలశక్తి, క్రియాశీల శక్తి, భావ ప్రకటనా శక్తిని ఇప్పుడు పుడుతున్న పిల్లల మెదళ్లు సంక్ర మించుకుంటాయి. ఈ సంక్రమణ వాళ్ళ కుటుంబాలలోని చాలా తరాల నుండి పిల్లలకు వస్తుందట.

భారతదేశంలో ఒకే కులం పెళ్ళిళ్ల, ఆయా కులాల తరతరాల ఏక వృత్తి వల్ల ఎన్ని వేల ఏండ్లు మన మెదళ్ళు బంధించబడ్డాయో మన సోషల్ సైన్సు అధ్యయనం చెయ్యలేదు. అసలు కులం, కుల వృత్తులపై ఈ మధ్యనే కొద్దిపాటి చర్చ మొదలైంది. ఏక కుల పెళ్ళిళ్ల ఎదుగుదల లేని, రోగభరిత సంతానాన్ని అందిస్తాయని కొద్దిగా చర్చ జరుగుతోంది. కులాంతర పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్న జంటల సభలో ఈ మధ్యనే మాట్లాడుతూ జస్టిస్ రాధారాణి గారు మనం మనుషులుగా బతకడం లేదు, కులాలుగా బతుకు తున్నామన్నారు. అదీ 21 శతాబ్దంలో. అయితే అసలే చర్చకు రాని సమస్య ఏమంటే, మెదడు క్రియాశీల శక్తిని ఒకే కుల వృత్తికి పరిమితి చేసినందువల్ల ఈ తల్లిదండ్రుల సంతానాల మెదళ్ళు పరిమిత అనుభవ, ఆలోచన, క్రియాశీల, కమ్యూనికేషన్ శక్తిని మాత్రమే సొంతం చేసుకోవడం.

ఉదాహరణకు నా కుల కుటుంబ వృత్తినే చూస్తే, నా తల్లిదండ్రుల, అమ్మమ్మ, తాతముత్తాతల కుల జన్యు పరిమితి, వారి ఏక వృత్తి అయిన గొర్రెల కాపరి అనుభవ జ్ఞానం మాత్రమే నా మెదడుకు అందింది. అది ఎన్ని రకాల శక్తిని బంధించిందో తెలియదు. నా ముందు తరాల నిరక్షరాస్యత నా క్రియేటివ్, కమ్యూనికేషన్ శక్తులను ఎంత బంధించిందో తెలియదు. ఒకవేళ నా తల్లి గొర్రెల కాపరి కుటుంబం, తండ్రి వడ్రంగి కుటుంబం నుండి వచ్చి ఉంటే నా మెదడు ఎలా పని చేసేదో తెలియదు. ఇదే అంశం ఒక బ్రాహ్మణ మంత్ర పఠన కుటుంబానికీ, చెప్పులు చేసే మాదిగ కుటుంబానికీ వర్తిస్తుంది. ఈ ప్రక్రియ రుగ్వేద కాలం నుండి మొదలైందని మనకు ఆ అధ్యయనం చెబుతుంది.

ఒక కుటుంబంలో వివిధ వృత్తులుంటే...

ఈ క్రమంలో మన దేశంలోని మానవ మెదళ్ల చిప్ లాక్ చెయ్యబడిందని నా అభిప్రాయం. దీనిపై చాలా అధ్యయనం జరగాలి. ఈ క్రమంలోనే అమెరికా అధ్యక్షుడిగా పనిచేసి, ఈ మధ్య చనిపోయిన జిమ్మీ కార్టర్ ఆత్మ కథ 'ఎ ఫుల్ లైఫ్' చదివాను. ఆయన తండ్రి వేరుశనక్కాయ బాగా పండించే రైతు, ఇండ్లు కట్టే వడ్రంగి, చెప్పులు చేసే మోచి, ఇంట్లో అన్నీ బాగుచేసే ప్లంబర్, మంచి వ్యాపారి. ఆయన తల్లి నర్సు, మంచి వంట పనివంతురాలు, చేను పనుల్లో దిట్ట. వారి వెనుక తరాలు ఎన్ని రకాల పనులు చేశారో ఆయన రాయలేదు. కానీ వారి పిల్లలు, ముఖ్యంగా జిమ్మీ కార్టర్ విభిన్న మానసిక, శారీరక శక్తులు మనల్ని ఆశ్చర్యపరుస్తాయి. ఆయన అతి చిన్న వయస్సు నుండే వేరుశనగ పంట పని చైతన్యమంతా మెదడుకెక్కించాడు. తండ్రిలా షూ మేకర్ అయ్యాడు. బ్రహ్మాండమైన నేవీ ఎలెక్ట్రికల్ ఇంజినీర్ అయ్యాడు. అన్నిటినీ మించి తన 95వ సంవత్సరం వరకు తాను పెట్టిన స్వచ్ఛంద సంస్థ 'హబిటాట్ ఫర్ హ్యూమానిటీ' తరఫున కార్పెంటర్‌గా ఎన్నో దేశాల్లో వేలాది ఇండ్లు కట్టించాడు. స్వయంగా 400కు పైగా ఇండ్లు కట్టాడు. ఈ పనులన్నీ చేస్తూ 22 పుస్తకాలు రాశాడు. 95వ ఏటి వరకు తన ఇంటి సమీపంలోని స్కూళ్లలో పాఠాలు చెప్పేవాడు. గొప్ప ఉపన్యాసకుడు. వీటన్నిటితోపాటు, జార్జియా స్టేట్ గవర్నర్. ఆ తరువాత అమెరికా 39వ అధ్యక్షుడు. ఆ మెదడు బలంతో క్యాన్సర్‌ను గెలిచి 100 సంవత్సరాలు బతికాడు. మానవ మెదడు చిప్ లాక్ చెయ్యబడి ఉండకపోతే ఒక మనిషి ఎన్ని పనులు చెయ్యగలడో జిమ్మీ కార్టర్ నిరూపించాడు.

ఒకే వృత్తి, ఒకే కులం పెళ్ళిళ్లు మన మెదళ్లకు తాళం వేశాయి.

కృత్రిమ మేధ ప్రపంచంలో...

ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) ప్రపంచాన్ని ఏం చెయ్యబోతున్నదోనని చాలా చర్చ జరుగుతోంది. చాలా పనులు ఏఐ తప్పులు జరక్కుండా మనిషిని మించి చెయ్యగలదు. కనుక ముందు ముందు మానవులకు పని మాయమై, క్రమంగా మానవాళి జీవనమే ఆగిపోతుందా అనేది సమస్య. ఇజ్రాయెల్‌కు చెందిన యువల్ నోవా హరారీ పదేపదే ఈ విషయమే చెబుతున్నాడు. ఐతే మానవ మెదడుకు ఉన్న కొత్త ఆలోచన సృష్టి ఏఐకి ఉండదు. ఇప్పటివరకు ప్రపంచంలో సృష్టించబడ్డ ఆలోచనలను క్రోఢీకరించి ప్రపంచంలో ఏ మూలన జీవిస్తున్న వారికైనా అది అందిస్తుంది. కానీ కొత్త క్రియాశీల ఆలోచనలు, అంచనాలను మానవ మెదడు మాత్రమే చెయ్యగలదు. ఐతే దాదాపు 140 కోట్ల జనాభా ఉన్న మన దేశంలో కుల–ఏకవృత్తి పెళ్ళిళ్ల వల్ల తరాలు, తరాలు లాక్ చెయ్యబడ్డ మెదళ్ళతో పుట్టాం. అందుకే అతి చిన్న దేశంలోని ఇజ్రాయెలీలు సృష్టించగలిగిన కొత్త ఆలోచనలు మన దేశంలోని మనుషులు చెయ్యలేకపోతున్నారు. మత మూఢ నమ్మకాలు తర తరాల మెదళ్ళను క్రియేటివ్ ఆలోచనలోకి పోనియ్యక పోవడం కూడా మరో ప్రతిబంధకం. ఇది మన దేశంలో జరిగింది. ఇతర దేశాల్లో కూడా జరిగింది. ముస్లిం దేశాల్లోనూ ఈ సమస్య కనిపిస్తుంది.

వేల ఏండ్లు మెదడు చిప్ లాకై ఉన్నప్పుడు అలా ఉన్నదని సమాజం కనుక్కోడానికే చాలా కాలం పడుతుంది. దళితులు, ఆదివాసులు, శూద్రులు, స్త్రీలలో చదువుకునే అవకాశం లేనప్పుడు ఇంత పెద్ద మానవ జెనెటిక్ సైన్సు సమస్య ఉన్నదని గుర్తించడం, దానికి పరిష్కారం వెతుక్కోవడం, దాన్ని కులాల చేత, మతాల చేత ఒప్పించడం చాలా పెద్ద సమస్య. మన దేశంలో ఈ విధమైన సమస్యను లాబరేటరీకి, సోషల్ సైన్సు పాఠాల్లోకి తీసుకుపోవడం చాలా కష్టం. అయితే ఇతర దేశాల్లోని ప్రయోగాలు, అన్ని రంగాల్లో రచనలు, వీడియో చర్చలు బయటికి వస్తున్న నేపథ్యంలో మన దేశంలో కూడా ఆ సామాజిక వ్యాధిని కనుక్కోకపోయినా, దానికి పరిష్కారాలు వెతక్కపోయినా, మనం ఇతర దేశాలకు మానసిక బానిసలవ్వడం తప్పదు. ఇప్పటికి జరిగింది అదే. ఇక ముందు కూడా జరుగుతుంది. కేవలం మనల్ని మనం జాతీయవాద పొగడ్తల్లో ముంచెత్తుకుంటే మనం ఉపయోగించాల్సిన మెదడు అలాగే లాక్ వెయ్యబడి ఉంటుంది. సమాజం ముందుకు కొత్త ఆలోచన తేగానే కేసులు, దాడులు మామూలయ్యే కుల–మత విలువల్లో అది మరింత నిజం.

వ్యాసకర్త ప్రముఖ రచయిత, సామాజిక విశ్లేషకుడు

> ◆ పిల్లలకు చాలా వెనుక తరాల నుండి కూడా ఆలోచనా శక్తి సంక్రమిస్తుందని డాక్టర్ ఒడెడ్ రెచావీ అనే ఇజ్రాయెలీ జన్యుశాస్త్ర నిపుణుడు తన అధ్యయనంలో తేల్చాడు.

> ◆ మెదడు క్రియాశీల శక్తిని భారతదేశంలో ఒకే కుల వృత్తికి పరిమితం చేసినందువల్ల ఈ తల్లిదండ్రుల సంతానాల మెదళ్ళు పరిమిత అనుభవ, ఆలోచన, క్రియాశీల, కమ్యూనికేషన్ శక్తిని మాత్రమే సొంతం చేసుకుంటున్నాయి.

> ◆ మానవ మెదడు చిప్ లాక్ చెయ్యబడి ఉండకపోతే ఒక మనిషి ఎన్ని పనులు చెయ్యగలడో చెప్పడానికి అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు జిమ్మీ కార్టర్ జీవితం ఓ ఉదాహరణ.

సోషల్ మీడియా

దారుణ నేరం

సల్వాన్ మోమికాను కాల్చి చంపారు (ఖురాన్‌ను అవమానించాడని స్వీడన్‌లో). ఇది నాకు కోపాన్ని, అసహ్యాన్ని కలిగిస్తోంది. ఈ దారుణ నేరానికి పాల్పడ్డవారికి జీవిత ఖైదు పడాలని కోరుకుంటాను. దారుణ వార్త. ఆయన ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక.

– గీర్ట్ వైల్డర్స్, నెదర్లాండ్స్ నాయకుడు

అన్నిట్లో వాళ్లే

1990ల మధ్యలో పార్లమెంటరీ స్థాయీ సంఘాలు వేయడం మొదలైనప్పటి నుంచీ, పార్లమెంట్ ఒక్క ఎంపీ, ఒక్క స్టాండింగ్ కమిటీ అనే నియమాన్ని అనుస రించింది. కానీ ఇప్పుడు బీజేపీ ఎంపీల్లో 26 మంది రెండు స్టాండింగ్ కమిటీల్లో ఉన్నారు. దీన్నిబట్టే స్థాయీ సంఘాలను ఆ ఇద్దరు ఎలా నియంత్రిస్తున్నారో అర్థమవుతోంది.

– జైరామ్ రమేశ్, కాంగ్రెస్ నేత

రెండు నాలుకలు

కొందరి వ్యవహారం ఎలా ఉంటుందంటే– 'లడ్డూలో జంతు కొవ్వు ఉంది, గుజరాత్‌లోని నా స్నేహితుడి ప్రైవేటు ల్యాబులో నేనే పరీక్ష చేయించాను' అని ఒకరోజు చెబుతారు. మరో సందర్భంలో, మరో రోజు 'దీన్ని రాజకీయం చేయొద్దు, బాధితుల కోసం ప్రార్థించండి. ఇది దురదృష్టకరమేగానీ దీనికి ఎవరినీ నిందించలేం' అని మాట్లాడుతారు.

– పునీత్ పనియా, స్టాండప్ కమెడియన్

జంతువును దాటి...

ఏ పోరాటాన్నయినా మనిషి తన ఆదిమ జంతు ప్రవృత్తిని దాటి, సత్యం, అహింస, సర్వోదయం అనే మూడు ఆయుధాలతో ఎదుర్కోవాలని బోధించావు. డియర్ బాపూ! నీకు ప్రణామం! (జనవరి 30న గాంధీజీ వర్ధంతి.)

– సందీప్ మనుధానె, విద్యావేత్త

ఆ రెండ్రోజుల్లో మాత్రం...

ఇండియాలో ప్రస్తుత ఆర్థికవేత్తల సంఖ్య: 910. ఫిబ్రవరి 1న ఉండే ఆర్థికవేత్తలు: 3,87,89,000. ఫిబ్రవరి 2న ఆ సంఖ్య: 6,94,98,000. మళ్లీ ఫిబ్రవరి 3న ఉండే ఆర్థికవేత్తలు: 910.

– ముకుల్ దేఖనే, సెలెబ్రిటీ

ఇన్ బాక్స్

ప్రజా యుద్ధనౌక

ప్రజా వాగ్గేయకారుడు గద్దర్ (గుమ్మడి విఠల్‌రావు) గొంతు శాశ్వతంగా మూగబోయి పద్దెనిమిది నెలలయింది. దాదాపు అరవై వసంతాలకు పైగా ప్రజలతో మమేకమై... ఎన్నో ప్రజా ఉద్యమాలకు తన మాట, పాటల ద్వారా ఊపిరి నింపిన విప్లవకారుడాయన. నక్సల్బరీ ఉద్యమం, తెలంగాణ ఉద్యమం, దళిత బహుజన ఉద్యమం, సాంస్కృతిక ఉద్యమం... ఇలా అన్ని ఉద్యమాలపైనా తన ముద్ర వేశారు. 'అమ్మా తెలంగాణమా...', 'బండెనక బండి కట్టి...', 'భద్రం కొడుకో...', 'మదనాసుందరి', 'అడవి తల్లికి వందనం' లాంటి వందలాది పాటలతో కొన్ని వేలమందిని 'ఉద్యమం' బాట పట్టించారు. ఆయన రాసి, పాడిన 'నీ పాదం మీద పుట్టుమచ్చనై' పాటకు నంది అవార్డు వచ్చినా ఆయన తిరస్కరించారు.

గద్దర్

దేశంలో దళితుల హత్యలు, హత్యలను వ్యతిరేకిస్తూ అవిశ్రాంతంగా పోరాటం చేశారు. నకిలీ ఎన్‌కౌంటర్లను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. అమర వీరుల కుటుంబాలకు చేయూత నిచ్చేవారు. చాలామంది సానుభూతిపరులు, పౌర –ప్రజాసంఘాలు, హక్కుల సంఘాలు, మహిళా సంఘాలు, దళిత బహుజన సంఘాలలో సాంస్కృతిక విప్లవం తెచ్చిన వ్యక్తి ఆయన.

1971లో బి. నరసింగరావు ప్రోత్సాహంతో గద్దర్ 'ఆపర రిక్షా' పేరుతో తన మొదటి పాట రాశారు. ఆయన మొదటి ఆల్బం పేరు 'గద్దర్'. ఇదే ఆయన పేరుగా స్థిరపడింది. ఆయనపై అనేక హత్యా యత్నాలు జరిగినాయి. ముఖ్యంగా 1997 ఏప్రిల్ 6న ఆయనపై ఇంట్లోకి ప్రవేశించి జరిపిన కాల్పుల్లో మరణం అంచుల దాకా వెళ్లి, ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. తన చివరి రోజులలో సామాజిక సమగ్రత, రాజ్యాంగ పరిరక్షణ, అణగారిన వర్గాలకు న్యాయం కాంగ్రెస్ పార్టీ ద్వారానే సాధ్యం అని గ్రహించి ఆ పార్టీ ఏర్పాటు చేసిన సభలలో పాల్గొన్నారు.

ప్రాంతాల మధ్య అంతరాలను, వెనుకబాటుతనాన్ని గట్టిగా వ్యతిరేకించారు. సమాజ పురోభివృద్ధికి ప్రతిబంధకాలు అవిద్య, అజ్ఞానం, మూఢ నమ్మకాలు, మతోన్మాదం, అశ్లీలత అని భావించి ప్రజలలో తన ఆట–పాటల ద్వారా చైతన్యం తీసుకొచ్చారు. 2023 జనవరిలో 'రాయలసీమ ప్రజా సంఘాల వేదిక'లో ప్రసంగించారు. ప్రాంతీయ అసమానతలు తుదముట్టించడానికి లౌకిక ప్రజాతంత్ర ఉద్యమానికి బాసటగా నిలిచారు. తెలుగు నేలపై ప్రజాకళలు ఉన్నంత వరకు గద్దర్ పాట సజీవంగా ఉంటుంది.

– డా.జి. వెన్నెల గద్దర్ । తెలంగాణ సాంస్కృతిక సారథి ఛైర్ పర్సన్
(నేడు గద్దర్ జయంతి)

రూపాయి పతనంతో ఆర్థిక వ్యవస్థ కుదేలు

సందర్భం

బి.టి. గోవిందరెడ్డి

ఏడాది కాలంగా దేశీ కరెన్సీ 'రూపాయి' తీవ్రమైన ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటోంది. అమెరికా డాలర్‌తో పోలిస్తే దీని విలువ 12 నెలల్లోనే రూ. 82.60 నుంచి ఏకంగా రూ. 86.85కు పడిపోవడం ఆందోళనకరమైన అంశం. మారకం విలువ సుమారు 5 శాతం పడిపోవడం దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై విస్తృత ప్రభావం చూపనుంది. వీటిల్లో ప్రధానంగా చెప్పుకోవాల్సింది ముడి చమురు దిగుమతుల ఖర్చులు పెరిగిపోవడం. చమురు దిగుమతుల్లో ప్రపంచంలోనే మూడో స్థానంలో భారత్ ఉన్నదన్న సంగతి ఈ సందర్భంగా గమనార్హం. 2022–23లో మన ముడిచమురు దిగుమతుల ఖర్చు రూ. 12 లక్షల కోట్లకు చేరుకోగా రూపాయి మారకం విలువలో వచ్చిన మార్పు ఫలితంగా ప్రస్తుతం రూ. 56 వేల కోట్ల అదనపు భారం పడనుంది. చమురు ధరలు పెరిగిపోతున్న కారణంగా వాణిజ్యలోటు, తద్వారా ద్రవ్యోల్బణం ఎక్కువై ఆర్థిక వ్యవస్థ తీవ్రమైన ఒత్తిడికి లోనవుతోంది.

భారత్ ఏటా సుమారు 170 కోట్ల బ్యారెళ్ల ముడి చమురు దిగుమతి చేసుకుంటోంది. దిగుమతుల ఖర్చుల్లో ముడిచమురు వాటానే 30 శాతం వరకూ ఉంది. రూపాయి మారకం విలువ ఏడాది కాలంలో రూ. 82.60 నుంచి రూ. 86.85కు పడిపోవడంతో దిగుమతి ఖర్చులు 5 శాతం వరకూ పెరిగినట్లే. రోజువారీ చమురు దిగుమతుల ఖర్చులు రూ. 411 కోట్ల వరకూ ఉండగా వీటితోపాటు రవాణా, ఉత్పత్తి ఖర్చులు కూడా పెరుగుతాయి. దీంతో అన్ని రకాల సరుకుల ధరలు ఎగబాకుతాయి. పెరిగిన ఖర్చులు వినియోగదారుల ఖాతాల్లో వేయడం వల్ల ద్రవ్యోల్బణం ఎక్కువవుతోంది.

రూపాయి ఎందుకు చిక్కిపోతోంది?

రూపాయి విలువ తగ్గిపోయేందుకు కారణాల్లో ముఖ్యమైనది అమెరికన్ డాలర్ బలపడుతూ ఉండటమని చెప్పవచ్చు. ఆర్థిక విషయాల్లో యూఎస్ ఫెడరల్ రిజర్వ్ కొన్ని కఠిన చర్యలు తీసుకోవడంతో డాలర్ విలువ పెరుగుతోంది. అదే సమయంలో మిగిలిన కరెన్సీల విలువ తగ్గుతోంది. అంతేకాకుండా... ఆర్థిక అనిశ్చితి అనుమానాలు సర్వత్రా వినిపిస్తున్న తరుణంలో చాలామంది డాలర్‌ను సురక్షితమైన పెట్టుబడిగా భావిస్తుండటం కూడా దాని విలువ పెరిగేందుకు కారణమవుతోంది. డాలర్ విలువ పెరగడం బంగారం వంటి కమాడిటీ ధరలపై కూడా ప్రభావం చూపుతుంది. డాలర్ బలపడిన కొద్దీ బంగారం ధరలూ పెరిగిపోతాయి. భారత్ లాంటి బలహీన కరెన్సీ ఉన్న దేశంలో ఇది మరికొంచెం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

రూపాయి మారకం విలువ తగ్గిపోవడం వాణిజ్య లోటు పెరిగిపోయేందుకు కారణమవుతుంది. 2023లో దేశ ఎగుమతుల్లో వృద్ధి (3,350 లక్షల కోట్ల రూపాయలు) నమోదైనా, దిగుమతుల ఖర్చు పెరిగిపోవడం వల్ల ప్రయోజనం లేకుండా పోయింది. ఈ తేడా కూడా భారత రూపాయి విలువ తగ్గిపోయేందుకు ఒక కారణమైంది.

2022లో భారత విదేశీ మారక ద్రవ్య నిల్వలు సుమారు 58 లక్షల కోట్ల రూపాయల వరకూ ఉండగా 2023 నాటికి ఇది 48 లక్షల కోట్లకు తగ్గింది. ఫలితంగా విదేశీ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల్లో రూపాయి విలువను స్థిరీకరించేందుకు రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ)కు ఉన్న సామర్థ్యం తగ్గిపోయింది. తగినన్ని విదేశీ మారక నిల్వలు లేని పరిస్థితుల్లో కరెన్సీ విలువల నియంత్రణ కష్టతరమవుతుంది. రూపాయి మరింత పడిపోకుండా ఉండేందుకు ఆర్‌బీఐ తన వద్ద ఉన్న విదేశీ మారక నిల్వలను ఉపయోగించవచ్చు కానీ ఇది తాత్కాలిక పరిష్కారం మాత్రమే. దీర్ఘకాలంలో మాత్రం ముడిచమురు దిగుమతులను వీలైనంత తగ్గించుకోవడంపై దృష్టి పెట్టాల్సి ఉంటుంది. ఇంధన వనరుల్లో వైవిధ్యానికి ప్రాధాన్యమిస్తూ దేశీయంగా చమురు అన్వేషణను ముమ్మరం చేయడం; సౌర, పవన విద్యుత్తుల వాడకాన్ని మరింత ఎక్కువ చేయడం అవసరం. ఈ రంగాల్లో మరిన్ని పెట్టుబడులను ఆకర్షించేందుకు గట్టి ప్రయత్నం జరగాలి. దీంతోపాటే విదేశీ చమురుపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడం, ఎగుమతులను పెంచుకోవడం అవసరం. సేవల రంగం విషయానికి వస్తే ఐటీ రంగంలో అపార అవకాశాలు ఉన్నాయి. తయారీ రంగం కూడా మరింత బలం పుంజుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. తద్వారా అభివృద్ధిలో సమతౌల్యం ఏర్పడగలదు. ఎలక్ట్రానిక్స్, ఫార్మాస్యూటికల్స్, ఆటోమొబైల్ రంగాలపై ఎక్కువ దృష్టి పెట్టడం ద్వారా మాత్రమే వాణిజ్య లోటును అధిగమించే అవకాశం ఉంది. అప్పుడే రూపాయి మారక విలువల్లో ఒడిదుడుకులను నియంత్రించడమూ సాధ్యమవుతుంది. ఇంధన రంగంలో స్వావలంబన సాధించేందుకు అన్ని రకాల ప్రయత్నాలూ చేస్తే మన ఆర్థిక వ్యవస్థ విదేశీ శక్తుల ప్రభావానికి లోనుకాకుండా ఉంటుంది.

రూపాయి మారకం విలువ తగ్గిపోవడం సామాన్యుడిపై నేరుగా ప్రభావం చూపుతుందన్నది తెలిసిందే. దేశ ప్రధాన నగరాల్లో ఇప్పటికే ఇంధన ధరలు లీటర్‌కు వంద రూపాయలు దాటిపోయాయి. దీనివల్ల వస్తు సేవల ధరలు కూడా ఎక్కువవుతాయి. 2023 డిసెంబర్‌లో ద్రవ్యోల్బణం 6.2 శాతానికి చేరుకుంది. నోబెల్ బహుమతి పొందిన ఆర్థికవేత్త మిల్టన్ ఫ్రైడ్‌మ్యాన్ చెప్పినట్లు.. 'కరెన్సీ బలహీన పడినప్పుడు ద్రవ్యోల్బణం పెరిగిపోయి సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్నవారు తీవ్రంగా ప్రభావితమవుతారు' అన్నది ఇప్పుడు వాస్తవ రూపం దాలుస్తోంది.

వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్ట్

పని చెయ్యడమే!

జ్యోతిర్మయం

సూఫీ సాధువులలో అత్యంత ప్రముఖులు ఇబ్రహీం. ఆయన జీవనశైలి నిరాడంబరమైనది. ఇబ్రహీం నిశ్చలమైన ధ్యానం ప్రాముఖ్యాన్ని నొక్కి చెప్పారు. ఆయన కుటుంబం అరబ్ మూలాలతో కూడినది. ఇప్పటి అఫ్గానిస్తాన్‌లోని బాల్ఖ్‌లో జన్మించారు. కొంతమంది చరిత్రకారుల ప్రకారం, ఆయన 2వ రషీద్ ఖలీఫా ఉమర్ మాతృ వంశానికి చెందినవారు. సన్యాసిగా మారడానికి సింహాసనాన్ని విడిచి పెట్టారు. తన జీవితంలో పాక్షికంగా సంచార జీవనం గడిపారు. ఆయన భిక్షాటనను అసహ్యించుకున్నారు. జీవనోపాధి కోసం అవిశ్రాంతంగా పని చేశారు.

ఒకానొకమారు ఇబ్రహీం ఓ ధనవంతుడిని కలుసుకున్నారు. అతడు ఆయన జ్ఞాని అని తెలియక తోటమాలిగా నియమించాడు. కొన్ని రోజులు గడిచాయి. ఒకరోజు ఆ ధనవంతుడి ఇంటికి కొందరు స్నేహితులు వచ్చారు. అందరూ కలిసి తోటలోకి ప్రవేశించారు. ఇబ్రహీంను చూసి తమకు తినడానికి మంచి మామిడిపళ్ళు కావాలని అడిగారు. సరేనని ఇబ్రహీం పండ్లు కోసిచ్చారు. వాటిని తిన్న మిత్రులు పుల్లగా ఉన్నాయని ధనవంతుడితో అన్నారు. అప్పుడు ధనవంతుడు ఇబ్రహీంను పిలిచి 'ఏమిటీ పళ్ళన్నీ పుల్లగా ఉన్నాయంటున్నారు... చాలా కాలంగా తోటలో పని చేస్తున్నావు. ఏ పండ్లు పుల్లటివో, ఏవి తియ్యటివో తెలియవా' అని కసురుకున్నాడు. అందుకు ఇబ్రహీం చాలా నిదానంగా, ప్రశాంతంగా ఇలా జవాబిచ్చారు: 'మీరు నాకు తోటమాలి పని అప్పజెప్పారు తప్ప పండ్లు తినమని చెప్పలేదు. తింటే కదా వాటి రుచి తెలిసేది?'

ఈ సంఘటన తర్వాతే ఆ ధనవంతుడికి తన ఎదుట ఉన్న వ్యక్తి సామాన్యుడు కాదని, గొప్ప జ్ఞాని అని తెలుసుకున్నారు. కొన్ని నిముషాల ముందు కసురుకున్నందుకు తనను క్షమించమని ప్రాధేయపడ్డాడు ధనవంతుడు.

సాధువుగా ఉండాలనుకుంటే, ఈ లోకంలోని లేదా పరలోకంలోని వస్తువులను కోరుకోవద్దని ఇబ్రహీం చెప్పేవారు. దృష్టంతా ఆ దేవునిమీదే కేంద్రీకరించినప్పుడే మిమ్మల్ని తన సాధువుగా చేసుకుంటాడనేవారు. 'ముసుగులు తొలగించినప్పుడే ఆనందం తలుపు తెరవబడుతుంద'న్నది ఆయన సూక్తి.

– యామిజాల జగదీశ్

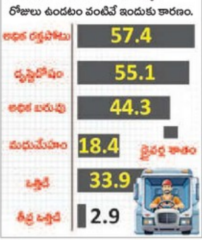
గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, మాఘ మాసం, **తిథి:** శు.విదియ సా.4.21 వరకు, తదుపరి తదియ, **నక్షత్రం:** ధనిష్ఠ ఉ.8.09 వరకు, తదుపరి శతభిషం, **వర్జ్యం:** ప.3.03 నుండి 4.31 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.52 నుండి 9.40 వరకు, తదుపరి ప.12.39 నుండి 1.27 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** రా.12.14 నుండి 1.44 వరకు; **రాహుకాలం:** ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు, **యమగండం:** ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు, **సూర్యోదయం:** 6.38, **సూర్యాస్తమయం:** 5.50.

ట్రక్కు డ్రైవర్లకు ఎన్ని సమస్యలో!

దేశంలో సరకు రవాణా చేసే ట్రక్కుల డ్రైవర్లలో చాలామందికి అధిక రక్తపోటు, కంటి సంబంధ సమస్యలు వంటి తీవ్రమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల్లోని 50వేల మంది ట్రక్కు డ్రైవర్ల ఆరోగ్య పరిస్థితులపై ఐఐటీ ఢిల్లీ అధ్యయనం చేసింది. ట్రక్కుల డ్రైవర్లు చాలా తీవ్రమైన జీవనశైలి సంబంధ సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నట్టు ఈ అధ్యయనంలో తేలింది. సుదీర్ఘమైన పనిగంటలు, వేళకానివేళలో పని, కుటుంబానికి దూరంగా ఎక్కువ రోజులు ఉండటం వంటివే ఇందుకు కారణం.

క్లుప్తంగా...

పెద్దిరెడ్డిపై ఆరోపణలన్నీ అసత్యాలే
టీటీడీ మాజీ చైర్మన్ భూమన

తిరుపతి మంగళం : వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నాయకుడు, మాజీ మంత్రి పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిపై రాజకీయ కక్షతోనే అటవీ భూములు ఆక్రమించారంటూ ఎల్లో మీడియాలో తప్పుడు కథనాలు రాస్తున్నారని చిత్తూరు, తిరుపతి జిల్లాల వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, టీటీడీ మాజీ చైర్మన్ భూమన కరుణాకర్‌రెడ్డి పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వం ఏ విచారణ చేసుకున్నా పెద్దిరెడ్డి కడిగిన ముత్యంలా బయటకొస్తారన్నారు. తిరుపతిలో గురువారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. చంద్రబాబు ఆడిస్తున్నట్టు ఆడుతూ పెద్దిరెడ్డిపై ఈనాడు పత్రిక రాస్తున్న తప్పుడు కథనాలు, ఆరోపణలన్నీ అసత్యాలేనన్నారు. తాము ఏం రాసినా చెల్లుబాటవుతుందని, ఏం చెప్పినా జనం నమ్ముతారన్న భ్రమలో ఎల్లో మీడియా ఉందన్నారు. పెద్దిరెడ్డిని వేధించడం ద్వారా తమ పార్టీని దెబ్బ తీయాలనే కుట్రతోనే చంద్రబాబు డైరెక్షన్‌లో ఆ పత్రిక అలాంటి అసత్య కథనాలు రాస్తోందన్నారు. దానిపై ఆయన గట్టిగా స్పందించి, అది తప్పుడు కథనమంటూ.. ఆధారాలతో సహా సవాల్ చేసినా ఆయన సవాల్‌కు ఆ పత్రిక ఏ సమాధానం చెప్పకపోవడంలోనే వారు తప్పుడు కథనాలు రాస్తున్నారనడానికి నిదర్శనమన్నారు.

వాట్సాప్ ద్వారా పౌర సేవలు
ప్రారంభించిన మంత్రి లోకేశ్

సాక్షి, అమరావతి: మన మిత్ర పేరుతో వాట్సాప్ ద్వారా రియల్ టైమ్‌లో పౌర సేవలను అందుబాటులోకి తెస్తున్నట్టు ఐటీ, మానవ వనరుల శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ చెప్పారు. గుంటూరు జిల్లా ఉండవల్లిలో ఈ సేవలను ప్రారంభించిన ఆయన 95523 00009 వాట్సాప్ నంబర్ ద్వారా ప్రజలు వివిధ రకాల సర్టిఫికెట్లు పొందే అవకాశం కల్పించామన్నారు. ప్రజల నుంచి వినతులు కూడా ఈ నంబర్ ద్వారా స్వీకరిస్తామన్నారు. తొలి విడతలో దేవదాయ, విద్యుత్, ఆర్టీసీ, రెవెన్యూ, అన్నాక్యాంటీన్, సీఎంఆర్‌ఎఫ్, మున్సిపల్ శాఖలకు సంబంధించి 161 సేవలను వాట్సాప్ ద్వారా అందిస్తున్నట్టు తెలిపారు. రెండో విడతలో మరో 360 సేవలను అందించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామన్నారు. గతంలో ఏ సర్టిఫికెట్ కావాలన్నా కార్యాలయాల చుట్టూ తిరిగే పరిస్థితి ఉండేదని, ఇకపై ప్రభుత్వ సేవలన్నీ ప్రజల వద్దకే వచ్చేలా చర్యలు చేపట్టామన్నారు. ఇందుకోసం మెటాతో ఒప్పందం చేసుకున్నామని, ప్రజల డేటా ప్రైవేటు సంస్థల చేతిలోకి వెళ్లదని స్పష్టం చేశారు. ప్రస్తుతం తెలుగు, ఇంగ్లిష్ భాషల్లో సేవలు అందిస్తున్నామని, త్వరలో అన్ని భాషల్లోనూ ఈ సేవలు ఉంటాయన్నారు.

వాట్సాప్ పాలనతో కార్పొరేట్ చేతుల్లో ప్రజల వ్యక్తిగత డేటా
సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావు

నెల్లూరు (వీఆర్సీసెంటర్): వాట్సాప్ పాలన అందిస్తామని చెబుతున్న ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలోని 5 కోట్ల ప్రజల వ్యక్తిగత డేటాను కార్పొరేట్ సంస్థలకు అప్పగించేందుకు సిద్ధపడిందని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు విమర్శించారు. నెల్లూరులో గురువారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. సంక్షేమానికి, అభివృద్ధికి ముడిపెట్టి పన్నులు వేయడం తప్పదని సీఎం చంద్రబాబు చెప్పటం హాస్యాస్పదంగా ఉందన్నారు. గుంతకల్లు ఎమ్మెల్యే జయరాం మీడియా ప్రతినిధులను కట్టేసి రైలు పట్టాలపై పడుకోబెడతానని హెచ్చరించడాన్ని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నామన్నారు.

నిధులకు నిరీక్ష.. కూటమికి పరీక్ష

‘ఉపాధి’, వ్యవసాయం, రైల్వేకు కేటాయింపులపై గంపెడాశలు
ఏటా బడ్జెట్‌లో ‘ఉపాధి’కి డిమాండ్ కన్నా తక్కువ నిధులు

- ఏడాది చివరలో అనుబంధ బడ్జెట్‌తోనే అదనపు నిధులు
- తద్వారా జనవరి-మార్చిలో కూలీల వేతనాల చెల్లింపుల్లో తీవ్ర ఆలస్యం
- వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలను గ్రోత్ ఇంజన్స్‌గా గుర్తించాలి
- పంటల బీమా బాధ్యత ప్రభుత్వాలే తీసుకోవాలి
- పీఎం కిసాన్ సాయం రెట్టింపు చేయాలి
- ఎరువులు, విత్తన నాణ్యతపై పటిష్ట నిఘా వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయాలి
- కీలక రైల్వే లైన్ల నిర్మాణంపై దృష్టి పెట్టాలి

కేంద్రం రేపు పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశ పెట్టనున్న 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్లో ‘ఉపాధి’, వ్యవసాయం, రైల్వేకు కేటాయింపులపై జనం గంపెడాశలు పెట్టుకున్నారు. ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా ఒక్కో కుటుంబానికి ఏటా గరిష్టంగా 150 పని దినాలు కల్పిస్తూ కేంద్రం బడ్జెట్‌లో ప్రకటన చేయాలని, పథకం అమలుకు సరిపడినన్ని నిధులను ముందుగానే కేటాయించాలని కోరుతున్నారు. ఏటా కేటాయింపులు తక్కువగా ఉండటంతో సరైన సమయానికి నిధులు విడుదల కాక రాష్ట్రాల్లో పేదలకు పనుల కల్పన తగ్గిపోతోందని చెబుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో గత ఏడాది సగటున ఒక్కో కుటుంబానికి 55 రోజుల చొప్పున పనులు కల్పించగా, ఈ ఏడాది ఆ సంఖ్య 47కు తగ్గిపోయిందని గుర్తు చేస్తున్నారు. మరోవైపు వ్యవసాయ రంగానికి ఈ దఫా కేటాయింపులు భారీగా పెంచాలని అన్నదాతలు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. దేశంలో 68 శాతం జనాభా ఈ రంగంపైనే ఆధారపడి జీవిస్తున్న తరుణంలో గతేడాది బడ్జెట్‌లో కేవలం రూ.1.52 లక్షల కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మొత్తం బడ్జెట్‌లో ఇది 3.1 శాతం మాత్రమేనని చెబుతున్నారు. ఇతర రంగాలకు జరిపే కేటాయింపులతో పోల్చి చూస్తే వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు జరిపే కేటాయింపులు కూడా చాలా తక్కువని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇక రాష్ట్రంలో రైల్వే గురించి ఎంత తక్కువగా చెప్పుకుంటే అంతమంచిదని ఆ రంగ ఉద్యోగులే వాపోతున్నారు. కొత్త రైల్వే లైన్లు, ఆధునికీకరణపై ఈసారైనా దృష్టి సారించాలని ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు.

- సాక్షి, అమరావతి

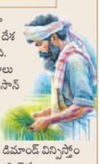

ఉపాధి హామీ పథకం అమలుకు ఆర్థిక ఏడాది చివరిలో నిధుల కొరత తలెత్తకుండా కేంద్రం ఫిబ్రవరి ఒకటిన ప్రవేశపెట్టే 2025-26 ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్‌లోనైనా నిధులు కేటాయించాలని దేశ వ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది ఉపాధి హామీ పథకం జాబ్‌కార్డుదారులు కోరుకుంటున్నారు. దేశ వ్యాప్తంగా ఈ పథకం కింద మొత్తం ఖర్చులో 90 శాతం కేంద్రమే భరించాల్సి ఉంటుంది. ఆయా రాష్ట్రాల్లో పథకం అమలు పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణలో కొనసాగుతుంది.

కనీసం 150 పని దినాలు కల్పించాలి

చట్టం నిబంధన ప్రకారం పని అడిగిన ప్రతి కూలీ కుటుంబానికి ప్రభుత్వం ఉపాధి కల్పించాల్సి ఉంటుంది. అయితే, కొన్నేళ్లుగా దేశ వ్యాప్తంగా వివిధ రాష్ట్రాల్లో ఈ పథకం అమలులో డిమాండ్‌కు తగ్గట్టుగా కేంద్రం వార్షిక బడ్జెట్‌లో నిధులు కేటాయించడం లేదు. దీంతో ప్రతి ఏటా ఆర్థిక ఏడాది చివరిలో జనవరి-మార్చి నెలల మధ్య పని చేసిన కూలీలకు వేతనాల చెల్లింపులు నెలల తరబడి ఆలస్యమవుతున్నాయి. దీనికి తోడు మ్యాచింగ్‌గా మెటీరియల్ కేటగిరిలో రాష్ట్రాలకు విడుదల చేయాల్సిన నిధులను ఆలస్యంగా విడుదల చేస్తున్న కారణంగా అభివృద్ధి పనుల నిర్వహణపై ప్రభావం పడుతోంది. ప్రస్తుత 2024-25 వార్షిక బడ్జెట్‌లో దేశ వ్యాప్తంగా ఉపాధి హామీ పథకం అమలుకు కేంద్రం రూ.86 వేల కోట్లు కేటాయించింది. అయితే, జనవరి 26వ తేదీ (సోమవారం) నాటికే అన్ని రాష్ట్రాల్లో జరిగిన పనులకు రూ.87,865 కోట్లు ఖర్చయింది. ఈ లెక్కన ఈ ఆర్థిక ఏడాదిలో ఇంకా మిగిలి ఉన్న ఫిబ్రవరి, మార్చి నెలల్లో పని చేసే కూలీలకు వేతనాలు చెల్లించడానికి అదనపు నిధులు కేటాయించాల్సి ఉంటుంది. మరోవైపు కూలీల వేతనం ఏటా పెరుగుతున్నా, ఆ మేరకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు పెంచడం లేదని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. ప్రధానంగా పని దినాల సంఖ్య 100 నుంచి 150కి పెంచాలని పేదలు, వివిధ ఎన్జీవో సంఘాలు, రాజకీయ వర్గాల నుంచి బలంగా డిమాండ్ వినిపిస్తోంది.

పెద్దపీటతోనే ‘సాగు’ క్షేమం

వ్యవసాయ రంగానికి ఈ దఫా కేటాయింపులు భారీగా పెంచాలన్న డిమాండ్ రైతుల నుంచి వ్యక్తమవుతోంది. దేశ జీడీపీలో 15 శాతానికి పైగా ఈ రంగం నుంచే వస్తోంది. ఏటా ప్రకటిస్తున్న కనీస మద్దతు ధరలపై రైతు సంఘాలు పెదవి విరుస్తున్నాయి. ఫసల్ బీమా యోజన, పీఎం కిసాన్ వంటి పథకాలకు 2023-24తో పోలిస్తే 2024-25లో భారీగా కోత విధించారు. ఈసారి మొత్తం బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు కనీసం 5-10 శాతానికి తక్కువ కాకుండా కేటాయింపులు జరపాలనే డిమాండ్ విన్పిస్తోంది. పీఎం కిసాన్ ద్వారా ఇచ్చే సాయం రెట్టింపు చేయాలని రైతులు కోరుతున్నారు. ఫసల్ బీమా యోజనకు కేటాయింపులు పెంచడమే కాదు.. ప్రీమియం చెల్లింపు భారం రైతులపై మోపకుండా పూర్తిగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమానంగా భరించేలా మార్పులు తీసుకు రావాలని రైతులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఆర్గానిక్ ప్రొడక్ట్స్‌ను ప్రమోట్ చేసేందుకు ప్రత్యేక వ్యవస్థను, జాతీయ స్థాయిలో సర్టిఫికేషన్ ఏజెన్సీని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నారు. ఎక్స్‌పోర్ట్ ఓరియంటెడ్ ప్రొడక్ట్స్‌గా వీటిని ప్రోత్సహించేందుకు ఎఫ్‌పీవోలు, ఎస్‌హెచ్‌సీలను ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏపీలో ఆయిల్ పామ్ మరింతగా విస్తరణ, రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంఘాల ద్వారా కూరగాయల ఉత్పత్తి, సరఫరా చైన్‌ను ఏర్పాటు చేయడం, వీటి నిల్వ కోసం గ్రామ స్థాయిలో స్టోరేజ్, మార్కెటింగ్ సౌకర్యాల కల్పనకు చేయూతనివ్వాలి. బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. యంత్ర పరికరాలతో పాటు డ్రోన్స్ వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించాలి. సేంద్రియ ఉత్పత్తులను ప్రోత్సహించేలా జాతీయస్థాయిలో వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయాలి. ఉద్యాన, మత్స్య, పాడి రంగాల్లో కూడా ఆర్గానిక్ ఉత్పత్తులను ప్రోత్సహించేలా రాయితీలు ప్రకటించాలి. అపరాలు, నూనె గింజల సాగును ప్రోత్సహించాలి. పరిశోధన కేంద్రాలకు నిధులు పెంచాలి.

పట్టాలెక్కని రైల్వే ప్రాజెక్టులు

రాష్ట్రంలో రైల్వే ప్రాజెక్టులపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మాటలు కోటలు దాటినా నిధుల కేటాయింపు మాత్రం కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖజానా దాటడం లేదు. టీడీపీ, బీజేపీ, జనసేన కూటమి ప్రభుత్వం ఉన్న నేపథ్యంలో 2025-26 వార్షిక బడ్జెట్‌లో అయినా రాష్ట్రంలోని రైల్వే ప్రాజెక్టులకు తగినన్ని నిధులు రాబట్టడంలో సఫలమవుతారా లేదా అన్నది ప్రస్తుతం చర్చనీయాంశమైంది. గుంటూరు జిల్లా నంబూరు నుంచి అమరావతి మీదుగా ఎర్రుపాలెం వరకు రైల్వేలైన్ నిర్మాణం కోసం 2014లోనే రైల్వేశాఖ ఆమోదించినట్లు ప్రకటించింది. ఆ ఐదేళ్లలో కనీసం సర్వే కూడా పూర్తిచేయలేదు. ఇప్పుడు మరోసారి అమరావతి రైల్వే లైన్‌పై మాటల గారడి చేస్తున్నాయి. రైల్వేకు సంబంధించి ప్రధాన డిమాండ్లు ఇలా ఉన్నాయి.

- కాకినాడ-పిఠాపురం (21.51 కి.మీ.), మాచర్ల-నల్గొండ (92 కి.మీ.), కంభం-ప్రొద్దుటూరు (142కి.మీ.), గూడూరు-దుగ్గరా జుపట్నం (41.55 కి.మీ.) రైల్వేలైన్ల నిర్మాణాన్ని పట్టాలెక్కించాలి. కొండపల్లి- కొత్తగూడెం (125 కి.మీ.), భద్రాచలం-కొవ్వూరు (151 కి.మీ.) లైన్ల నిర్మాణం సంగతి తేల్చాలి.
- కడప-బెంగళూరు (255 కి.మీ), కోటిపల్లి-నర్సాపురం రైల్వే లైన్ల నిర్మాణాన్ని త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలి.
- నడికుడి-శ్రీకాళహస్తి, దోన్-అంకోలా, విజయవాడ-ఖరగ్‌పూర్, విజయవాడ-నాగ్‌పూర్ డెడికేటెడ్ ఫ్రైట్ కారిడార్లు వెంటనే పూర్తి చేసేలా నిధులు మంజూరు చేయాలి.
- కర్నూలు జిల్లాలో రూ.440 కోట్లతో నిర్మిస్తున్న కోచ్ ఫ్యాక్టరీ పనులు సకాలంలో పూర్తి చేయాలి.
- తిరుపతి కేంద్రంగా బాలాజీ డివిజన్‌ను ఏర్పాటుచేయాలి. జయవాడ-గూడూరు మధ్య నాలుగో లైన్ నిర్మించాలి. కడప-బెంగళూరు రైల్వేలైన్ అలైన్‌మెంట్ మార్చాలి. ఇప్పటికే ఆమోదించిన మచిలీపట్నం-రేపల్లె రైల్వేలైన్‌ను బాపట్ల వరకు పొడిగించాలి.
- ఓబులవారిపల్లి-కృష్ణపట్నం రైలు మార్గంలో పాసింజర్ రైలును నడపాలి. నందలూరు రన్నింగ్ స్టాఫ్ సెంటర్‌ను మరింత అభివృద్ధి చేయాలి. అన్ని ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్లకు ఒంటిమిట్టలో హాల్టింగ్ కల్పించాలి.

ఈనాడు కథనమంతా అవాస్తవాలే

- పొన్నూటిపాళెం భూమి వ్యవహారంతో నాకు సంబంధం లేదు
- బాధితుడంటూ ఈనాడు రాసిన వ్యక్తే పెద్ద మోసగాడు
- ఈనాడుపై రూ.5 కోట్లకు పరువు నష్టం దావా వేస్తా
- మదనపల్లె వ్యాపారవేత్త మాధవరెడ్డి

మదనపల్లె/కలికిరి (వాల్మీకిపురం): సమాజంలో పరువు, ప్రతిష్ట కలిగి, ప్రభుత్వ నిబంధనలను పాటిస్తూ అన్ని అనుమతులతో వ్యాపారాలు చేసుకుంటున్న తమపై రాజకీయ కారణాలతో దురుద్దేశపూర్వకంగా ఈనాడు పత్రిక అసత్య కథనాలు ప్రచురిస్తూ దుష్ప్రచారం చేస్తోందని మదనపల్లెకు చెందిన వ్యాపారవేత్త మాధవరెడ్డి అన్నారు. గురువారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. రాజకీయ కోణంలో మాజీ మంత్రి పెద్దిరెడ్డిని లక్ష్యంగా చేసుకుని ఈనాడు తప్పుడు కథనాలు ప్రచురించిందన్నారు. మదనపల్లెకు చెందిన మార్వారి వెంకటేశులు, కోనేటి సులోచనతో తనకు సంబంధాలు లేవన్నారు. పొన్నూటిపాళెంలో సర్వేనెం.420/10ఎ లోని భూమిని 1982లో సకలా వారి నుంచి వెంకటేశులు కొని, కోనేటి సులోచనకు పాకాల సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ చేశారని తెలిపారు. తర్వాత ఆ స్థలాన్ని తిరుపతికి చెందిన గాలి పూర్ణానంద చౌదరి, గుండ్లూరి నారాయణరెడ్డికి విక్రయించారని, పులివెందుల సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయంలో ఈ రిజిస్ట్రేషన్ చేశారని చెప్పారు. వారి నుంచి 20 కుంటలు పెద్దిరెడ్డి భార్య స్వర్ణలత, మరో 2 కుంటలు రఘునాథరెడ్డి కొన్నారని చెప్పారు. అదే సమయానికి గోపి అనే వ్యక్తి వెంకటేశులు నుంచి 4 కుంటలు రావాల్సి ఉందంటూ మదనపల్లె ఏడీజే కోర్టులో కేసు వేశారన్నారు. ఆ కేసును బూచిగా చూపి సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయం అధికారులు స్వర్ణలత, రఘునాథరెడ్డి స్థలాల రిజిస్ట్రేషన్‌ను పెండింగ్ రిజిస్ట్రేషన్‌గా నమోదు చేశారని చెప్పారు. దీనిపై వారిద్దరూ హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ వేశారని, దానిపై విచారణ జరుగుతోందని తెలిపారు. వెంకటేశులు ఫోర్జరీ సంతకాలతో పవర్ అటార్నీ, అక్రమ రిజిస్ట్రేషన్లు చేయించుకున్నారంటూ సులోచన, పూర్ణానందచౌదరి, నారాయణరెడ్డితో పాటు పులివెందుల, పాకాల సబ్ రిజిస్ట్రార్లు, సాక్షి సంతకాలు చేసిన వారిపై ఫోర్జరీ కేసు పెట్టారన్నారు. దీనిపై రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ విచారించి, వెంకటేశులు సంతకాలు ఫోర్జరీ జరగలేదని నిర్ధారించారని తెలిపారు. సబ్‌రిజిస్ట్రార్లపై తప్పుడు ఫిర్యాదు చేసినందుకు వెంకటేశులపై పులివెందుల పోలీస్ స్టేషన్‌లో కేసు నమోదు చేశారని చెప్పారు. బెయిల్ కూడా రాక పోవడంతో వెంకటేశులు పరారీలో ఉన్నాడన్నారు. ఈనాడులో బాధితుడిగా పేర్కొన్న వెంకటేశులే పెద్ద మోసగాడని తెలిపారు. తన పరువు ప్రతిష్ఠలకు భంగం కలిగించిన ‘ఈనాడు’పై రూ.5 కోట్లకు పరువునష్టం దావా వేస్తానన్నారు.

ద్వేషంతోనే బురద రాజకీయం

- 9 నెలల్లో ఒక్క ఆరోపణ కూడా చంద్రబాబు రుజువు చేయలేకపోయారు
- మంగళంపేటలో మేము కొన్న భూమి అటవీ శాఖది కాదు
- కేంద్రం గెజిట్‌లో కూడా ఈ విషయం స్పష్టంగా చెప్పింది
- వైఎస్సార్‌సీపీ లోక్‌సభాపక్ష నేత, ఎంపీ పెద్దిరెడ్డి మిథున్ రెడ్డి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: తమ కుటుంబంపై సీఎం చంద్రబాబుకు ద్వేషం ఉందని, అందుకే తమపై బురద రాజకీయాలు చేస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ లోక్‌సభాపక్ష నేత, ఎంపీ పెద్దిరెడ్డి మిథున్ రెడ్డి ధ్వజమెత్తారు. గతంలో మదనపల్లిలో ఫైల్స్ తగలబెట్టారని నింద వేశారని, ఇప్పుడు అటవీ శాఖ భూమి కబ్జా చేశామని, డిస్టిలరీల్లో భాగం ఉందని అంటున్నారని, ఇలా 9 నెలలుగా రకరకాల ఆరోపణలు చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. ఏ ఒక్క ఆరోపణనూ రుజువు చేయలేకపోయారన్నారు. చంద్రబాబు చేస్తున్న ఆరోపణలపై సాక్ష్యాలు బయటపెట్టాలని, లేదంటే బహిరంగ క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. మిథున్ రెడ్డి గురువారం ఢిల్లీలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. చంద్రబాబు ఎన్ని కుట్రలు పన్నినా, చిత్రహింసలకు గురిచేసినా తాము భయపడేది లేదని తేల్చి చెప్పారు.

డైవర్షన్‌లో భాగమే

‘పుంగనూరు నియోజకవర్గం మంగళంపేటలో 2000 సంవత్సరంలో 75 ఎకరాలు కుటుంబ సభ్యుల పేర్లపై కొన్నాం. ఈ భూమి ప్రభుత్వం, అటవీ శాఖకు సంబంధించినది కాదు. 1968లో కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన ఫారెస్టు గెజిట్‌లోనూ ఇది అటవీ భూమి కాదని స్పష్టంగా చెప్పారు. 1981లో రెవెన్యూ శాఖ ఈ భూమిని భూ యజమానులకు కేటాయిస్తూ ఆర్డర్ ఇచ్చింది. 2000లో నిబంధనలకు లోబడి మేము భూమి కొన్నాం. అయినా కబ్జా చేశామంటూ తప్పుడు కథనాలు రాస్తున్నారు. ఇవన్నీ చంద్రబాబు డైవర్షన్ పాలిటిక్స్‌లో భాగమే’ అని మిథున్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు.

దాని విలువ రూ.3కోట్లు

తాము 2000 లో కొన్న ఆ భూమి విలువ ప్రస్తుతం ఎకరం రూ.4 లక్షలు. అంటే 75 ఎకరాల విలువ రూ.3 కోట్లు మాత్రమే. రూ.15 కోట్ల విలువైన భూమిని ఆసుపత్రికి ఉచితంగా ఇచ్చాను. అంటువంటిది రూ.3 కోట్ల భూమి కోసం 2000 సంవత్సరం నుంచి ప్లాన్ వేసి కబ్జా చేస్తామా? అసత్య ఆరోపణలు చేసేటప్పుడు చంద్రబాబు నిజాలు తెలుసుకోవాలి. రాజకీయ కక్షతోనే మాపైన కేసులు పెడుతున్నారు. కేసులకు భయపడం. మేము మరింత బలంగా పోరాటం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం’ అని తెలిపారు. మీ ఇంటి నుంచి మా ఇంటికి ఎంత దూరమో.. మా ఇంటి నుంచి మీ ఇంటికే అంతే దూరమనే విషయాన్ని చంద్రబాబు గ్రహించాలని మిథున్ రెడ్డి చెప్పారు.

రాజ్యసభ ఫ్లోర్ లీడర్‌గా పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్

‘వ్యక్తిగత కారణాలతోనే విజయసాయి రెడ్డి పార్టీని వీడారు. మా పార్టీ రాజ్యసభ సభ్యుడు పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్‌ను అధినేత వైఎస్ జగన్ రాజ్యసభ ఫ్లోర్‌లీడర్‌గా నియమించారు. ఇకపై జరిగే సమావేశాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ తరపున ఆయన హాజరవుతారు. వైఎస్ జగన్ ప్రజలకు ఇచ్చిన ప్రతి హామీనీ నెరవేర్చారు. ఆ విషయాన్ని ఎన్నికల ప్రచారంలో ప్రజలకు పదే పదే చెప్పారు. చంద్రబాబు చెప్పినవి ఏవీ చేయరని, మోసపోవద్దని కూడా హెచ్చరించారు. కానీ, నమ్మి ఓట్లేసిన ప్రజలను చంద్రబాబు మరోసారి మోసం చేస్తున్నారు. ఏ హామీనీ అమలు చేయడంలేదు. ఇస్తున్న ఒక్క పెన్షన్‌లోనూ కోతలు కోస్తున్నారు. ఆసుపత్రులకు పేమెంట్స్ నిలిపివేశారు. విద్యార్థులకు ఫీజులు చెల్లించట్లేదు. ఇన్ని ఘోరాలు రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి. ప్రజలు ఇవన్నీ గమనిస్తున్నారు. రాబోయే రోజుల్లో టీడీపీ వాళ్లు ప్రజల్లో తిరగడం కూడా కష్టం అవుతుంది’ అని మిథున్ రెడ్డి చెప్పారు.

ఉండవల్లితో కలిసి ఫైట్ చేస్తా

‘ఈనాడు గ్రూప్‌కు చెబుతున్నాను. మీరు ఘోరమైన దుష్ప్రచారం చేశారు. నేను మీ విషయాలు, నిజాలన్నీ పార్లమెంట్‌లో మాట్లాడతాను. ఫైనాన్స్ కమిటీ మెంబర్‌గా ఉన్నాను. బడ్జెట్ డిబేట్‌లో మీ విషయాలన్నీ లేవనెత్తుతా. ప్రధాన మంత్రి దృష్టికి తీసికెళతా. పెద్దలు ఉండవల్లితో మాట్లాడతాను. మీపై ఉండవల్లి పెట్టిన కేసులన్నింటిలో ఆయనకు తోడ్పాటుగా ఉంటాను.’ అని స్పష్టం చేశారు.

మందుల సరఫరాలో మతలబు!

- జన్ ఔషధి మందుల సరఫరాకు తిరుపతికి చెందిన సంస్థతో మంత్రి డీల్
- వైద్యశాఖ అధికారులపై మంత్రి కార్యాలయం ఒత్తిడి
- సదరు సంస్థతో ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో ఎంఓయూ చేసుకులా ఉత్తర్వులివ్వాలంటూ హుకుం
- ఫలానా సంస్థతో ఒప్పందంపై తమకెలాంటి ఆదేశాలు రాలేదంటున్న సూపరింటెండెంట్లు

సాక్షి, అమరావతి : ఓ వైపు కొత్త ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలను తన వాళ్లకు ధారాదత్తం చేయడానికి ప్రభుత్వం వేగంగా పావులు కదుపుతూనే మరోవైపు బీమా పథకం పేరిట ప్రభుత్వ నిధులను ప్రైవేట్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలకు మళ్లించి దోపిడీకి కార్యాచరణ సిద్ధంచేశారు. ఇదే తరహాలో ప్రభుత్వాస్పత్రులకు మందుల సరఫరా వ్యవహారంలోనూ కూటమి ప్రభుత్వం అవినీతికి తెరలేపింది. బోధనాస్పత్రులకు జన్ ఔషధి మందుల సరఫరా కోసం తిరుపతికి చెందిన సంస్థతో ఓ మంత్రి డీల్ కుదుర్చుకున్నట్లు తెలిసింది. ఆ సంస్థతోనే బోధనాస్పత్రుల సూపరింటెండెంట్‌లు ఒప్పందం (ఎంఓయూ) చేసుకునేలా లిఖితపూర్వక ఆదేశాలివ్వాలని వైద్యశాఖ అధికారులపై మంత్రి కార్యాలయం ఒత్తిడి తెస్తున్నట్లు విశ్వసనీయ సమాచారం.

మా కోసమే ఆ ఉత్తర్వులు..

ఇదిలా ఉంటే.. జన్ ఔషధి మందుల కొనుగోలుపై వైద్యశాఖ ఉన్నతాధికారులు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. దీంతో మంత్రితో డీల్ కుదుర్చుకున్న మందుల సరఫరా సంస్థ ప్రతినిధులు కొద్దిరోజులుగా ఆస్పత్రుల సూపరింటెండెంట్లను సంప్రదిస్తున్నారు. ‘మేం మంత్రి తాలూకా.. మా కోసమే జన్ ఔషధి ఉత్తర్వులిచ్చారు. మా సంస్థతో ఎంఓయూ చేసుకోవాలి’ అని కోరినట్లు తెలిసింది. అయితే, ఫలాన సంస్థతోనే ఎంఓయూ కుదుర్చుకోవాలని తమకెక్కడా రాతపూర్వక ఆదేశాల్లేవని సూపరింటెండెంట్లు చెబుతుండడంతో సంస్థ ప్రతినిధులకు నోట్లో పచ్చి వెలక్కాయపడినట్లయింది. దీంతో.. నేరుగా సదరు సంస్థతోనే ఎంఓయూ చేసుకోవాలని అందరు సూపరింటెండెంట్లను ఒప్పించడానికి మంత్రి కార్యాలయం కిందామీదా పడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది.

డీల్‌లో భాగంగానే తెరపైకి జన్ ఔషధీ..

సాధారణంగా బోధనాస్పత్రులకు మందుల కొనుగోలుకు కేటాయించే మొత్తం బడ్జెట్‌లో 80 శాతం మేర మందులను సెంట్రల్ ప్రొక్యూర్‌మెంట్ విధానంలో ఏపీఎంఎస్ఐడీసీ సరఫరా చేస్తుంది. మిగిలిన 20 శాతం బడ్జెట్‌తో ఆస్పత్రులు అత్యవసర మందులను స్థానికంగానే కొనుగోలు చేస్తుంటాయి. గత ప్రభుత్వంలో ఈ మందులను సైతం కేంద్రీకృత విధానంలోనే సరఫరా చేశారు. ఈ విధానానికి కూటమి ప్రభుత్వం స్వస్తి పలికి సెంట్రల్ ప్రొక్యూర్‌మెంట్ ద్వారా సరఫరా కాని, ఇతర అత్యవసర మందులను పీఎంబీజేకే-జన్ ఔషధి కేంద్రాల్లోనే కొనుగోలు చేయాలనే విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఈ కేంద్రాల్లో అందుబాటులో లేని పక్షంలో ప్రత్యామ్నాయ మార్గాల్లో కొనుగోలు చేసేలా మార్గదర్శకాలిచ్చింది. మంత్రి డీల్ మేరకు జన్ ఔషధీ విధానం తెరపైకి వచ్చిందని వైద్య శాఖలో చర్చ జరుగుతోంది. ఈ సంస్థకు రాయలసీమతో పాటు, మరికొన్ని జిల్లాల్లో జన్ ఔషధీ మందుల కేంద్రాలున్నాయి.

‘అసర్’ రిపోర్టు కాదది .. లోకేశ్ నివేదిక

- ‘అసర్’ రిపోర్ట్‌ను తారుమారు చేసిన మంత్రి నారా లోకేశ్
- జగన్ పాలనపై బురదజల్లడమే లక్ష్యం
- విద్యా వ్యవస్థలో వైఎస్ జగన్ అనేక సంస్కరణలు తెచ్చారు
- వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి నాగార్జున యాదవ్

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో విద్యా వ్యవస్థలో సంస్కరణలు తీసుకొచ్చిన వైఎస్ జగన్ దేశంలోనే టార్చ్ బేరర్‌గా నిలిచారని, అది చూసి ఓర్వలేక ఆయన ప్రతిష్టను మసకబార్చడమే నారా లోకేశ్ పనిగా పెట్టుకున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి యనమల నాగార్జున యాదవ్ ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. ఆయన గురువారం తాడేపల్లిలోని పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. లోకేశ్ చూపిస్తున్నది అసర్ నివేదిక కాదని, లోకేశ్ నివేదిక అని అన్నారు. కుళ్లు, కుతంత్రాలతో అసర్ రిపోర్టును లోకేశ్ తారుమారు చేశారని తెలిపారు. లోకేశ్ ఎన్ని అబద్ధాలు చెప్పినా జగన్ గొప్పదనాన్ని, విద్యా వ్యవస్థలో ఆయన తీసుకొచ్చిన సంస్కరణలను విద్యా శాఖ వెబ్‌సైట్, కేంద్ర నివేదికలు రుజువు చేస్తున్నాయని చెప్పారు. జగన్ విద్యావ్యవస్థలో అనేక సంస్కరణలు తెచ్చి ఏపీకి మంచి పేరు తెచ్చారని చెప్పారు. దాన్ని చెడగొట్టే కుట్రలో భాగంగా ‘అసర్’ రిపోర్టును లోకేశ్ తారుమారు చేశారన్నారు. నడిచొచ్చే అబద్ధానికి చంద్రబాబు ప్రతిరూపమైతే, ఆ అబద్ధానికి వారసుడు లోకేశ్ అని అన్నారు. విద్యా రంగాల్లో మార్పులపై అసర్ (యాన్యువల్ స్టేటస్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ రిపోర్టు) సర్వేను ప్రథమ్ అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ సాయంతో డైట్ సంస్థల సిబ్బందితో చేయిస్తుంటారని చెప్పారు. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక ఈ సర్వేలో తమాషా చేశారని తెలిపారు. అనంతపురం, తూర్పు గోదావరి, కృష్ణా, కర్నూలు, ప్రకాశం జిల్లాల్లో విజ్ఞాన్ ఫౌండేషన్ లా కాలేజీ, వైఎస్సార్ జిల్లాలోని ఎస్ఆర్ ప్రభుత్వ కాలేజీకి చెందిన వారంతా కలిసి సర్వే చేశారన్నారు. జగన్ పాలనపై బురదజల్లడమే పనిగా పెట్టుకున్న లోకేశ్.. ఆ కాలేజీల సిబ్బందిని ప్రలోభపెట్టి వివరాలను తారుమారు చేశారని ఆరోపించారు. జగన్ పాలనలో 37,450 స్కూళ్ల రూపురేఖలు మారాయని, అది నిజం కాదని లోకేశ్ నిరూపించగలరా అని సవాల్ చేశారు.

గగనతలంలో మృత్యుకేళి

అమెరికా రాజధాని వాషింగ్టన్ డి.సి.లో ఘోర ప్రమాదం

- ఆర్మీ హెలికాప్టర్‌ను ఢీకొట్టిన ప్రయాణికుల విమానం
- పాటోమాక్ నదిలో కూలిన రెండు లోహ విహంగాలు.. 67 మంది మృతి
- 28 మృతదేహాలు వెలికితీత... మరో 39 మంది జాడ గల్లంతు
- ఎవరూ ప్రాణాలతో బయటపడలేదని ట్రంప్ ప్రకటన

పాటొమాక్ నదిలో విమాన శకలాల వద్ద గాలింపు చర్యలు

అర్లింగ్టన్: అమెరికా రాజధాని వాషింగ్టన్ డి.సి. సమీపంలో ఘోర ప్రమాదం సంభవించింది. అమెరికన్ ఎయిర్‌లైన్స్‌కు చెందిన ప్రయాణికుల విమానం ఎయిర్‌పోర్టులో ల్యాండవుతున్న సమయంలో ఆర్మీ హెలికాప్టర్‌ను ఢీకొట్టింది. దాంతో వెంటనే అవి రెండూ నదిలో కూలిపోయాయి. ప్రమాద సమయంలో విమానంలో 60 మంది ప్రయాణికులు, నలుగురు సిబ్బంది, హెలికాప్టర్‌లో ముగ్గురు సైనికులు ఉన్నారు. ఇప్పటిదాకా 28 మంది మృతదేహాలను నది నుంచి వెలికితీయగా, మిగతా ప్రయాణికుల జాడ తెలియరాలేదు. వారంతా మరణించి ఉంటారని అధికారులు చెబుతున్నారు. స్థానిక కాలమానం ప్రకారం బుధవారం రాత్రి 8.30 గంటల సమయంలో ఈ దుర్ఘటన చోటుచేసుకుంది. అమెరికా చరిత్రలో అతిపెద్ద విమాన ప్రమాదాల్లో ఇది కూడా ఒకటి కావడం గమనార్హం. అమెరికా అధ్యక్షుడి అధికారిక నివాసమైన వైట్‌హౌస్‌కు, క్యాపిటల్ భవనానికి కేవలం మూడు మైళ్ల దూరంలోనే ఈ ప్రమాదం జరిగింది. అమెరికన్ ఎయిర్‌లైన్స్‌కు చెందిన ఈ విమానాన్ని పీఎస్‌ఏ ఎయిర్‌లైన్స్ నిర్వహిస్తోంది. కాన్సాస్‌లోని విచిటా నుంచి బయలుదేరిన విమానం వాషింగ్టన్ డి.సి. సమీపంలోని రోనాల్డ్ రీగన్ నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టు రన్‌వేపై ల్యాండయ్యేందుకు సిద్ధమవుతూ అమెరికా రక్షణ శాఖకు చెందిన సికోర్‌స్కీ హెచ్–60 బ్లాక్‌హాక్ హెలికాప్టర్‌ను గగనతలంలో ఢీకొట్టింది. దాంతో పెద్ద శబ్దం చేస్తూ రెండు లోహ విహంగాలు పాటోమాక్ నదిలో కూలిపోయాయి. సమాచారం అందుకున్న వెంటనే అధికారులు రంగంలోకి దిగి, నదిలో గాలింపు చర్యలు ప్రారంభించారు. రోనాల్డ్ రీగన్ నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి విమానాల రాకపోకలను నిలిపివేశారు. విమానం, హెలికాప్టర్ చాలావరకు నీటిలో మునిగిపోయాయి. ఇప్పటిదాకా 28 మృతదేహాలను నది నుంచి వెలికితీసినట్లు ప్రకటించారు. మిగిలిన వారు జీవించి ఉంటారన్న నమ్మకం తమకు లేదని అగ్నిమాపక శాఖ అధికారి జాన్ డాన్లీ చెప్పారు. విమాన ప్రయాణికుల్లో చాలామంది ఫిగర్ స్కేటింగ్ క్రీడాకారులు, వారి కోచ్‌లు, కుటుంబ సభ్యులే ఉన్నారు. వీరంతా విచిటాలో శిక్షణా తరగతుల్లో పాల్గొని తిరిగి వస్తున్నారు. ఇద్దరు కోచ్‌లను రష్యాకు చెందిన ఎవ్‌గెనియా సిస్కోవా, వాదిమ్ నౌమోవ్‌గా గుర్తించారు. వీరు 1994లో ఫిగర్ స్కేటింగ్‌లో వరల్డ్ చాంపియన్‌షిప్స్ పెయిర్స్ టైటిల్ గెలుచుకున్నారు. రెండు సార్లు ఒలింపిక్ క్రీడల్లో పోటీపడ్డారు.

విమానం, హెలికాప్టర్ ఢీకొన్నప్పటి దృశ్యం

దర్యాప్తు ప్రారంభం

ప్రమాదం ఎలా జరిగిందన్న దానిపై ఫెడరల్ ఏవియేషన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, నేషనల్ ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ సేఫ్టీ బోర్డు అధికారులు దర్యాప్తు ప్రారంభించారు. ఆర్మీ హెలికాప్టర్‌ను ఢీకొట్టిన బాంబార్డియర్ సీఆర్‌జే–701 ట్విన్ ఇంజన్ విమానం 2004లో కెనడాలో తయారయ్యింది. ఇందులో 70 మంది ప్రయాణించవచ్చు. ప్రమాద సమయంలో విమానం భూమి నుంచి 400 అడుగుల ఎత్తులో ఉంది. గంటకు 140 మైళ్ల వేగంతో ప్రయాణిస్తోంది. రీగన్ ఎయిర్‌పోర్టులోని రన్‌వే 33పై ల్యాండ్ చేయాలని ఎయిర్ ట్రాఫిక్ కంట్రోలర్లు సూచించగా, పైలట్ అంగీకరించాడు. రన్‌వేపై దిగడానికి విమానం సిద్ధమైంది. సరిగ్గా పాటోమాక్ నది మధ్య భాగంపై గగనతలానికి చేరుకున్న సమయంలో హెలికాప్టర్‌ను ఢీకొట్టింది. ఇదంతా క్షణాల వ్యవధిలో జరిగిపోయింది. రన్‌వేకు 2,400 అడుగుల దూరంలో విమానంలోని రేడియో ట్రాన్స్‌పాండర్ నుంచి సమాచారం ఆగిపోయింది. విమానం ప్రయాణిస్తున్న మార్గంలోకి హెలికాప్టర్ ఎందుకు వచ్చిందన్నది తెలియరాలేదు. ప్రమాదం జరిగినప్పుడు వాషింగ్టన్‌లో గడ్డకట్టేంత చలి ఉంది. పాటోమాక్ నదిలో నీళ్లు అత్యంత చల్లగా ఉన్నాయి. తాజా దుర్ఘటన నేపథ్యంలో 1982లో జరిగిన విమాన ప్రమాదాన్ని వాషింగ్టన్ ప్రజలు గుర్తుచేసుకున్నారు. 1982 జనవరి 13న ఎయిర్ ఫ్లోరిడా విమానం పాటోమాక్ నదిలో కూలిపోయింది. 78 మంది మరణించారు. ప్రతికూల వాతావరణం వల్లే ఈ ప్రమాదం జరిగినట్లు గుర్తించారు. వాషింగ్టన్ డి.సి.కి దక్షిణ భాగంలో పాటోమాక్ నది పక్కనే రీగన్ నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టు ఉంది. ఈ ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి రాకపోకలు సాగించడానికి ప్రయాణికులు ఆసక్తి చూపిస్తుంటారు. ఎందుకంటే విమానంలో ఉన్నవారికి వైట్‌హౌస్, వాషింగ్టన్ మాన్యుమెంట్, లింకన్ మెమోరియల్, నేషనల్ మాల్, యూఎస్ క్యాపిటల్ వంటి ప్రఖ్యాత కట్టడాలు చక్కగా కనిపిస్తాయి.

హెలికాప్టర్ ఎందుకు తప్పించుకోలేదు?: ట్రంప్

రాజధాని జరిగిన దుర్ఘటనపై అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తీవ్ర విచారం వ్యక్తంచేశారు. బాధిత కుటుంబాలకు సానుభూతి ప్రకటించారు. ఈ దుర్ఘటనలో ఎవరూ ప్రాణాలతో మిగలలేదన్నారు. గగనతలంలో విమానం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ ఆర్మీ హెలికాప్టర్ ఎందుకు తప్పించుకోలేకపోయిందని ట్రంప్ ప్రశ్నించారు. విమానం ఢీకొట్టకుండా పక్కకు మళ్లడమో లేదా పైకి లేదా కిందికు వెళ్లడమో ఎందుకు జరగలేదని అన్నారు. ఇది నివారించదగ్గ ప్రమాదమేనని స్పష్టంచేశారు. 2001 నవంబర్ 12 తర్వాత అమెరికాలో ఒక విమాన ప్రమాదంలో మొత్తం ప్రయాణికులు, సిబ్బంది మృతిచెందడం ఇదే మొదటిసారి. 2001 నవంబర్ 12న కెన్నడీ ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి వచ్చిన విమానం న్యూయార్క్‌ని బెల్లీ హార్బర్‌లో కూలిపోయింది. ఆ ప్రమాదంలో విమానంలోని మొత్తం 260 మంది దుర్మరణం పాలయ్యారు.

నేటి నుంచి బడ్జెట్ సమావేశాలు

ఒకటో తేదీన సాధారణ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టనున్న విత్త మంత్రి నిర్మల

- వక్ఫ్ సవరణ బిల్లు సహా 16 బిల్లులు సభలో ప్రవేశపెట్టనున్న కేంద్రం
- అఖిలపక్ష భేటీలో అన్ని పార్టీల సహకారం కోరిన కేంద్రం
- ఫిబ్రవరి 13 వరకు తొలి సెషన్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాలు నేటి నుంచి ప్రారంభం కానున్నాయి. ప్రయాగ్‌రాజ్‌లో మహాకుంభమేళాలో తొక్కిసలాట జరిగి 30 మంది భక్తులు ప్రాణాలు కోల్పోయిన విషాద ఘటనలో యోగి, మోదీ ప్రభుత్వాలపై విపక్షాలు దుమ్మెత్తిపోస్తున్న వేళ ఈ అంశంపై పార్లమెంట్‌లో వాడీవేడీ వాదనలు జరగడం ఖాయంగా కనిపిస్తోంది. సమావేశాలు ప్రారంభమైన తొలిరోజు రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము పార్లమెంట్ ఉభయ సభలనుద్దేశించి లోక్‌సభ హాల్‌లో ప్రారంభోపన్యాసం చేస్తారు. అనంతరం ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే నివేదికను లోక్‌సభలో, రాజ్యసభలో ప్రవేశపెడతారు. శనివారం నిర్మల లోక్‌సభలో 2025–26 సాధారణ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెడతారు. ఫిబ్రవరి రెండో తేదీన రాష్ట్రపతి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై చర్చ జరగనుంది. ఈ చర్చకు రాజ్యసభ, లోక్‌సభలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ సమాధానం ఇస్తారు. బడ్జెట్ సమావేశాల తొలి సెషన్ జనవరి 31 నుంచి ఫిబ్రవరి 13 దాకా, రెండోసెషన్ మార్చి 10 నుంచి ఏప్రిల్ 4వ తేదీ దాకా జరుగుతుంది.

నిలదీసేందుకు విపక్షాల వ్యూహరచన

మోదీ సర్కార్‌ను నిలదీసేందుకు విపక్షాలు వ్యూహరచన చేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా దేశంలో పెరుగుతున్న ద్రవ్యోల్బణం, నిరుద్యోగం, రైతుల కష్టాలు, కుంభమేళాలో అపశ్రుతి సహా కేంద్ర-రాష్ట్ర సంబంధాలు, చైనా సరిహద్దు వివాదం వంటి ప్రధాన అంశాలపై ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయాలని విపక్షాలు నిర్ణయించాయి. రాష్ట్రపతి ప్రసంగాన్ని సైతం కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు బహిష్కరించి వాకౌట్ చేసే అవకాశం ఉందని తెలుస్తోంది. రైతులు, నిరుద్యోగం, ద్రవ్యోల్బణం వంటి సమస్యలపై సీపీఐ, సీపీఎం పార్టీలు, చైనా సరిహద్దు వివాదాలు, రూపాయి పతనం, బడా కార్పొరేట్లకు మాత్రం అన్ని కాంట్రాక్టులు దక్కేలా కుట్ర వంటి అంశాలపై ప్రభుత్వాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టేలా కాంగ్రెస్ వ్యూహాన్ని సిద్ధంచేశాయి.

సహకరించాలన్న మోదీ సర్కార్

శుక్రవారం నుంచి ప్రారంభం కానున్న పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాలకు ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వం గురువారం అఖిలపక్ష సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఉభయ సభలు సజావుగా సాగేందుకు అన్ని రాజకీయ పార్టీలు సహకరించాలని కేంద్ర మంత్రులు కోరారు. దేశం ఎదుర్కొంటున్న ముఖ్య సమస్యలతో పాటు రాష్ట్రాల పరిధిలో పెండింగ్‌లో ఉన్న అంశాలపై చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలని పలు పార్టీలు డిమాండ్‌చేశాయి. మహాకుంభమేళాలో భక్తులను గాలికొదిలేసి వీఐపీ సంస్కృతికి యోగి ప్రభుత్వం జై కొట్టిందని, ఈ నిర్లక్ష్య ధోరణిపై చర్చ జరపాలని కాంగ్రెస్, సమాజ్‌వాదీ పార్టీలు పట్టుబట్టగా ఎజెండాలో ఏమేం ఉండాలో సభావ్యవహా రాల సలహా కమిటీ నిర్ణయిస్తుందని మంత్రి కిరెణ్ రిజిజు చెప్పారు.

వక్ఫ్ సహా కీలక బిల్లులు ఈ సమావేశాల్లోనే..

ఈ సమావేశాల్లోనే అత్యంత కీలకమైన వక్ఫ్ సవరణ బిల్లును కేంద్రం పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టనుంది. ఈ బిల్లును సమీక్షించేందుకు ఏర్పాటుచేసిన సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిటీ తన నివేదికను లోక్‌సభ స్పీకర్ ఓం బిర్లాకు గురువారం సమర్పించింది. వక్ఫ్ సవరణ బిల్లును గత ఏడాది లోక్‌సభలో ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టడం తెల్సిందే. కాగా గురువారం నాటి అఖిలపక్ష భేటీలో పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టే బిల్లుల జాబితాను అఖిలపక్ష నేతలకు ప్రభుత్వం అందజేసింది. ఈ జాబితాలో వక్ఫ్ సవరణ బిల్లు సైతం ఉంది. 16 బిల్లులను ఈ సెషన్‌లో పార్లమెంట్‌లో ప్రవేశపెట్టాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఉభయసభల ముందుకొచ్చే బిల్లుల జాబితాలో బ్యాంకింగ్ చట్టాల(సవరణ) బిల్లు, రైల్వే(సవరణ) బిల్లు, విపత్తు నిర్వహణ బిల్లు, చమురు క్షేత్రాల(సవరణ) బిల్లు, షిప్పింగ్ బిల్లు, వైమానిక వస్తువుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణ బిల్లు, త్రిభువన్ సహకారీ యూనివర్సిటీ బిల్లు, వలసల, విదేశీయుల బిల్లు వంటివి ఉన్నాయి.

డ్రాగన్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్ పైలట్‌గా శుభాంశు శుక్లా

వాషింగ్టన్: అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రం (ఐఎస్ఎస్)లో అడుగుపెట్టిన మొట్ట మొదటి భారతీయుడిగా శుభాంశు శుక్లా రికార్డుకెక్క బోతున్నాడు. స్పేస్ఎక్స్ సంస్థ అభివృద్ధి చేసిన డ్రాగన్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌కు పైలట్‌గా వ్యవహరించబోతున్నాడు. ఇందుకు అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ నాసా అనుమతి మంజూరు చేసింది. యాక్సియోమ్–4 మిషన్‌లో భాగంగా నలుగురు ప్రైవేట్ వ్యోమగాములు అంతర్జాతీయ అంతరిక్ష కేంద్రానికి చేరుకోనున్నారు. 14 రోజుల తర్వాత తిరిగి వస్తారు. ప్రయోగంలో భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ(ఇస్రో) సైతం భాగస్వామిగా మారింది. డ్రాగన్ స్పేస్‌క్రాఫ్ట్‌కు నాసా మాజీ వ్యోమగామి పెగ్గీ విట్సన్ సారథ్యం వహించనున్నా డు. పోలాండ్‌కు చెందిన ఉజ్‌నాన్‌స్కీ, హంగేరీకి చెందిన టిబోర్ కపూ సైతం ఇందులో పాలుపంచుకుంటున్నారు. మొత్తం నలుగురు అస్ట్రోనాట్స్ డ్రాగన్ అంతరిక్ష నౌకలో ఐఎస్ఎస్‌కు చేరుకుంటారు. త్వరలో ఈ ప్రయోగం చేపట్టడానికి ఏర్పాట్లు పూర్తయ్యాయి. శుభాంశు శుక్లా ప్రస్తుతం భారత వైమానిక దళంలో గ్రూప్ కెప్టెన్‌గా పనిచేస్తున్నాడు. యాక్సియోమ్–4 మిషన్‌కు ఎంపికయ్యాడు. నాసాతో పాటు యూరోపియన్ స్పేస్ ఏజెన్సీ, జపాన్ ఏరో స్పేస్ ఎక్స్‌ప్లోరేషన్ ఏజెన్సీలో శిక్షణ పొందాడు.

‘జన్మతః పౌరసత్వ రద్దు’ బిల్లు సెనేట్‌కు

వాషింగ్టన్: అక్రమంగా లేదంటే తాత్కాలిక వీసాల మీద వలస వచ్చిన వాళ్లకు అమెరికాలో పిల్లలు పుడితే వారికి సంక్రమించే జన్మతః పౌరసత్వాన్ని రద్దుచేస్తూ రూపొందించిన బిల్లును అమెరికా పార్లమెంట్ ఎగువసభ(సెనేట్)లో అధికార రిపబ్లికన్ పార్టీ సభ్యులు గురువారం ప్రవేశపెట్టారు. పుట్టే పిల్లలకు ఎలాగూ పౌరసత్వం వస్తుందన్న ఏకైక కారణంతోనే అక్రమ వలసలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయని, ఇది జాతీయ భద్రతను బలహీనపరుస్తోందని ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన రిపబ్లికన్ సభ్యులు లిండ్సే గ్రాహమ్, టెడ్ క్రజ్, కేటీ బ్రిట్‌లు సెనేట్‌లో వ్యాఖ్యానించారు. ‘‘ఇన్నాళ్లూ జన్మతః పౌరసత్వాన్ని ప్రసాదించిన ప్రపంచంలోని 33 దేశాల్లో అమెరికా కూడా ఒకటిగా కొనసాగింది. ఈ విధానం చివరకు ‘పుట్టుకల పర్యాటకం’లా తయారైంది. ఉన్నంతలో స్థితిమంతులైన చైనా, ఇతర దేశాల పౌరులు ఉద్దేశపూర్వకంగా అమెరికాకు వచ్చి ఇక్కడ పిల్లల్ని కనేసి తమ సంతానానికి అమెరికా పౌరసత్వం దక్కేలా చేస్తున్నారు. అమెరికాకు ఇంతమంది రావడానికి జన్మతః పౌరసత్వం కూడా ఒక ప్రధాన కారణం’’ అని రిపబ్లికన్ నేతలు చెప్పారు. జన్మతః పౌరసత్వాన్ని రద్దుచేస్తూ ట్రంప్ ఇచ్చిన కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వును విపక్ష డెమొక్రటిక్ పాలిత రాష్ట్రాలు ఫెడరల్ కోర్టులో సవాల్ చేసి ఉత్తర్వు అమలుపై స్టే తెచ్చుకున్న వేళ రిపబ్లికన్ సర్కార్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం గమనార్హం.

సిరియా తాత్కాలిక అధ్యక్షుడిగా షరా

డమాస్కస్: సిరియా తాత్కాలిక అధ్యక్షుడిగా తిరుగుబాటు నేత అహ్మద్ అల్ షరా నియమితులయ్యారు. ఈ విషయాన్ని అక్కడి తాత్కాలిక ప్రభుత్వం బుధవారం ప్రకటించింది. తాత్కాలిక శాసనసభను ఏర్పాటు చేసే బాధ్యతను షరాకు అప్పగించినట్లు సిరియా సైనిక అధికారి హసన్ అబ్దెల్ ఘనీ ప్రకటించారు. షరా నాయకత్వం వహిస్తున్న హయత్ తహ్రీర్ అల్–షామ్ (హెచ్‌టీఎస్) నేతృత్వంలోని తిరుగు బాటు కూటమి మెరుపు దాడులు చేసి గత ఏడాది డిసెంబర్ ఎనిమిదో తేదీన అధ్యక్షుడు బషర్ అల్ అసద్ పాలనకు చరమగీతం పాడిన విషయం విదితమే.

రేప్ కేసులో కాంగ్రెస్ ఎంపీ రాకేశ్ రాథోడ్ అరెస్టు

సీతాపూర్ (ఉత్తరప్రదేశ్): కాంగ్రెస్ ఎంపీ రాకేశ్ రాథోడ్‌ను గురువారం ఉత్తరప్రదేశ్ పోలీసులు రేప్ కేసులో అరెస్టు చేశారు. రాథోడ్ పెట్టుకున్న ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్‌ను బుధవారం అలహాబాద్ హైకోర్టు తిరస్కరించడంతో మరుసటి రోజే పోలీసులు ఆయన్ను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ఇక్కడ స్వగృహంలో రాథోడ్ పత్రికా సమావేశంలో మాట్లాడుతుండగా.. అక్కడికి చేరుకున్న కొత్వాలీనగర్ పోలీసులు ఆయన్ను అరెస్టు చేశారు.

హమాస్ చెర నుంచి విడుదలైన ఆగమ్ బెర్గర్, అర్బెల్ యేహూద్, గాడీ మోసెస్

8 మంది బందీలను వదిలేసిన హమాస్

110 మందిని విడుదల చేయనున్న ఇజ్రాయెల్

ఖాన్ యూనిస్(గాజా స్ట్రిప్): హమాస్, ఇజ్రాయెల్ సైన్యం మధ్య కుదిరిన కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం మరో అడుగు ముందుకేసింది. తమ అధీనంలో ఉన్న బందీల్లో ఎనిమిది మందిని హమాస్ సాయుధ సంస్థ గురువారం విడిచిపెట్టింది. ఇందులో ముగ్గురు ఇజ్రాయెలీలు, ఐదుగురు థాయిలాండ్ దేశస్తులున్నారు. తొలుత 20 ఏళ్ల ఇజ్రాయెల్ సైనికురాలు ఆగమ్ బెర్గర్‌ను జబాలియా పట్టణంలో వదిలేశారు. తర్వాత ఇజ్రాయెల్‌కు చెందిన అర్బెల్ యేహూద్, గాడీ మోసెస్(80), థాయిలాండ్‌కు చెందిన పోంగ్‌సాక్ థయెన్నా, సథియాన్ సువన్నఖమ్, వాట్చారా శ్రీయావున్, బనావత్ సియాతవో, సురాసక్ లాంనాలను విడిచిపెట్టారు. బందీలంతా క్షేమంగా ఇజ్రాయెల్ భూభాగంలోకి చేరుకున్నారని తర్వాత ఇజ్రాయెల్ డిఫెన్స్ ఫోర్స్, ఇజ్రాయెల్ సెక్యూరిటీ ఏజెన్సీ ప్రకటించాయి. ఇందుకు ప్రతిగా వెంటనే ఇజ్రాయెల్ సైతం తమ జైళ్లలో ఖైదీలుగా శిక్ష అనుభవిస్తున్న 110 మంది పాలస్తీనియన్లను విడుదలచేయబోయి అనూహ్య పరిస్థితుల్లో తమ నిర్ణయాన్ని వాయిదావేసుకుంది.

తిట్ల దండకం, ఎగతాళి

తాము విడుదల చేసిన బందీలను హమాస్ సాయుధులు ఖాన్ యూనిస్ పట్టణంలోని హమాస్ ముఖ్యనేత దివంగత యాహ్యా సిన్వర్ ఇంటి సమీప హోస్టేజ్ స్క్వేర్‌లో రెడ్ క్రాస్ ప్రతినిధులకు అప్పగించారు. అయితే ఈ అప్పగింత చూసేందుకు వేలాది మంది పాలస్తీనియన్లు వచ్చారు. పాలస్తీనియన్ల మధ్య నుంచి బందీలను క్షేమంగా తీసుకెళ్లడం రెడ్‌క్రాస్ ప్రతినిధులకు చాలా కష్టమైంది. బందీలను పాలస్తీనియన్లు ఇష్టమొచ్చినట్లు తిట్టడం, ఎగతాళిగా మాట్లాడటం కనిపించింది. వందలాది మంది పాలస్తీనియన్ల మధ్య నుంచి మహిళా బందీ అర్బెల్ యేహూద్ భయంభయంగా నడిచి వెళ్లిన దృశ్యాలు మీడియాలో ప్రసారమయ్యాయి. దీంతో విడుదలైన బందీల భద్రత ప్రమాదంలో పడిందని, ఈ నేపథ్యంలో జైళ్లలోని ఖైదీలను ఇప్పటికిప్పుడే వదిలేదిలేదని ఇజ్రాయెల్ స్పష్టంచేసింది. అప్పటికే జైళ్ల నుంచి ఖైదీలతో బయల్దేరిన వాహనాలను మళ్లీ జైళ్లలోకి రప్పించింది. దీంతో పాలస్తీనియన్ల విడుదల అర్ధంతరంగా ఆగింది. హమాస్ నుంచి విడుదలైన బందీలు క్షేమంగా తమ వద్దకు చేరుకున్నాకే ఖైదీలను వదిలేస్తామని ఇజ్రాయెల్ స్పష్టంచేసింది.

సీఈసీ రాజకీయాలు చేస్తున్నారు

- పదవీ విరమణ తర్వాత పెద్ద హోదా కోరుకుంటున్నారు
- ఆప్ జాతీయ కన్వీనర్ అరవింద్ కేజ్రీవాల్ ఆగ్రహం

న్యూఢిల్లీ: ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్(సీఈసీ) రాజీవ్ కుమార్ రాజకీయాలు చేస్తున్నారని ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ జాతీయ కన్వీనర్, ఢిల్లీ మాజీ ముఖ్యమంత్రి అరవింద్ కేజ్రీవాల్ ఆరోపించారు. యమునా నదిని హరియాణాప్రభుత్వం విషపూరితం చేస్తోందంటూ తాను చేసిన వ్యాఖ్యలకు గాను ఎన్నికల సంఘం నోటీసు ఇవ్వడం పట్ల అభ్యంతరం వ్యక్తంచేశారు. కేజ్రీవాల్ గురువారం మీడియాతో మాట్లాడారు. ఎన్నికల సంఘం విశ్వసనీయతను రాజీవ్ కుమార్ దెబ్బతీస్తున్నారని, పదవీ విరమణ తర్వాత పెద్ద హోదాను కోరుకుంటున్నారని విమర్శించారు. ఎన్నికల సంఘానికి రాజీవ్ కుమార్ కలిగిస్తున్న నష్టం గతంలో ఎవరూ కలిగించలేదని ఆక్షేపించారు. రాజకీయాలపై ఆసక్తి ఉంటే ఎన్నికల్లో పోటీ చేయాలని ఆయనకు సూచించారు. తాను బతికి ఉన్నంత వరకూ ఢిల్లీ ప్రజలను విషపూరిత జలాలు తాగనివ్వనని కేజ్రీవాల్ తేల్చిచెప్పారు. రెండు రోజుల్లో తనను అరెస్టు చేస్తారని తెలుసని, అయినప్పటికీ భయపడబోనని అన్నారు. కాంగ్రెస్, బీజేపీ చేతులు కలిపాయని, ఢిల్లీ ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని ప్రమాదంలోకి నెట్టేస్తున్నాయని మండిపడ్డారు. హరియాణా ముఖ్యమంత్రి నాయబ్‌సింగ్ సైనీపై కేజ్రీవాల్ విరుచుకుపడ్డారు. యమునా నది నీరు తాగకపోయినా తాగినట్లు ఆయన డ్రామాలాడుతున్నారని విమర్శించారు. యమునా నది నీటిలో విష రసాయనాలు కలవకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని తమ ముఖ్యమంత్రి అతిశీ కోరితే సైనీ పట్టించుకోలేదని ఆక్షేపించారు. యమునా నీటిని సీసాల్లో నింపి బీజేపీ, కాంగ్రెస్ పెద్దలకు ఇస్తామని, వారు ఆ నీటిని తాగితే... తాము చేసిన ఆరోపణలన్నీ తప్పు అని ఒప్పుకుంటామని చెప్పారు. తన సవాలును అమిత్ షా, నాయబ్‌సింగ్ సైనీ, రాహుల్ గాంధీ స్వీకరించాలని డిమాండ్ చేశారు.

కేజ్రీవాల్ స్పష్టమైన వివరణ ఇవ్వాలి: ఈసీ

యమునా నదిలో అమ్మోనియం స్థాయి పెరగడాన్ని విషంతో ముడిపెట్టొద్దని అరవింద్ కేజ్రీవాల్‌కు ఎన్నికల సంఘం సూచించింది. యమునా నది నీటి విషయంలో కేజ్రీవాల్ ఇచ్చిన వివరణపై ఎన్నికల సంఘం సంతృప్తి చెందలేదు. హరియాణా ప్రభుత్వంపై చేసిన ఆరోపణలకు ఆధారాలు ఏమిటో చెప్పాలని, అందుకు మరో అవకాశం ఇస్తున్నామని స్పష్టంచేసింది. ఈ మేరకు ఎన్నికల సంఘం గురువారం కేజ్రీవాల్‌కు లేఖ రాసింది. బుధవారం ఇచ్చిన వివరణలో స్పష్టత లేదని పేర్కొంది. శుక్రవారం ఉదయం 11 గంటల కల్లా పూర్తిస్థాయిలో వివరణ ఇవ్వాలని ఆదేశించింది. అందులో అన్ని అంశాలు ఉండాలని పేర్కొంది. తమ ఎదుట హాజరు కాకపోతే తగిన చర్యలు తీసుకోక తప్పదని తేల్చిచెప్పింది. ఎన్నికల సంఘం నుంచి లేఖ వచ్చిన తర్వాత కేజ్రీవాల్ మీడియా సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, సీఈసీ రాజీవ్ కుమార్‌పై ఆరోపణలు గుప్పించారు.

తాత్కాలిక జడ్జీలను నియమించుకోండి

హైకోర్టులకు సుప్రీంకోర్టు అనుమతి

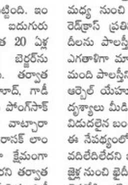
న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా హైకోర్టుల్లో 18 లక్షలకుపైగా క్రిమినల్ కేసులు పోగుబడటంతో ఆ కేసుల కొండ కరిగించేందుకు హైకోర్టులకు సుప్రీంకోర్టు అదనపు అధికారాలిచ్చింది. సొంతంగా తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన న్యాయమూర్తులను నియమించుకునేందుకు హైకోర్టులకు సర్వోన్నత న్యాయస్థానం అనుమతి ఇచ్చింది. రెండు లేదా మూడేళ్ల కాలానికి జడ్జీల నియామకానికి అనుమతిస్తూ సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా, జస్టిస్ బీఆర్ గవాయ్, జస్టిస్ సూర్యకాంత్‌ల ధర్మాసనం గురువారం ఉత్తర్వులిచ్చింది. హైకోర్టుల్లో ఇలా అదనపు జడ్జీల నియామకంపై 2021 ఏప్రిల్ 20వ తేదీన విధించిన షరతుల అమలును తాత్కాలికంగా నిలుపుదల చేసింది. ‘‘హైకోర్టుల వారీగా ఆ కోర్టులో అనుమతించిన సామర్థ్యంలో 10 శాతానికి మించి తాత్కాలిక జడ్జీలను తీసుకోవద్దు. ఇద్దరు లేదా ఐదుగురు జడ్జీలను తీసుకోండి. సిట్టింగ్ జడ్జి సూచించిన ధర్మాసనంలో కొత్త జడ్జీలు కూర్చోవాలి. పెండింగ్‌లో ఉన్న క్రిమినల్ కేసులను మాత్రమే వినాలి. డివిజన్ బెంచ్‌లో భాగ స్వాములుగా ఉన్నాసరే శాశ్వత జడ్జీలతోపాటు కాకుండా విడిగా కూర్చుని కేసులను పరిష్కరించాలి’’ అని సుప్రీంకోర్టు గురువారం స్పష్టంచేసింది. షరతులను విధిస్తూ గతంలో నాటి సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్ ఎస్‌ఏ బోబ్డే ఆ తీర్పు చెప్పారు. రిటైర్ అయిన హైకోర్టు జడ్జీలను కేవలం ఒక్కసారి మాత్రమే రెండు లేదా మూడేళ్ల కాలానికి తాత్కాలిక జడ్జీగా నియమించుకోవచ్చని ఆయన తీర్పు చెప్పడం తెల్సిందే. నేషనల్ జుడీషియల్ డేటా ప్రకారం దేశవ్యాప్తంగా హైకోర్టుల్లో 62 లక్షల కుపైగా కేసులు పరిష్కారం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాయి. వీటిలో 18 లక్షలకు పైగా క్రిమినల్ కేసులున్నాయి. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 224ఏ ప్రకారం గతంలో హైకోర్టుల్లో జడ్జిగా చేసి రిటైర్ అయిన వాళ్లను అవసరమైతే తిరిగి తాత్కాలిక జడ్జీలుగా నియమించవచ్చు. అయితే ఈ నిబంధనను కేంద్రప్రభుత్వం అత్యంత అరుదుగా వినియోగించుకుందని ఇటీవల సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

నోబెల్ శాంతి బహుమతికి ఎలాన్ మస్క్ నామినేట్

లండన్: నోబెల్ శాంతి బహుమతి–2025కి ప్రపంచ కుబేరుడు, టెస్లా, స్పేస్ఎక్స్, ఎక్స్ సంస్థల అధినేత ఎలాన్ మస్క్ నామినేట్ అయ్యారు ఈ మేరకు నార్వేజియన్ నోబెల్ కమిటీకి ఒక పిటిషన్ సమర్పించినట్లు యూరోపియన్ పార్లమెంట్ సభ్యుడు బ్రాంకో గ్రిమ్స్ ఫేస్‌బుక్ పోస్టులో పేర్కొన్నారు. ప్రపంచ ప్రఖ్యాత బహుమతికి ఎలాన్ మస్క్ నామినేట్ కావడం ప్రపంచవ్యాప్తంగా భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛను, మానవ హక్కులను కాపాడటానికి ఆయన చేసిన కృషికి ఒక గుర్తింపు అని వెల్లడించారు. గత ఏడాది జరిగిన అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో ఎలాన్ మస్క్ కీలక పాత్ర పోషించిన సంగతి తెలిసిందే.

అక్రమ వలసదార్లు గ్వాంటనామోకు

నిర్బంధ కేంద్రాన్ని విస్తరించాలని ఆదేశించిన ట్రంప్ ● నిధుల కోసం కాంగ్రెస్‌ను కోరనున్న ప్రభుత్వం

వాషింగ్టన్: డాక్యుమెంట్లు లేని వలసదార్లను క్యూబాలోని గ్వాంటనామో బేలో ఉన్న అమెరికా నిర్బంధ కేంద్రానికి తరలించనున్నట్లు అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ప్రకటించారు. గ్వాంటనామో బేలో 30,000 మంది సామర్థ్యంతో వలసదారుల నిర్బంధ కేంద్రాన్ని నిర్మించాలని ఆదేశించారు. బుధవారం శ్వేత సౌధంలోని ఈస్ట్‌రూమ్‌లో జరిగిన కార్యక్రమం అనంతరం ట్రంప్ మాట్లాడారు. ‘వలసదారుల్లో కొందరు నేరస్తులున్నారని, వారిని స్వదేశాలకు పంపితే తిరిగి అమెరికాకు వచ్చే అవకాశముంది. ఇలా తిరిగిరాకూడదనే ఉద్దేశంతోనే వీళ్లను తిప్పిపంపడానికి బదులు గ్వాంటనామోకు పంపేస్తున్నాం. క్యూబాలోని అమెరికా నావికాదళ స్థావరం సమీపంలో దీనిని ఏర్పాటు చేస్తు న్నాం. అమె రికన్లను బెది రిస్తున్న అత్యంత దారుణమైన నేరమయ అక్రమ వలసదార్లను ఈ నిర్బంధ కేంద్రంలో బంధిస్తాం. అమెరికా వైపు గా వచ్చే కొత్త వలసదారులను అమెరికా తీరగస్తీ బృందాలు మార్గ మధ్యంలోనే అదుపులోకి తీసుకుని నేరుగా ఈ నిర్బంధ కేంద్రానికే ఇకపై తరలిస్తారు’’ అని ట్రంప్ తెలిపారు. అక్కడ ప్రస్తుతం ఉన్న కేంద్రాన్ని ఇమ్మిగ్రేషన్ అండ్ కస్టమ్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ (ఐసీఈ) ఆధ్వర్యంలో విస్తరిస్తామని ట్రంప్ ‘బోర్డర్ జార్’ టామ్ హోమన్ తెలిపారు. ఈ నిర్బంధ కేంద్రం నిర్మాణానికి ఎంత ఖర్చవుతుంది? ఎప్పుడు పూర్తవుతుందనే వివరాలను ఇంకా వెల్లడించలేదు. వ్యయ బిల్లులో భాగంగా ఈ కేంద్రం నిర్మా ణం, నిర్వహణ కోసం నిధులు ఇవ్వాలని పార్లమెంట్‌ను ప్రభుత్వం కోరనున్నట్లు సమాచారం.

ఖండించిన క్యూబా

అమెరికా ప్రభుత్వ ప్రణాళికలను క్యూబా ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఖండించింది. ఆక్రమిత భూముల్లో బందీలను అమెరికా చిత్రహింసలు పెడుతోందని, అక్రమంగా నిర్బంధిస్తోందని ఆరోపించింది. గ్వాంటనామో బేసు అమెరికా ఆక్రమించిందని క్యూబా ఆరోపిస్తోంది. ఇక్కడ అమెరికా నావికా స్థావరాన్ని ఏర్పాటుచేయడాన్ని 1959లో ఫిడెల్ కాస్ట్రో ఖండించారు. అమెరికా తీరును ప్రస్తుత క్యూబా అధ్యక్షుడు మిగ్యుల్ దయాజ్–కానెల్ ఖండిస్తూ ‘ఎక్స్’లో ఒక పోస్టు చేశారు. ఈ ప్రకటన మానవ హక్కుల, అంతర్జాతీయ చట్టాల హక్కుల ధిక్కారమని క్యూబా విదేశాంగ మంత్రి బ్రూనో రోడ్రిగ్జ్ విమర్శించారు.

వలసదార్ల నిర్బంధ చట్టంపై ట్రంప్ తొలి సంతకం

అక్రమంగా దేశంలో చొరబడి, అమెరికన్లను బెదిరించడం, గాయపరచడం, దోపిడీ, హత్య వంటి నేరాల్లో భాగస్వాములైన అక్రమ వలసదార్లను అదుపులోకి తీసుకునేందుకు ఉద్దేశించిన కీలక లేకెన్ రిలే చట్టంపై అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ సంతకం చేశారు. జనవరి 20న అధ్యక్షపీఠంపై కూర్చున్నాక ట్రంప్ ఒక చట్టంపై సంతకం చేయడం ఇదే తొలిసారి. ఈ చట్టం బుధవారం అమల్లోకి వచ్చాక ట్రంప్ మాట్లా డారు. ‘‘ చోరీ, దోపిడీ, దొంగతనం, దుకాణంలో సామాన్లు ఎత్తుకెళ్లడం, పోలీస్ అధికారిపై దాడి, హత్య, అమెరికన్లను గాయపరచడం, హత్యచేయడం వంటి నేరాలు చేసిన అక్రమ వలసదార్లను నిర్బంధించే అధికారం నేటి నుంచి హోం ల్యాండ్ సెక్యూరిటీ విభాగానికి దఖలుపడింది’’ అని ట్రంప్ అన్నారు.

'రుణ'బంధం పెరుగుతోంది

- ప్రజల జీవన ప్రమాణాల మెరుగుకు బ్యాంకింగ్ రంగం తోడ్పాటు..
- అవసరానికి సులువుగా అందుతున్న నగదు
- జోరుగా క్రెడిట్ కార్డుల వినియోగం
- రుణాల చెల్లింపును సులభం చేస్తున్న ఈఎంఐలు

నూగూరి మహేందర్

ఒకప్పుడు చేబదులు కావాలంటే బంధువునో, స్నేహితులనో అడగాల్సిందే. లేదంటే తెలిసినవారి నుంచి వడ్డీకి అప్పు తీసుకోవాల్సిందే. వ్యక్తులు, బ్యాంకుల చుట్టూ కాళ్లరిగేలా తిరగాల్సిందే. ఇప్పుడు ఒకరి ముందు నిలబడాల్సిన అవసరం లేదు. జస్ట్ ఛాయ్ తాగేలోపు అప్పు పుడుతోంది. డబ్బులు పడ్డాయహో అంటూ ఫోన్ మెసేజ్ మోగుతుంది. ఏదైనా వస్తువు కొనాలన్నా, పేమెంట్స్ చేయాలన్నా ఖాతాలో, జేబులో డబ్బులు ఉండక్కర్లేదు. క్రెడిట్ కార్డు ఉంటే చాలు. అంతే కాదు యూపీఐ యాప్‌ల ద్వారా చేసే లావాదేవీలను బట్టి ఇన్‌స్టంట్ రుణం ఇచ్చేందుకూ బ్యాంకులు క్యూ కడుతున్నాయి. సిబిల్ స్కోర్ లేకున్నా పర్వాలేదంటున్నాయి. అప్పు సరే.. తీర్చేదెలా అన్న సందేహమూ అక్కర్లేదు. సింపుల్‌గా సులభ వాయిదాల్లో (ఈఎంఐ) తీర్చేసే వెసులుబాటూ కల్పిస్తున్నాయి. కొన్నేళ్లుగా భారత్‌లో క్రెడిట్ కార్డులు, రుణాల వృద్ధి చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం వేయక మానదు. ఈ రుణాల జోరు అభివృద్ధికి సూచికగా నిపుణులు చెబుతున్నారు.

మెరుగైన జీవితం కోసం..: దిగువ-మధ్యతరగతి వినియోగదారులలో రుణాలు తీసుకునే విధానంలో గణనీయ మార్పు వచ్చింది. గతంలో మనుగడ కోసమైతే ఇప్పుడు ఆకాంక్షలు, వ్యాపారం, దీర్ఘకాలిక పెట్టుబడుల కోసం రుణాలు తీసుకుంటున్నారు. ఈ మార్పు దేశంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న సామాజిక-ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రతిబింబిస్తోందని బ్యాంకింగ్ రంగ సంస్థలు అంటున్నాయి. కస్టమర్లు తమ జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరుచుకోవడంపై ఎక్కువగా దృష్టి సారిస్తున్నాయని చెబుతున్నాయి. రుణ లభ్యత, డిజిటల్ ఆధారిత బ్యాంకింగ్ మారుమూల పల్లెలకూ చొచ్చుకుపోవడం లోన్ పోర్ట్‌ఫోలియో పెరుగుదలకు దోహదం చేస్తోంది.

నడిపిస్తున్న ధోరణులు..: కోవిడ్-19 మహమ్మారి రాక షాపింగ్ తీరుతెన్నులను మార్చేసింది. కన్జ్యూమర్ ఫైనాన్స్ రంగంలో ఉన్న హోమ్ క్రెడిట్ అధ్యయనం ప్రకారం.. ఆన్‌లైన్ షాపింగ్ వాటా 2021లో 69% ఉంటే.. 2023లో ఇది 48%కి, 2024 నాటికి 53%కి చేరింది. మహిళా కస్టమర్లలో 60%, మిలీనియల్స్ 59%, జనరేషన్ జెడ్ 58%, మెట్రోలు, టైర్-2 నగరాల్లో 56% మంది ఆన్‌లైన్ ట్రెండ్‌ను నడిపిస్తున్నారు. యాప్-ఆధారిత బ్యాంకింగ్‌కు మిలీనియల్స్‌లో 69% శాతం సై అంటున్నారు. జెన్ జెడ్ 65%, జెన్ ఎక్స్‌లో 58% యాప్ బేస్ట్ బ్యాంకింగ్ కోరుకుంటున్నారు. దిగువ-మధ్యతరగతి రుణగ్రహీతలలో 43% మందికి ఈఎంఐ కార్డ్‌లు అత్యంత ప్రజాదరణ పొందిన క్రెడిట్ సాధనంగా మారాయి. క్రెడిట్ కార్డ్‌లను 24%, డిజిటల్ లెండింగ్ యాప్‌లను 12% మంది ఎంచుకుంటున్నారు.

వృద్ధిలోనూ 'క్రెడిట్' వాటికే..: 2024 డిసెంబర్ నాటికి దేశంలో జారీ అయిన క్రెడిట్ కార్డుల సంఖ్య 10.8 కోట్లు.. రిజర్వ్ బ్యాంక్ గణాంకాల ప్రకారం ఐదేళ్లలో క్రెడిట్ కార్డులు దాదాపు రెండింతలు అయ్యాయి. డెబిట్ కార్డులు ఐదేళ్లలో 80.53 కోట్ల నుంచి 2024 డిసెంబర్ నాటికి 99.09 కోట్లకు చేరాయి. ఏడాదిలో క్రెడిట్ కార్డుల వృద్ధి 10.31 శాతం ఉంటే డెబిట్ కార్డుల విషయంలో ఇది 3.13 శాతమే. క్రెడిట్ కార్డులతో జరిపిన చెల్లింపులు 2024 డిసెంబర్‌లో రూ.1,88,086 కోట్లుగా నమోదయ్యాయి. 2023 డిసెంబర్‌తో పోలిస్తే ఇది 13.9 శాతం ఎక్కువ. 2024 డిసెంబర్‌లో కార్డులతో చేసిన మొత్తం చెల్లింపుల విలువలో క్రెడిట్ కార్డుల వాటా 82.22 శాతం ఉండటం గమనార్హం. 2023 డిసెంబర్‌లో ఇది 77.5 శాతం. క్రెడిట్ కార్డుల విభాగంలో మొత్తం పోర్ట్‌ఫోలియోలో ప్రైవేటు బ్యాంకుల వాటానే 69.8 శాతంగా ఉంది. క్రెడిట్ కార్డు వినియోగదారులు 2024 మార్చి నాటికి చెల్లించాల్సిన మొత్తం 27.7 శాతం పెరిగి రూ.3 లక్షల కోట్లకు చేరింది.

దేశంలో క్రెడిట్, డెబిట్ కార్డుల సంఖ్య (కోట్లలో)

కార్డు రకం	2023 డిసెంబర్	2024 డిసెంబర్	వృద్ధి శాతం
క్రెడిట్ కార్డులు	9.79	10.80	10.31
డెబిట్ కార్డులు	96.08	99.09	3.13
మొత్తం కార్డులు	105.87	109.90	3.8

2023 డిసెంబర్‌తో పోలిస్తే 2024 డిసెంబర్‌లో లావాదేవీల విలువ, సంఖ్య

అంశం	విలువ (రూ.కోట్లలో)	వృద్ధి శాతం	సంఖ్య (కోట్లలో)	వృద్ధిశాతం
క్రెడిట్	1,88,086	12.9	43.31	34.7
డెబిట్	40,671	(15)	12.83	(27)
మొత్తం కార్డులు	2,28,757	7.36	56.14	12.66

వినియోగ రుణాలు పెరిగిన తీరు (రూ.లక్షల కోట్లలో)

రుణం తరహా	2024 మార్చినాటికి	వృద్ధి శాతం	2023-24లో నమోదైనవి
హోమ్	36.2	7.9	10.3
పర్సనల్	13.5	25.6	9.0
కార్లు	7.1	20	3.3
టూవీలర్స్	1.4	33.6	0.97
కన్జ్యూమర్ డ్యూరబుల్స్	0.7	34.1	1.4

2024 మార్చి నాటికి రుణాల్లో బ్యాంకుల వాటా

లోన్	ప్రభుత్వ బ్యాంకులు	ప్రైవేట్ బ్యాంకులు	ఎన్‌బీఎఫ్‌సీలు
పర్సనల్ లోన్స్	38.3	34	21.9
అన్‌సెక్యూర్డ్ బిజినెస్ లోన్స్	46.9	15.6	23.7
హోమ్ లోన్స్	40.0	34.5	19.4
టూవీలర్	1.0	27.7	68.6
కార్లు	36.3	33.6	26.5
కన్జ్యూమర్ డ్యూరబుల్స్	0.0	26.8	73.2

పెరుగుతున్న అవసరాలకు అనుగుణంగా..

వ్యాపార రుణాలు: 2020లో 5 శాతమైతే.. 2024లో 21% ఎగిశాయి

వాహన రుణాలు: వ్యక్తిగత వాహనాల వినియోగం బాగా పెరుగుతోంది. ఈఎంఐలతో వాహనాలను కొనుగోలు చేసే వారే ఎక్కువ

బంగారంపై రుణం: పెట్టుబడికే కాదు అత్యవసర సమయాల్లో ఆదుకునే సాధనంగా పుత్తడి నిలుస్తోంది. 2024 మార్చి నాటికి బంగారంపై రుణాలు రూ.7.1 లక్షల కోట్లుగా నమోదయ్యాయి

కన్జ్యూమర్ డ్యూరబుల్స్: స్మార్ట్‌ఫోన్స్, గృహోపకరణాల కోసం తీసుకునే రుణాలు 2024లో 37% పెరిగాయి

గృహ రుణాలు: ఈ రుణాలు 2022లో 9% పెరిగితే.. 2024లో 15% దూసుకెళ్లాయి

వివాహాల కోసం రుణాలు: ఇవి 2021లో 3%, 2024లో 5% వృద్ధి చెందాయి

అత్యవసర వైద్యం: ఈ రుణాల వృద్ధి 2020లో 7% నుంచి 2024లో 3%కి తగ్గింది. ఆర్థిక ప్రణాళిక, బీమా పట్ల అవగాహన, అందుబాటు వ్యయాల్లో ఆరోగ్య సంరక్షణను ఇది సూచిస్తోంది

విద్యా రుణాలు: 2022 నుంచి 2024 వరకు 4% వృద్ధి కొనసాగింది. పిల్లల విద్యకు ఉన్న నిరంతర ప్రాముఖ్యతను ఇది నొక్కి చెబుతోంది

క్లుప్తంగా...

తెలంగాణ పట్టణ నెలవారీ తలసరి ఖర్చు రూ.8,978

గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే 2023-24లో వెల్లడి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: తెలంగాణలో గ్రామీణ ప్రాంతం కంటే పట్టణ ప్రాంతంలో నెలవారీ తలసరి వినియోగ ఖర్చు ఎక్కువగా ఉన్నట్లు తాజా అధ్యయనంలో వెల్లడైంది. గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే ప్రకారం 2023-24లో తెలంగాణ పట్టణ నెలవారీ తలసరి వినియోగ ఖర్చు రూ. 8,978గా నమోదైంది. మరోవైపు రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఈ ఖర్చుగా కేవలం రూ. 5,435గా ఉంది. అదే సమయంలో ఏపీలో పట్టణ నెలవారీ గృహ తలసరి వినియోగ ఖర్చు రూ. 7,182గా ఉండగా... గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఎంపీసీఈ రూ.5,327గా ఉందని గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే 2023-24లో వెల్లడించింది. వినియోగ ఖర్చుల్లో గ్రామీణులు 47%, పట్టణవాసులు 40% ఆహారానికి కేటాయిస్తున్నట్లు సర్వే తెలిపింది. మరోవైపు దేశంలో గ్రామీణ-పట్టణ నెలవారీ తలసరి వినియోగ ఖర్చు అసమానత కేరళలో అత్యల్పంగా 18% ఉండగా జార్ఖండ్‌లో అత్యధికంగా 89% ఉన్నట్లు కేంద్రం వెల్లడించింది. ఈ సర్వే ప్రకారం 2023-24లో గ్రామీణ-పట్టణ వినియోగ వ్యత్యాసం తగ్గుతుండగా మొత్తం గృహ వ్యయం మాత్రం అన్ని విభాగాల్లో పెరుగుతోంది.

గాంధేయవాదం స్ఫూర్తి కావాలి

టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్ కుమార్

సాక్షి, హైదరాబాద్: గాంధీ వర్ధంతి సందర్భంగా ఏఐసీసీ ఆదేశాల మేరకు.. గాంధీ సిద్ధాంతాలు, అహింస పద్ధతులను దేశవ్యాప్తంగా తీసుకువెళ్లేందుకు గురువారం టీపీసీసీ చేనేత విభాగం ప్రధాన కార్యదర్శి బొగ జగదీశ్ ఆధ్వర్యంలో టీపీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్ కుమార్ గౌడ్ బ్రోచర్ విడుదల చేశారు. గాంధేయవాదాన్ని నేటితరం యువత స్ఫూర్తిగా తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్ కోరారు.

బంజారా గిరిజనులకు మంత్రివర్గంలో చోటివ్వాలి

ఆల్ ఇండియా బంజారా సేవాసంఘ్ డిమాండ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర జనాభాలో 7 శాతం ఉన్న బంజారా గిరిజనులకు మంత్రివర్గంలో చోటు కల్పించాలని.. ఆల్ ఇండియా బంజారా సేవాసంఘ్ డిమాండ్ చేసింది. ఆల్ ఇండియా బంజారా సేవాసంఘ్ 72వ సంస్థాగత దినోత్సవం గురువారం సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఘనంగా జరిగింది. ఈ సందర్భంగా పలువురు వక్తలు మాట్లాడుతూ.. జనాభా దామాషా ప్రకారం రాజ్యసభ, ఎమ్మెల్సీ సీట్లు, నామినేటెడ్ పదవుల్లో లంబాడీలకు పదవులు కేటాయించాలని కోరారు. రాబోయే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మైదాన ప్రాంత గిరిజనులకు ఎక్కువ సీట్లు కేటాయించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఇంట్లోంచి సీఎం సమీక్షిస్తే తప్పేంటి?

మీడియా కమిటీ చైర్మన్ రామ్మోహన్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: సీఎం రేవంత్ రెడ్డి తన ప్యాలెస్ నుంచి పాలన సాగిస్తూ.. సమీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారని మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు వ్యాఖ్యానించడం విడ్డూరమని మీడియా కమిటీ చైర్మన్ సామ రామ్మోహన్‌రెడ్డి అన్నారు. ఆయన గురువారం గాంధీభవన్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడారు. సీఎం రేవంత్ రెడ్డి తన నివాసం నుంచి సమీక్ష చేస్తే తప్పేమిటని ప్రశ్నించారు. గతంలో కేసీఆర్ మాట్లాడుతూ.. సీఎం ఎక్కడ కూర్చుంటే.. అదే సచివాలయం అన్న వ్యాఖ్యల్ని హరీశ్ గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలని హితవు పలికారు.

సకల హంగులతో ఉస్మానయా

26.30 ఎకరాల్లో కొత్త ఉస్మానియా ఆసుపత్రి నిర్మాణం

- పూర్తిగా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో నిర్మించేలా డిజైన్లు
- ఆసుపత్రి భవనానికి నేడు సీఎం రేవంత్ శంకుస్థాపన

ఉస్మానియా కొత్త భవనం నమూనా

సాక్షి, హైదరాబాద్: కొత్త ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని పూర్తిగా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో తీర్చిదిద్దేందుకు వీలుగా డిజైన్లు సిద్ధం చేశారు. మొత్తం 2 వేల పడకలతో గోషామహల్ స్టేడియంలో ఏర్పాటు కానున్న ఈ ఆసుపత్రి భవనానికి శుక్రవారం ఉదయం 11.45 గంటలకు సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి శంకుస్థాపన చేయనున్నారు. ఈ భవన నిర్మాణం పూర్తయితే ఇప్పటివరకు శిథిలావస్థకు చేరి తరచూ పెచ్చులూడుతున్న పురాతన భవనంలో చికిత్స పొందుతున్న రోగులకు మెరుగైన వైద్యసేవలు అందేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

మల్టీ లెవల్ పార్కింగ్

మొత్తం 26.30 ఎకరాలకు గాను 15.84 ఎకరాల్లో 'ఏ'బ్లాకును నిర్మించనున్నారు. అదే విధంగా 7.81 ఎకరాల్లో 'బీ'బ్లాకు ను నిర్మించనున్నారు. 0.74 ఎకరాల్లో 'సీ'బ్లాకు, 0.64 ఎకరాల్లో 'డీ'బ్లాక్, 0.22 ఎకరాల్లో 'ఈ'బ్లాకును నిర్మించేందుకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధమయ్యాయి. మిగిలిన స్థలంలో మిగతా బ్లాకులు నిర్మిస్తారు. ఇన్‌పేషంట్, అవుట్ పేషంట్ సర్వీసులతో అత్యాధునిక ఆపరేషన్ థియేటర్లు, పోస్టు ఆపరేటివ్ వార్డులు ఏర్పాటు చేయనున్నారు. దేశంలోనే అతిపెద్ద మల్టీ లెవల్ పార్కింగ్ సౌకర్యంతోపాటు లాండ్ స్కేపింగ్, గార్డెన్లతో ఆసుపత్రిలో ఆహ్లాదకర వాతావరణం నెలకొననుంది.

సహాయకులకు ధర్మశాల ఉచిత భోజనం

ఓపీ, ఐపీ సేవలతో పాటు క్లిష్టమైన మూత్రపిండాలు, కాలేయం, స్కిన్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ యూనిట్లు కూడా ఏర్పాటు కానున్నాయి. అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో కూడిన మార్చురీ, ఒకే గొడుగు కింద అన్ని రకాల వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించేలా అత్యాధునిక డయాగ్నొస్టిక్స్ సెంటర్ ఏర్పాటు కానుంది. ఏకకాలంలో 3000-5000 మంది ఒకేచోట కూర్చొనే సామర్థ్యంతో కూడిన వెయిటింగ్ హాల్, నర్సింగ్, ఫిజియోథెరపీ, దంత వైద్య కళాశాల కూడా ఇదే ఆవరణలో ఏర్పాటు చేయనున్నారు. మెడికల్ స్టూడెంట్స్ కోసం ప్రత్యేక వసతి గృహంతో పాటు రోగుల సహాయకులకు ఉచిత భోజనం సరఫరా చేసే ధర్మశాల కూడా ఇక్కడ ఏర్పాటు కానుంది. ఫైర్ స్టేషన్, పోలీసు అవుట్ పోస్టు, ఫ్యాకల్టీ రెసిడెన్సీ సహ బోయ్స్, గర్ల్స్ హాస్టళ్లు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. ఈ కొత్త భవన నిర్మాణంతో రోగుల కష్టాలు పూర్తిగా తీరనున్నాయని తెలంగాణ వైద్యుల సంఘం ఉస్మానియా యూనిట్ ప్రకటించింది. ఈ మేరకు డాక్టర్ బొంగు రమేష్ నేతృత్వంలోని వైద్య బృందం గురువారం వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహను కలిసి కృతజ్ఞతలు తెలిపింది.

కొత్త ఉస్మానియా ఆసుపత్రి సంబంధిత వివరాలు..

- కేటాయించిన భూమి: 26.30 ఎకరాలు
- మొత్తం బ్లాకులు: 8
- ప్రతిపాదిత నిర్మాణ విస్తీర్ణం: 32 లక్షల చదరపు అడుగులు
- పడకల సామర్థ్యం: 2000
- మొత్తం విభాగాలు: 30
- ఓపీ సేవలు: గ్రౌండ్, ఫస్ట్‌ఫ్లోర్
- ఆడిటోరియం: 750 సీట్ల సామర్థ్యం
- అవయవ మార్పిడి కేంద్రాలు: మూత్రపిండాలు, కాలేయం, చర్మం

వ్యతిరేకిస్తున్న స్థానికులు!

నిజానికి పురాతన భవనం కూల్చాల్సిన అవసరం లేకుండా ప్రస్తుత ప్రాంగణంలోనే మరో కొత్త భవనం నిర్మించేందుకు అవకాశం ఉందనే వాదన వినిపిస్తోంది. కులీకుతుబ్‌షా భవనం నుంచి ధోబీఘాట్ వరకు 8 ఎకరాల విస్తీర్ణం అందుబాటులో ఉందని, ఇక్కడ రెండు భారీ టవర్లు నిర్మించవచ్చని అంటున్నారు. ఇందుకు భిన్నంగా చుట్టూ ప్లైవుడ్ గోదాములు, ఇరుకైన రోడ్లతో భారీ ట్రాఫిక్ రద్దీ ఉండే ప్రాంతంలో ఉస్మానియా కొత్త భవనం నిర్మించడం వల్ల భవిష్యత్తులో అనేక సమస్యలు ఉత్పన్నమయ్యే అవకా శం లేకపోలేదని స్థానికులు చెబుతున్నారు. ఇక్కడ ఆస్పత్రి నిర్మాణాన్ని వారు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. హైకోర్టుకు ప్రభుత్వం రాజేంద్రనగర్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో 104 ఎకరాలు కేటాయించడాన్ని ప్రస్తావిస్తూ.. భవిష్యత్తులో కోర్టు రాజేంద్రనగర్‌కు తరలి వెళ్లే అవకాశం ఉందని అంటున్నారు. అప్పుడు మూసీపై ఫుట్ ఓవర్ బ్రిడ్జి నిర్మించి ఈ రెండు వైపులా ఉన్న ఈ రెండు చారిత్రక భవనాలను అనుసంధానించడం వల్ల డబ్బు కూడా ఆదా అవుతుందని చెబుతున్నారు.

కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రాలకు 32 శాతమే..

కేంద్ర పన్నుల్లోనే రాష్ట్రాలకు వాటా.. సెస్‌లు, సర్‌చార్జీల్లో ఉండదు

- కేంద్ర ఆదాయంలో సెస్‌ల వాటా పెరిగింది.. పన్నుల ఆదాయం తగ్గింది
- దీనిపై కేంద్రం పునఃసమీక్ష చేయాలి.. ఆర్‌బీఐ మాజీ గవర్నర్ దువ్వూరి సుబ్బారావు

సాక్షి, హైదరాబాద్: కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదాయంలో పన్నుల వాటా నానాటికి క్షీణిస్తూ సెస్సులు, సర్‌చార్జీల వాటా గణనీయంగా పెరిగిపోతోందని ఆర్‌బీఐ మాజీ గవర్నర్ దువ్వూరి సుబ్బారావు వ్యాఖ్యానించారు. దీనిపై కేంద్రం పునఃపరిశీలన చేసి మరింత పారదర్శకత తీసుకురావాల్సిన అవసరముందన్నారు. గురువారం ఆయన సెంటర్ ఫర్ ఎకనమిక్ అండ్ సోషల్ స్టడీస్ (సెస్)లో దివంగత ఐఏఎస్ అధికారి బీపీఆర్ విఠల్ స్మారక ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. కేంద్ర పన్నుల్లోనే రాష్ట్రాలకు వాటా ఉంటుందని, సెస్‌లు, సర్‌చార్జీల్లో ఉండదన్నారు. 'కేంద్రానికి 100 శాతం ఆదాయం పన్నుల ద్వారా వస్తే ఆర్థిక సంఘం సిఫారసుల మేరకు 60 శాతం ఉంచుకుని మిగిలిన 40శాతాన్ని రాష్ట్రాలకు పంపిణీ చేయాలి. కేంద్రం ఆదాయాన్ని 80 శాతం పన్నులు, 20 శాతం సర్‌చార్జీలుగా విభజించి వసూలు చేస్తుండటంతో, ఆ 80శాతం పన్నుల్లో 60 శాతం వాటా కింద దానికి 48 శాతం వస్తుంది. దీనికి 20 శాతం సర్‌చార్జీలు, సెస్సుల ఆదాయం తోడైతే మొత్తం 68 శాతం ఆదాయం కేంద్రానికే వెళ్తుంది. తుదకు రాష్ట్రాలకు 32 శాతం వాటానే లభిస్తుంది' అని అన్నారు. దేశం సహకార సమాఖ్య నుంచి ఘర్షణాత్మక సమాఖ్యకు పరిణామం చెందిందని సుబ్బారావు అభిప్రాయపడ్డారు. రాజకీయంగా రాష్ట్రాలు బలపడటంతో ఆర్థిక వ్యవస్థపై వాటి ప్రభావం పెరగగా, కేంద్రానిది తగ్గిందన్నారు. కేంద్ర పన్నుల్లో అధిక వాటా కోసం అధిక సంతానాన్ని కనాలని ఏపీ, తమిళనాడు సీఎంలు చంద్రబాబు, స్టాలిన్ చేసిన వ్యాఖ్యలతో విభేదించారు.

ఉచిత హామీలపై కోడ్ తేవాలి

ఉచితాలపై అత్యవసరంగా ప్రవర్తన నియమావళి రూపొందించాల్సిన అవసరముందని సుబ్బారావు చెప్పారు. ప్రజాకర్షక పథకాల కోసం పార్టీలు పోటీ పడి ఉచిత హామీలిస్తున్నాయని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. అప్పులు తెచ్చి ఉచితాలు ఇవ్వడం ఆమోదయోగ్యం కాదని, దీంతో రుణాల భారం పెరిగిపోతోందన్నారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కె.రామకృష్ణా రావు మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ ఏర్పడినప్పుడు 2014-15లో రాష్ట్ర ఆదాయ వనరుల్లో 25శాతం ఉన్న కేంద్ర పన్నుల వాటా 2023-24 నాటికి 15శాతానికి పడిపోయిందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. రాష్ట్రం నుంచి కేంద్రానికి వెళ్తున్న ఆదాయంతో పోలిస్తే కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రానికి వస్తున్న ఆదాయం ఏటేటా క్షీణిస్తోందన్నారు.

టీపీవోఏ ఎన్నికలపై 5 వారాల్లో నిర్ణయం తీసుకోండి

డీజీపీని ఆదేశించిన హైకోర్టు

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్ర పోలీస్ అధికారుల అసోసియేషన్ (టీపీవోఏ) ఎన్నికలపై 5 వారాల్లో నిర్ణయం తీసుకోవాలని డీజీపీని హైకోర్టు ఆదేశించింది. 2016లో ఇదే హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు అమలు చేయాలంటూ 2023 మే 10న పిటిషనర్ జనార్దన్ ఇచ్చిన వినతిపత్రాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని స్పష్టం చేసింది. తదుపరి విచారణ ఏప్రిల్ 1కి వాయిదా వేసింది. గత తీర్పును అమలు చేయడం లేదని, జీవో 113ని పాటించడం లేదంటూ సంగారెడ్డి జిల్లాకు చెందిన జనార్దన్ ఈ నెల 27న పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. వెంటనే ఎన్నికలు నిర్వహించేలా ఆదేశాలు జారీ చేయాలని కోరారు. ఈ పిటిషన్‌పై న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బి.విజయ్‌సేన్‌రెడ్డి గురువారం విచారణ చేపట్టారు. వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. ఎన్నికల నిర్వహణపై 5 వారాల్లో నిర్ణయం తీసుకోవాలని ఆదేశిస్తూ విచారణ వాయిదా వేశారు.

'టెన్త్ విద్యార్థులకు లాంగ్వేజ్ అభ్యసన దీపికలు ఇవ్వాలి'

సాక్షి, హైదరాబాద్: టెన్త్ విద్యార్థులకు లాంగ్వేజ్ సబ్జెక్టులకు అభ్యాస దీపికలు అందించాలని తెలంగాణ రాష్ట్ర గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయుల సంఘం అధ్యక్షుడు ఆర్.రాజగంగారెడ్డి కోరారు. పాఠశాల విద్య డైరెక్టర్ నర్సింహారెడ్డిని గురువారం కలిసి వినతిపత్రం అందజేశారు. నాన్-లాంగ్వేజ్ సబ్జెక్టులకు అభ్యాస దీపికలు ఇస్తున్నారని, లాంగ్వేజ్ సబ్జెక్టులకు ఇస్తే మెరుగైన అభ్యసన ఉంటుందని తెలిపారు.

మహాత్ముడికి గవర్నర్, సీఎం నివాళి

బాపూ ఘాట్‌లో గాంధీజీకి నివాళులర్పిస్తున్న గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మ, సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, మంత్రులు పొంగులేటి, తుమ్మల, పొన్నం, టీపీసీసీ చీఫ్ మహేశ్‌కుమార్‌గౌడ్ తదితరులు

లంగర్‌హౌస్ (హైదరాబాద్): జాతిపిత మహాత్మా గాంధీ వర్ధంతి సందర్భంగా పలువురు ప్రముఖులు ఆయనకు ఘనంగా నివాళి అర్పించారు. గురువారం లంగర్‌హౌస్‌లోని బాపూ ఘాట్ వద్ద సమాధిపై గవర్నర్ జిష్ణు దేవ్ వర్మ, ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి పుష్పగుచ్ఛాలు ఉంచి నివాళులు అర్పించారు. అనంతరం బాపూ ధ్యాన మందిరానికి వెళ్లి అక్కడ నిర్వహించిన సర్వమత ప్రార్థనల్లో పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమాల్లో అసెంబ్లీ స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్, మంత్రులు పొన్నం ప్రభాకర్, కొండా సురేఖ, పొంగులేటి శ్రీనివాస రెడ్డి, తుమ్మల నాగేశ్వరరావు, పీసీసీ చీఫ్ మహేశ్ కుమార్‌గౌడ్, సీఎస్ శాంతి కుమారి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నిర్వాహకులపై మండిపడ్డ సీఎం: గాంధీ వర్ధంతి సందర్భంగా ప్రతి సంవత్సరం ఉదయం సరిగ్గా 11 గంటలకు దేశవ్యాప్తంగా సామూహిక మౌనం పాటించాలని ఐదు సంవత్సరాల క్రితం ప్రధాని మోదీ పిలుపునిచ్చారు. ప్రతి సంవత్సరం కొనసాగుతున్న ఈ ఆనవాయితీని, బాపూఘాట్‌లో జరిగే కార్యక్రమాలను ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డికి అధికారులు వివరించలేదు. దీంతో బాపూ విగ్రహం వద్ద సమయానికి 3 నిమిషాల ముందే అంటే 10.57కి కార్యక్రమం ముగించుకొని ముఖ్యమంత్రి అక్కడినుంచి బయల్దేరేందుకు ముందుకు వెళ్లారు. ఆ సమయంలో మైక్‌లో అధికారులు సామూహిక మౌనం పాటించాలని చెప్పారు. దీంతో గాంధీ విగ్రహం వద్ద నుంచి వెళ్లిపోయాక ఈ విషయం చెపుతారా? అంటూ ముఖ్యమంత్రి మండిపడ్డారు.

తెలంగాణకు 'హిమాచల్' విద్యుత్

- హిమాచల్‌ప్రదేశ్‌లో రెండు జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంపై రాష్ట్రం చర్చలు
- ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రితో డిప్యూటీ సీఎం భట్టి సమావేశం
- త్వరలో 'బూట్' విధానంలో ఎంఓయూ

భట్టి విక్రమార్కకు హిమాచల్ సంప్రదాయ టోపీని అలంకరిస్తున్న సీఎం సుఖ్వీందర్‌సింగ్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: రాష్ట్ర విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించడంలో భాగంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం మరో ముందడుగు వేసింది. ఉప ముఖ్యమంత్రి, ఇంధన శాఖ మంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క సూచనలతో రాష్ట్ర అధికారులు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. హిమాచల్‌ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం బూట్ (బిల్డ్ ఓన్ ఆపరేట్ ట్రాన్స్‌ఫర్) విధానంలో 22 హైడ్రో ఎలక్ట్రికల్ (జలవిద్యుత్) ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటుపై ప్రతిపాదనలు ఆహ్వానించగా.. రాష్ట్ర విద్యుత్ శాఖ అధికారుల బృందం హిమాచల్‌ప్రదేశ్‌ను సందర్శించింది. ఈ సందర్భంగా 100 మెగావాట్లకు పైబడిన సామర్థ్యం గల రెండు ప్రాజెక్టుల ఏర్పాటుపై రాష్ట్రం ఆసక్తిని వ్యక్తం చేసింది. ఇందుకు సంబంధించి హిమాచల్ ప్రభుత్వం ఎంఓయూపై సంతకం చేస్తే త్వరితగతిన తగిన తదుపరి చర్యలు తీసుకుంటామని భట్టి విక్రమార్క తెలిపారు. గురువారం ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్క, విద్యుత్ శాఖ ప్రధాన కార్యదర్శి సందీప్ కుమార్ సుల్తానియాతో కలసి ఢిల్లీలో హిమాచల్‌ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి సుఖ్వీందర్‌సింగ్‌తో సమావేశమయ్యారు. ఇందులో తెలంగాణ ప్రభుత్వం నుంచి సెలి (400 మెగావాట్లు), మియార్ (120 మెగావాట్లు) హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంపై ఆసక్తిని వ్యక్తం చేస్తూ ఒక లేఖను సమర్పించారు. ఈ సందర్భంగా ఎంఓయూ గురించి చర్చించారు. త్వరలోనే దీనిపై ఒక నిర్ణయానికి రావాలని హిమాచల్ సీఎం, భట్టి నిర్ణయించారు. ఇదిలా ఉండగా ఈ ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఉత్పత్తి అయ్యే జలవిద్యుత్ రాష్ట్రానికి సరఫరా అవుతుంది. ఈ విద్యుత్ వల్ల రాష్ట్ర అవసరాలు, భవిష్యత్ విద్యుత్ డిమాండ్లను తీర్చేందుకు వీలు ఏర్పడుతుందని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి.

ప్రజల్లో శాస్త్రీయ అక్షరాస్యత పెరగాలి

- సైన్స్ పురోగతిలో మానవీయత లేకపోతే ప్రమాదం
- జైపూర్ లిటరేచర్ ఫెస్టివల్‌లో నోబెల్ గ్రహీత వెంకీ రామకృష్ణన్

జైపూర్ నుంచి సాక్షి ప్రత్యేక ప్రతినిధి: సైన్స్‌పై ప్రజల్లో మరింత అవగాహన పెంచాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రముఖ శాస్త్రవేత్త, నోబెల్ పురస్కార గ్రహీత వెంకీ రామకృష్ణన్ అన్నారు. విద్యార్థులకు సైన్స్, హ్యుమానిటీస్ జ్ఞానాన్ని సమ్మిళితంగా అందించాల్సి ఉందని పేర్కొన్నారు. గురువారం జైపూర్‌లో ప్రారంభమైన జైపూర్ లిటరేచర్ ఫెస్టివల్ ప్రారంభ కార్యక్రమంలో ఆయన కీలకోపన్యాసం చేశారు. 'శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో అనూహ్య మార్పులు వస్తున్నాయి. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్, క్లైమేట్ సైన్స్, జెనెటిక్స్ వంటి రంగాల్లో ఏం జరుగుతుందో.. సైన్స్ ఏ పని ఎందుకు చేస్తుందో ప్రజలకు అవగాహన ఉండాలి. దురదృష్టవశాత్తు మన దేశంలో శాస్త్రీయ అక్షరాస్యత తక్కువ. 16 ఏళ్ల వయసులో విద్యార్థులను సైన్స్ కావాలా? ఆర్ట్స్ కావాలా? తేల్చుకోమంటున్నారు. అప్పటి నుంచి ఆ రెండు విభాగాల మధ్య సంబంధం తెగిపోతోంది. కానీ, అవి రెండూ వేర్వేరు కాదు. పరస్పర పూరకాలు. ఒక వయసు వచ్చేవరకు సైన్స్, హ్యుమానిటీస్ రెండూ పిల్లల చదువులో ఉండాలి. శాస్త్రీయ పురోగతిలో విలువలు, మానవీయత లేకపోతే అది శుష్కమైనదిగా, హానికారకంగా మారుతుంది. ప్రజలకు శాస్త్రీయ అక్షరాస్యత లేకపోతే తప్పుడు సమాచారం వల్ల తప్పుదారి పడతారు' అని రామకృష్ణన్ హెచ్చరించారు. 'వెలుతురు తెచ్చేది పుస్తకమే' అనే నినాదంతో ఫెస్టివల్‌ను నిర్వహిస్తున్నారు. కాగా, ఫెస్టివల్‌లో ఈసారి తెలుగు పుస్తకానికి చోటు దక్కింది. రచయిత రవి మంత్రి రాసిన 'అమ్మ డైరీలో కొన్ని పేజీలు' పుస్తకాన్ని ఈ ఉత్సవాల్లో పరిచయం చేశారు.

దేశంలో కోవిడ్ మొదటి కేసు నమోదై జనవరి 30 నాటికి సరిగ్గా 5 ఏళ్లు గడిచాయి. కరోనా సంక్షోభం ప్రపంచాన్ని కుదిపేసింది. కోట్లాది మంది కోవిడ్ బారిన పడగా లక్షలాదిమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. దేశంలో 2021 మే 7న అత్యధికంగా 4.14 లక్షలకుపైగా కేసులు నమోదయ్యాయి. ఒమిక్రాన్ రకం రావడంతో 2022 జనవరిలో రోజూ 3.50 లక్షల కేసులు నమోదయ్యేవి. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ లెక్కల ప్రకారం ప్రపంచంలో అత్యధిక కేసులు, మరణాలు నమోదైన దేశం అమెరికా. ఈ రెండు అంశాల్లోనూ మనదేశం మూడో స్థానంలో ఉంది. అత్యధిక కేసులు, మరణాలు నమోదైన టాప్–5 దేశాలు.

దేశం	కేసులు (కోట్లలో)
అమెరికా	10.3
చైనా	9.9
భారత్	4.5
ఫ్రాన్స్	3.9
జర్మనీ	3.8

దేశం	మరణాలు (లక్షల్లో)
అమెరికా	12
బ్రెజిల్	7
భారత్	5.34
రష్యా	4
మెక్సికో	3.35

రాచమల్లుకు వైఎస్ జగన్ పరామర్శ

మునిరత్నమ్మ

ప్రొద్దుటూరు: వైఎస్సార్ జిల్లా ప్రొద్దుటూరు మాజీ ఎమ్మెల్యే రాచమల్లు శివప్రసాదరెడ్డిని వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి గురువారం ఫోన్‌లో పరామర్శించారు. ప్రస్తుతం విదేశీ పర్యటనలో ఉన్న వైఎస్ జగన్‌కు రాచమల్లు తల్లి మునిరత్నమ్మ మరణవార్త తెలియడంతో వెంటనే శివప్రసాదరెడ్డికి ఫోన్ చేశారు. ధైర్యంగా ఉండాలని కుటుంబసభ్యులను ఓదార్చారు.

సర్వభూపాల వాహనం ట్రయల్ రన్

తిరుమల: శ్రీవారి రథసప్తమి రోజున వినియోగించే సర్వభూపాల వాహనం పటిష్టతను పరిశీలించేందుకు గురువారం టీటీడీ అధికారులు ట్రయల్ రన్ నిర్వహించారు. శ్రీ మలయప్ప స్వామివారు విహరించే అన్ని వాహనాల్లోకి సర్వభూపాల వాహనం బరువు ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ సేవ సమయంలో వాహన బేరర్లు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలను కూడా అధికారులు పరిశీలించారు.

ఎస్వీ ట్రస్ట్‌కు రూ.10 లక్షల విరాళం

తిరుపతికి చెందిన బ్లిస్ హోటల్స్ గ్రూప్ చైర్మన్ ఎం.సూర్యనారాయణ రెడ్డి దంపతులు టీటీడీ ఎస్వీ సర్వ శ్రేయాస్ ట్రస్ట్‌కు గురువారం రూ.10,00,116 విరాళాన్ని ప్రకటించారు. ఈ మేరకు చెక్‌ను టీటీడీ అదనపు ఈవో సీహెచ్.వెంకయ్య చౌదరికి తిరుమలలోని అదనపు ఈవో క్యాంపు కార్యాలయంలో అందజేశారు.

జపాన్ రాయబారితో శ్రీసిటీ ఎండీ భేటీ

జపాన్ రాయబారికి పుష్పగుచ్ఛం అందజేస్తున్న డాక్టర్ రవీంద్ర సన్నారెడ్డి

శ్రీసిటీ (వరదయ్యపాళెం): జపాన్ కాన్సూల్ జనరల్ మునియు టకాహాషి ఆహ్వానం మేరకు భారత్‌లోని జపాన్ రాయబారి ఒనొ కెయిచి గౌరవార్థం చెన్నైలో నిర్వహించిన స్వాగత కార్యక్రమానికి శ్రీసిటీ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ రవీంద్ర సన్నారెడ్డి హాజరయ్యారు. గత నవంబర్‌లో బాధ్యతలు చేపట్టిన తర్వాత ఆయన తొలిసారిగా గురువారం చెన్నై పర్యటనకు వచ్చారు. ఈ సందర్భంగా ఆయనను శ్రీసిటీ ఎండీ సత్కరించారు. శ్రీసిటీ గురించి ఆయనకు వివరించారు. అనేక జపనీస్ కంపెనీలకు నిలయంగా మారుతున్న శ్రీసిటీలోని సుస్థిర పర్యావరణ వ్యవస్థను ప్రధానంగా ఆయన దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. శ్రీసిటీ అభివృద్ధి, వ్యాపార అవకాశాలకు సంబంధించి వివిధ అంశాలపై చర్చలు జరిపేందుకు రాయబారి ప్రత్యేక ఆసక్తిని కనబరిచినట్లు రవీంద్ర సన్నారెడ్డి తెలిపారు. టోక్యోలో ఇటీవల ముగిసిన ఆటోమోటివ్ వరల్డ్ ఎక్స్‌పో 2025లో శ్రీసిటీ పాల్గొని పారిశ్రామిక, ప్రయోజనాల ప్రదర్శనతో తన ఉనికిని బలంగా చాటుకున్న తీరును డాక్టర్ రవీంద్ర సన్నారెడ్డి ఆయనకు వివరించారు.

చివరి మజిలీలో 'దారి' చిక్కులు

తిరుపతి జిల్లా, శ్రీకాళహస్తి మండలం, జింగిలిపాళెం దళితవాడకు చెందిన వెంకటేశ్ (34) మృతి చెందడంతో గురువారం ఆయన అంతిమ యాత్రకు చిక్కులు ఎదురయ్యాయి. రోడ్డు ప్రమాదంలో వెంకటేశ్ మృతి చెందడంతో బంధువులు పాడె ఎత్తుకుని శ్మశానానికి బయల్దేరారు. అయితే దారి లేకపోవడంతో నానా అగచాట్లు పడుతూ పంట పొలాల గట్లు మీద నడుచుకుంటూ శ్మశాన వాటికకు చేరుకున్నారు. దీంతో ప్రశాంతంగా జరగాల్సిన అంత్యక్రియలు అవస్థల మధ్య జరగడంపై స్థానికులు పెదవి విరుస్తున్నారు. – రేణిగుంట

కిలో మీటరు మేర డోలీ మోత

గిరిజన ప్రాంతంలో గర్భిణులకు డోలీ కష్టాలు తప్పడం లేదు. సరైన రహదారి సౌకర్యం లేక గిరి బిడ్డలు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. అల్లూరి జిల్లా ముంచంగిపుట్టు మండలం జర్రెల పంచాయతీ చెరువువీధి గ్రామానికి చెందిన కిల్లో వనితకు గురువారం ఉదయం 9 గంటల సమయంలో పురిటి నొప్పులు మొదలయ్యాయి. గ్రామానికి కిలో మీటరు వరకు రహదారి సౌకర్యం లేదు. ఎటువంటి వాహనాలు రాలేని పరిస్థితి. దీంతో చేసేదేమీ లేక వనిత భర్త మోహన్‌రావు, కుటుంబ సభ్యుల సహాయంతో డోలీ కట్టి రహదారి సౌకర్యం ఉన్న బొడ్డగొంది గ్రామానికి తీసుకొచ్చారు. అక్కడి నుంచి అంబులెన్స్‌లో ముంచంగిపుట్టు సీహెచ్‌సీకి తరలించారు. వైద్యాధికారి సంతోష్, సిబ్బంది వైద్య సేవలు అందిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా చెరువువీధి గ్రామస్తులు మాట్లాడుతూ.. గతంలో తమ గ్రామానికి రహదారి ఉండేదని, భూ సమస్య కారణంగా ఒక వ్యక్తి మధ్యలో పెద్ద గొయ్యి తవ్వేయడంతో రాకపోకలకు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నామని చెప్పారు. రహదారి సమస్య పరిష్కరించాలని అధికారులను ఎన్నిసార్లు కోరినా ఫలితంలేకుండాపోతోందని వాపోయారు. – ముంచంగిపుట్టు

రామ్ లక్ష్మణ్.. హ్యాపీ బర్త్ డే

కవలలుగా పుట్టిన రామ్ లక్ష్మణ్ లకు ఆ గ్రామంలో గురువారం మొదటి పుట్టిన రోజు వేడుక ఘనంగా జరిపారు. చప్పట్ల మధ్య పెద్ద కేక్ కట్ చేసి తినిపించారు. బంధుమిత్ర సపరివారంగా ఆ చిన్నారులను ఆశీర్వదించి, చివరిగా విందారగించారు. ఈ హడావుడి చూసి ఇదేదో చిన్న పిల్లల జన్మదిన వేడుక అనుకుంటున్నారేమో! ఇదంతా ఓ కుటుంబం సొంత బిడ్డల్లా సాకుతున్న దూడల జన్మదిన వేడుక. కాకినాడ జిల్లా ప్రత్తిపాడు మండలం చినశంకర్లపూడి గ్రామంలోని మిరియాల వెంకట్రాజు ఇల్లు ఈ వేడుకకు వేదిక అయ్యింది. వెంకట్రాజుకు చెందిన ఆవు ఏడాది కిందట సరిగ్గా ఇదే తేదీన రెండు కవల దూడలకు జన్మనిచ్చింది. వాటికి రామ్, లక్ష్మణ్ అని పేర్లు పెట్టారు. అవి పుట్టి ఏడాది పూర్తి కావడంతో ఘనంగా జన్మదిన వేడుక జరిపారు. – ప్రత్తిపాడు

పాతిక లక్షల జనాభాకో లోక్ సభ సీటు

మన దేశంలోనే లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల్లో అత్యధిక జనాభా

- మిగతా దేశాల్లో అతి తక్కువ జనాభా
- భారత్‌లో 25.7 లక్షల జనాభాకు ఒక లోక్‌సభ సీటు
- యుఎస్‌లో 7.3 లక్షల జనాభాకు 1
- ఇండోనేషియాలో 4.8 లక్షలు, జర్మనీ, ఫ్రాన్స్‌లో 1.2 లక్షలే
- మిగతా దేశాలతో పోల్చితే మహిళల ప్రాతినిధ్యం భారత్‌లో తక్కువ
- ఓటింగ్ శాతం అన్ని దేశాల్లో దాదాపు సమానం
- ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: ప్రపంచంలోని ప్రధాన దేశాలతో పోల్చితే ఒక లోక్‌సభ (దిగువ సభ) సీటుకు సగటు జనాభా అత్యధికంగా ఉన్న దేశం భారతదేశమే. మిగిలిన ప్రధాన దేశాల్లో ఒక లోక్‌సభ స్థానానికి సగటు జనాభా అతి తక్కువ అని ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక వెల్లడించింది. 2024 లోక్‌సభ ఎన్నికలకు సంబంధించి కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం వెల్లడించిన గణాంకాల ఆధారంగా వివిధ దేశాల్లో దిగువ సభకు సీట్లు, ఒక సీటుకు జనాభా, మహిళల ప్రాతినిధ్యం, ఓటింగ్ శాతాలను ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక విశ్లేషించింది. భారత దిగువ సభలో ఒక్కో నియోజకవర్గం సగటు జనాభా 25.7 లక్షలు ఉండగా.. అమెరికాలో 7.3 లక్షలే ఉన్నట్లు తెలిపింది. ఇండోనేషియాలో 4.8 లక్షలు, జర్మనీ, ఫ్రాన్స్‌లో 1.2 లక్షల జనాభానే ఉందని తెలిపింది. మిగతా దేశాలతో పోల్చితే మన లోక్‌సభలో మహిళల ప్రాతినిధ్యం తక్కువ ఉందని నివేదిక తెలిపింది. అయితే భారత్ సహా ప్రధాన దేశాలన్నింటిలో ఓటింగ్ శాతం దాదాపు సమానంగా ఉన్నట్లు వెల్లడించింది. ఓటింగ్ శాతంలో త్వరలోనే భారత్ ప్రపంచంలోని అగ్ర దేశాల సరసన చేరవచ్చునని తెలిపింది. దిగువ సభ ఓటింగ్ శాతం జర్మనీలో అత్యధికంగా ఉండగా, ఆ తరువాత ఫ్రాన్స్, స్పెయిన్, భారత్ ఉన్నట్లు నివేదిక పేర్కొంది.

వివిధ దేశాల్లోని దిగువ సభలో సీట్లు, మహిళల ప్రాతినిధ్యం, నియోజకవర్గాల్లో సగటు జనాభా ఇలా..

దేశం	దిగువ సభ సీట్లు	మహిళల ప్రాతినిధ్యం శాతం	జనాభా ప్రతి సీటుకు (లక్షల్లో)
ఇండియా	543	13.6	25.7
యూఎస్	435	28.7	7.3
ఇండొనేషియా	580	21.0	4.8
బ్రెజిల్	513	17.5	4.2
ఇథియోపియా	472	41.3	2.7
జపాన్	465	15.7	2.7
మెక్సికో	500	50.2	2.6
ఇటలీ	400	32.3	1.5
థాయిలాండ్	500	19.4	1.4
జర్మనీ	709	30.9	1.2
ఫ్రాన్స్	577	36.0	1.2
యూకే	650	40.5	1.1

దేశాలవారీగా ఓటింగ్ శాతం	జర్మనీ	ఫ్రాన్స్	స్పెయిన్	ఇండియా	యూఎస్	ఇటలీ	కెనడా	యూకే	దక్షిణాఫ్రికా	జపాన్
	76.6	66.6	66.6	66.1	63.9	63.8	62.3	59.8	58.6	53.8

మూడు రోజుల గిరిజన జాతరకు సర్వం సిద్ధం

డిగ్రీ కళాశాలలో ఏర్పాట్లు

- చలి ఉత్సవాలకు అరకు లోయ ముస్తాబు
- హాట్ ఎయిర్ బెలూన్, పారా గ్లైడింగ్, హెలికాప్టర్లే ఆకర్షణ
- 10 రాష్ట్రాల నుంచి తరలిరానున్న ఆదివాసీ కళాకారులు

అరకు ప్రాంతంలో కురుస్తున్న మంచు

సాక్షి, పాడేరు: ప్రకృతి అందాలకు పెట్టింది పేరైన అరకు లోయ శుక్రవారం నుంచి జరగబోయే చలి జాతరకు ముస్తాబైంది. గిరిజన ఆచార, సంప్రదాయాలకు చలి ఉత్సవాలు అద్దం పట్టనున్నాయి. అరకు లోయలోని డిగ్రీ కళాశాల వేదికగా అరకు చలి ఉత్సవాన్ని మూడురోజుల పాటు ఘనంగా నిర్వహించనున్నారు. సందర్శకులను ఆకట్టుకునేలా అధికార యంత్రాంగం ఏర్పాట్లు చేసింది. హాట్ బెలూన్, పారాగ్లైడ్, హెలికాప్టర్ వంటి వాటిని ప్రైవేట్ సంస్థలు అందుబాటులోకి తెచ్చాయి. వీటిలో పర్యాటకులు, స్థానికులు విహరించేలా ఏర్పాట్లు చేశారు. 10 రాష్ట్రాలకు చెందిన గిరిజన కళాకారుల నృత్యాలు, సంప్రదాయ డప్పు వాయిద్యాలు హోరెత్తనున్నాయి. ఈ నెల శుక్రవారం ఉదయం 7.30 గంటలకు ఉత్సవాలు ప్రారంభమై ఫిబ్రవరి 2వ తేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు ముగిసేలా అధికారులు కార్యాచరణ రూపొందించారు. అరకు మారథాన్, పద్మాపురం గార్డెన్‌లో ఫ్లవర్ షో, గిరిజన వంటకాల ఫుడ్ కోర్టు, పలు రాష్ట్రాలకు చెందిన గిరిజన కళాకారుల నృత్యాలు, డప్పు వాయిద్యాలు, కాఫీ రుచులు, ఫ్యాషన్ షో, సినీ కళాకారులతో కామెడీ స్కిట్స్, సుంకరమెట్ట కాఫీ తోటల్లో అరకు ట్రెక్కింగ్, హెలికాప్టర్ రైడింగ్ ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలవనున్నాయి. ఆంధ్రా ఊటీగా పేరొందిన అరకు లోయలో ఇటువంటి ఉత్సవాలను తిలకించడం లైఫ్ టైమ్ ఎక్స్‌పీరియన్స్ అంటుంటారు పర్యాటకులు. ఉత్సవాల నిర్వహణకు ప్రభుత్వం రూ.కోటి నిధులు మంజూరు చేసిందని కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్ తెలిపారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో ముగ్గురు దుర్మరణం

ద్విచక్ర వాహనాన్ని ఢీ కొట్టిన లారీ

అక్కడికక్కడే ఇద్దరి మృతి.. ఆస్పత్రికి తరలిస్తుండగా మరొకరి మృతి

వాహనాన్ని 100 మీటర్లు ఈడ్చుకుపోయిన లారీ

- కృష్ణా జిల్లా పెడన సమీపంలో ఘటన
- మృతులు ముగ్గురూ పెయింటింగ్ వర్కర్లే
- ఆ కుటుంబాలకు వారే ఆధారం

శాంతరాజు (ఫైల్)

అజయ్(ఫైల్)

విజయచందర్ (ఫైల్)

పెడన: కృష్ణా జిల్లాలో గురువారం జరిగిన ఘోర రోడ్డు ప్రమాదంలో ముగ్గురు దుర్మరణం చెందారు. బైక్‌ను లారీ ఢీకొన్న ఈ ప్రమాదంలో ఇద్దరు అక్కడికక్కడే మరణించగా, ఆస్పత్రికి తరలిస్తుండగా మరో వ్యక్తి ప్రాణాలు విడిచాడు. పోలీసులు, స్థానికుల కథనం ప్రకారం.. కృష్ణా జిల్లా బంటుమిల్లి మండలం ఆర్తమూరు దళితవాడకు చెందిన పాపవర్తి శాంతరాజు (26)తోపాటు బాపట్ల విజయచందర్ (40), పీతల అజయ్ (24) పెయింటింగ్ పనికోసం గురువారం ఉదయం మచిలీపట్నం వెళ్లారు. పని ముగించుకుని సాయంత్రం ముగ్గురూ బైక్‌పై తిరుగు ప్రయాణమయ్యారు. పెడన సమీపంలోని పెడన– బంటుమిల్లి బైపాస్ రోడ్డులో వస్తుండగా మచిలీపట్నం వైపు వేగంగా వస్తున్న లారీ ముందు వెళ్తున్న వాహనాన్ని ఓవర్ టేక్ చేసేందుకు రాంగ్ రూట్‌లో వచ్చి, శాంతరాజు బైక్‌ను బలంగా ఢీకొట్టింది. దాదాపు వంద మీటర్ల దూరం బైక్‌ను ఈడ్చుకుపోయింది. విజయచందర్, శాంతరాజు, అజయ్ రోడ్డుపై పడిపోయారు. విజయచందర్, శాంతరాజు అక్కడిక్కడే చనిపోగా అజయ్‌ను మచిలీపట్నం ఆస్పత్రికి తరలిస్తుండగా మృతి చెందాడు. మచిలీపట్నం డీఎస్పీ సీహెచ్ రాజా, పెడన సీఐ కె నాగేంద్రప్రసాద్ సంఘటన స్థలాన్ని పరిశీలించారు. మృతదేహాలను మచిలీపట్నం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. లారీ డ్రైవర్ పుప్పాల పవన్‌కుమార్‌ను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకుని కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

ఆ కుటుంబాలకు వారే ఆధారం

మృతులు పెయింటింగ్ పనులు చేసి రోజువారీ కూలీతో కుటుంబాలను నెట్టుకొస్తున్నారు. వీరు ముగ్గురి మృతితో ఆ కుటుంబాలు జీవనాధారం కోల్పోయాయి. బాపట్ల విజయచందర్‌కు భార్య, ఇద్దరు ఆడపిల్లలు, ఒక మగపిల్లాడు ఉన్నారు. వీరు పది, ఎనిమిది, ఐదో తరగతి చదువుతున్నారు. ఆ కుటుంబానికి దిక్కు విజయచందరే. శాంతరాజుకు తండ్రి లేడు. అన్న, శాంతరాజు సంపాదిస్తూ ఆఖరి తమ్ముడ్ని చదివించుకుంటున్నారు. పీతల అజయ్‌కి కూడా తండ్రి లేడు. సోదరుడితో కలిసి పెయింటింగ్ పనులు చేస్తూ కుటుంబానికి అండగా ఉన్నాడు.

మాంగనీస్ ఓర్ హ్యాండ్లింగ్‌లో వైజాగ్ పోర్టు రికార్డు

పోర్టులో మాంగనీస్ ఓర్ హ్యాండ్లింగ్

సాక్షి, విశాఖపట్నం: సరుకు హ్యాండ్లింగ్‌లో విశాఖపట్నం పోర్ట్ అథారిటీ (వీపీఏ) మరోసారి తన రికార్డును తానే అధిగమించింది. వీఎస్‌పీఎల్ ఈస్ట్ క్వే–8 బెర్త్‌లో ఈ నెల 29న ఎంవీ ఎన్‌టీఏ వివా కార్గో షిప్‌లో 22,746 మెట్రిక్ టన్నుల మాంగనీస్ ఓర్ లోడింగ్ పూర్తి చేసి.. వీపీఏ కొత్త రికార్డు సృష్టించింది. గతేడాది ఆగస్ట్ 4న ఈస్ట్ క్వే–7 వద్ద 22,359 మెట్రిక్ టన్నుల లోడ్ రికార్డును తిరగరాసింది. బోత్ర షిప్పింగ్ సర్వీసెస్ ఏజెన్సీ చేపట్టిన మాంగనీస్ హ్యాండ్లింగ్ ద్వారా, తక్కువ సమయంలో అధిక సామర్థ్యంతో కార్గో హ్యాండ్లింగ్ సాధ్యమైందని పోర్టు చైర్మన్ డా.అంగముత్తు తెలిపారు. పోర్ట్ లో ఏప్రిల్ 2024 నుంచి 29 జనవరి 2025 వరకు 98 నౌకల ద్వారా 31,34,058 మెట్రిక్ టన్నుల మాంగనీస్ ఓర్ లోడ్‌ను విజయవంతంగా నిర్వహించినట్లు వెల్లడించారు. గతేడాది ఇదే సమయానికి 25.14 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే నిర్వహించామన్నారు. వివిధ రకాల కార్గోని భారీగా నిర్వహిస్తూ విశాఖపట్నం పోర్ట్ బల్క్ కార్గో హ్యాండ్లింగ్‌లో దేశంలోనే ప్రధాన కేంద్రంగా నిలుస్తున్నదని చైర్మన్ అంగముత్తు అన్నారు.

కార్లు చోరీ చేసి.. కంటైనర్‌లో తరలిస్తూ..

పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్న కార్లు

- హైదరాబాద్‌లో ఒక జీప్, రెండు కార్లు చోరీ..
- చెన్నైకి తరలిస్తుండగా జీపీఎస్ సాయంతో ప్రకాశం జిల్లాలో పట్టుకున్న పోలీసులు

సింగరాయకొండ: హైదరాబాదులో కార్లను చోరీ చేసి సినీ ఫక్కీలో కంటైనర్‌లోకి ఎక్కించి చెన్నైకి తరలిస్తుండగా గురువారం ప్రకాశం జిల్లాలో పోలీసులు పట్టుకున్నారు. మూడు కార్లను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం... హైదరాబాద్‌కు చెందిన చిట్టిపోలు ఉత్తేజ్ తన మహీంద్ర థార్ జీప్‌ను అదే నగరానికి చెందిన గులాం మహమ్మద్ రావత్‌కు ఈ నెల 27వ తేదీ ఉదయం 10 గంటలకు జూమ్ యాప్ ద్వారా 24 గంటలపాటు రూ.2 వేలకు అద్దెకు ఇచ్చాడు. అయితే, 24 గంటల తర్వాత కూడా జీప్‌ను తెచ్చి ఇవ్వకపోవడం, 28, 29 తేదీల్లో మహమ్మద్ రావత్ ఫోన్ స్విచ్ ఆఫ్ చేయడంతో ఉత్తేజ్‌కు అనుమానం వచ్చింది. జీప్‌నకు అమర్చిన జీపీఎస్‌ను ట్రాక్ చేయగా, హైదరాబాద్ దాటి నరసరావుపేట రోడ్డులో వెళుతున్నట్లు తేలింది. అతను వెంటనే హైదరాబాద్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయగా, ప్రకాశం జిల్లా ఎస్పీ ఏఆర్ దామోదర్‌కు సమాచారం ఇచ్చారు. ఆయన సింగరాయకొండ సీఐ సీహెచ్ హజరత్తయ్యను అప్రమత్తం చేశారు. ఈ మేరకు టంగుటూరు టోల్‌గేట్ వద్ద హైవే మొబైల్ పోలీసులు తనిఖీలు చేపట్టగా, జీప్ వెళుతున్నట్లు జీపీఎస్ ద్వారా తెలుస్తున్నప్పటికీ... వాహనం మాత్రం కనపడలేదు. జీప్ టోల్‌గేట్ దాటినట్లు జీపీఎస్‌లో చూపించడంతో పోలీసులు హైవేపై వాహనాలను తనిఖీ చేసుకుంటూ దానిని అనుసరించారు. ఈ క్రమంలో జరుగుమల్లి మండల పరిధిలోని పాలేరు బ్రిడ్జి వద్ద ఓ కంపెనీ కార్ల కంటైనర్‌ను తనిఖీ చేయగా, మహేంద్ర థార్ జీపుతోపాటు మరో రెండు కార్లు ఉన్నాయి. కంటైనర్‌తోపాటు దానిలోని వాహనాలను పోలీస్ స్టేషన్‌కు తరలించారు. ఈ కార్లను హైదరాబాద్‌లోని ఓ ప్రముఖ కార్ల షోరూం వద్ద శంకర్ అనే వ్యక్తి కంటైనర్‌లో లోడ్ చేశాడని, చెన్నైకి చెందిన ఒక లాజిస్టిక్స్ అధినేత ఆదేశాల మేరకు తీసుకెళ్తున్నానని, అంతకుమించి తనకు ఏమీ తెలియదని కంటైనర్ డ్రైవర్ అయిన జార్ఖండ్‌కు చెందిన అరవింద్ శర్మ వివరించారు. దీనిపై కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు జరుగుమల్లి ఎస్‌ఐ బి.మహేంద్ర వివరించారు.

ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ పోస్టు కోసమే కడతేర్చారు!

ఈరన్న హత్య కేసును ఛేదించిన పోలీసులు

నిందితుల అరెస్టు చూపుతున్న డీఎస్పీ

ఆలూరు రూరల్: ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ పోస్టు కోసమే కర్నూలు జిల్లా అరికెర గ్రామ ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ ఈరన్న (42)ను నిందితులు పథకం ప్రకారం హత్య చేశారని పత్తికొండ డీఎస్పీ వెంకటరామయ్య స్పష్టం చేశారు. నిందితులు దబ్బల గాదిలింగ, దబ్బల గోవర్ధన్, కురుకుంద మహేష్ అనే వ్యక్తులను అరెస్టు చేసి రిమాండ్‌కు తరలించినట్లు వివరించారు. గురువారం ఆయన ఆలూరు సర్కిల్ పోలీసుస్టేషన్ ఆవరణలో వివరాలను వెల్లడించారు. అరికెరకు చెందిన ఈరన్న 2019 నుంచి గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో ఆ గ్రామ ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్‌గా పనిచేస్తున్నారు. 2024లో కూటమి ప్రభుత్వం రావడంతో అరికెర గ్రామానికి చెందిన దబ్బల గాదిలింగ.. ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ ఈరన్నను ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేయించి, ఆ ఉద్యోగంలో చేరాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఇందులో భాగంగానే తన బంధువు దబ్బల గోవర్ధన్, మంగలి గోపి, ఈరన్న, రామదాసుతో కలిసి 2024 డిసెంబర్ నెలలో ఈరన్న ఇంటికి వెళ్లి రాజీనామా చేయాలని బెదిరించారు. అయితే ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ పోస్టు వదులుకోవడానికి ఇష్టంలేని ఈరన్న తనకు తెలిసిన వారితో కర్నూలు ఎంపీని కలవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడని తెలుసుకున్న గాదిలింగ ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ ఈరన్నను చంపితేగానీ తనకు ఉద్యోగం రాదని భావించాడు. ఈ మేరకు ఈ నెల 24వ తేదీన గ్రామ సమీపంలోని ఉపాధి హామీ పథకం పనులు పర్యవేక్షించేందుకు బైక్‌పై వెళ్తున్న ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్ ఈరన్నను గోవర్ధన్, మహేష్ బైక్‌పై అనుసరిస్తూ వెళ్లారు. పొలంలోకి వెళ్లగానే ఈరన్నను అడ్డగించి కళ్లలో కారం చల్లారు. దబ్బల గాదిలింగ గొడ్డలితో ఈరన్న తల, మెడపై నరకడంతో అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. హతుడి భార్య నాగలక్ష్మి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి హత్యకు పాల్పడిన నిందితులైన దబ్బల గాదిలింగ, దబ్బల గోవర్ధన్‌ను ఆలూరు–ఆదోనికి వెళ్లే వై జంక్షన్ రహదారిలో, కురుకుంద మహేష్‌ను అరికెర గ్రామంలో ఆయన ఇంటి వద్ద అరెస్టు చేశారు. హత్యకు ఉపయోగించిన గొడ్డలి, మూడు బైక్‌లు, రెండు సెల్ ఫోన్లు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఈరన్నను బెదిరించిన మంగలి గోపి, బొగ్గు ఈరన్న, బోయ రామదాసుపై బెదిరింపుల కేసు నమోదు చేశారు.

ప్రాణం ఉండగానే పసికందు ఖనన యత్నం

అడ్డుకున్న ఐసీడీఎస్ సిబ్బంది

పసి బిడ్డను ఆస్పత్రికి తరలిస్తున్న ఐసీడీఎస్ సిబ్బంది

తాడేపల్లిగూడెం అర్బన్ : పుట్టిన రెండు రోజుల పసికందుకు తలలో ఆరోగ్య సమస్య ఉందని తెలియడంతో ప్రాణముండగానే ఖననం చేసేందుకు యత్నించిన దారుణ ఘటన గురువారం వెలుగులోకి వచ్చింది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. ఏలూరు జిల్లా ఉంగుటూరు మండలం చింతాయగూడేనికి చెందిన కోమటి దుర్గాశ్రీనివాస్, సంధ్యాకుమారి దంపతులకు ఈ నెల 28న తణుకు ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో మగబిడ్డ జన్మించాడు. అక్కడి వైద్యులు బిడ్డకు పరీక్షలు చేసి మెదడులో సమస్య ఉందని, బతకడం కష్టమని చెప్పారు. దీంతో సంధ్యారాణి బిడ్డను తీసుకుని తన ఇంటికి వచ్చింది. విషయం తెలుసుకున్న సంధ్యారాణి తల్లి కాసగాని బాపనమ్మ అనారోగ్యంతో ఉన్న బిడ్డను పెంచడం భారమని భావించి ఖననం చేసేందుకు ఇద్దరు వ్యక్తులకు బుధవారం సాయంత్రం బిడ్డను అప్పగించింది. వారు బిడ్డను తీసుకుని తాడేపల్లిగూడెం ఆరో వార్డులోని శ్మశానవాటికకు చేరుకుని అక్కడి కాటికాపరితో మాట్లాడి బిడ్డను ఖననం చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. ఈ క్రమంలో బిడ్డ బిగ్గరగా ఏడవడంతో కాటికాపరి గమనించి బిడ్డ బతికే ఉన్నాడు.. ఎలా ఖననం చేస్తారు.. అంటూ ఆ ఇద్దరు వ్యక్తులను అడ్డగించాడు. దీంతో వారిలో ఒక వ్యక్తి అక్కడినుంచి పరారయ్యాడు. రెండో వ్యక్తిని పట్టుకుని ప్రశ్నించగా విషయం చెప్పాడు. దీంతో కాటికాపరి సచివాలయ సిబ్బందికి ఫిర్యాదు చేశాడు. సచివాలయ సిబ్బంది ఇచ్చిన సమాచారంతో ఐసీడీఎస్ సూపర్‌వైజర్ దుర్గాభవాని ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని ప్రాణాలతో ఉన్న పసికందును స్థానిక ప్రభుత్వ ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు. అక్కడి వైద్యులు వైద్య చికిత్స చేసి బిడ్డ క్షేమమని చెప్పారు. కొద్దిసేపటికి పసికందు శరీరం నీలిరంగులోకి మారడంతో సత్వర వైద్యసేవలందించి మెరుగైన చికిత్స కోసం విజయవాడ ప్రభుత్వ ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించాలని సూచించారు. స్థానిక పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

జైపూర్ లిటరేచర్ ఫెస్టివల్‌లో మాట్లాడుతున్న సుధామూర్తి

బాల కథా సుధ

పసితనంతో మురిసిపోదాం

ఉల్లిపాయకు అన్ని పొరలు ఎలా వచ్చాయి? ఈ ప్రశ్న మీరు వేసుకున్నారా? సుధామూర్తి వేసుకున్నారు. దాని మీద కథ రాసి మనవరాళ్లకు వినిపించారు కూడా. 'మీలో పసితనం ఉంటే మీ పిల్లల్లోని పసితనాన్ని కాపాడుతారు' అంటున్నారు ఆమె. 'నా మానసిక వయసు 12 ఏళ్ల లోపే ఉంచుకుంటాను... అలా ఉంటే పిల్లల్లా ప్రతి చిన్నదానికి సంతోషపడతాం' అన్నారామె. గురువారం మొదలైన జైపూర్ లిటరేచర్ ఫెస్టివల్‌కు హాజరై ఆమె పిల్లల గురించి తల్లిదండ్రులకు ఎన్నో పాఠాలు చెప్పారు. వినండి.

'టీచర్‌గా నేను పిల్లలకు 45 నిమిషాలు పాఠం చెప్తే అందులో పదిహేను నిమిషాలు ఆ పాఠానికి సంబంధించిన కథలు చెప్పే దాన్ని. లేదా ఆ సబ్జెక్ట్ చుట్టూ ఏవో కథలు చెప్పేదాన్ని. నా విద్యార్థులందరూ జీవితంలో చక్కగా సెటిల్ అయ్యారు. వారు కనిపించినప్పుడు మీకు జావా, పాస్కల్, సి ప్లస్ చెప్పాను... అవేమైనా జీవితంలో ఉపయోగపడ్డాయా అనడుగుతాను. లేదు టీచర్.. మీరు చెప్పిన కథలే ఉపయోగపడ్డాయి అంటారు. కథల వల్ల అంత ప్రభావితం అవుతారు పిల్లలు' అన్నారు సుధా మూర్తి.

జైపూర్‌లో మొదలైన జైపూర్ లిటరేచర్ ఫెస్టివల్ తొలిరోజు ఆమె పాల్గొని 'ది చైల్డ్ విత్ ఇన్' అనే అంశం మీద మాట్లాడారు. 'ప్రపంచ దేశాల్లో పిల్లల కథలు ఒక్కో దేశంలో ఒక్కోలా ఉంటాయి. కాని మన భారతదేశంలోనే అన్ని రకాల పిల్లల కథలు దొరుకుతాయి. కాని ఇప్పుడు పిల్లలకు కథలు చెప్పడం లేదు. అమ్మమ్మ, నానమ్మలు టీవీ సీరియళ్లతో తల్లిదండ్రులు సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగాలతో బిజీగా ఉంటున్నారు. నా చిన్నప్పుడు కరెంటు లేకపోవడం వల్ల, వేరే వినోద సాధనాలు లేకపోవడం వల్ల నా ఊహాశక్తి బాగా పెరిగింది. కృష్ణుడి కథలు వింటే ఆ కథ చుట్టూ ఎన్నో ఊహలు చేసేదాన్ని. ఇప్పుడు పిల్లల్ని సోషల్ మీడియా నుంచి తప్పించలేము. అది ఊహను చంపేస్తుంది. అయితే వారికి సోషల్ మీడియాతో గడిపే సమయానికి రేషన్ విధించి కథలు వినిపించాలి' అన్నారామె.

అక్షయపాత్ర బదులు కుకర్

లండన్‌లో ఉండే తన మనుమరాలు అనుష్కకు 'ద్రౌపది–అక్షయపాత్ర' కథ చెప్తే ఆ చిన్నారి దానిని తన పద్ధతిలో తిరగేసి చెప్పడాన్ని నవ్వుల మధ్య వివరించారు సుధామూర్తి. 'మా మనవరాలికి అక్షయపాత్ర కథ చెప్పాను. మరుసటి రోజు తిరిగి చెప్పమన్నాను. అయితే నా మనమరాలు తన పద్ధతిలో చెప్తానంది. అక్షయపాత్ర బదులు

ఇన్‌స్టాంట్ పాట్ (కుకర్)ను పెట్టింది. అయితే అమ్మమ్మ... మనం దానిని శుభ్రంగా కడక్కుండా వండితే దయారియా వస్తుంది మైండిట్ అని కూడా చెప్పింది' అన్నారు సుధామూర్తి.

'అంటే పిల్లలకి కథ చెప్తే వాళ్లకు తెలిసిన పద్ధతిలో మార్చి తమ క్రియేటివిటీని జోడిస్తారు. పిల్లలకు చిన్న విషయాలు కథలుగా మార్చి సరదా పుట్టించాలి. ఉల్లిపాయకు అన్ని పొరలు ఎందుకుంటాయి, మామిడి తియ్యగా... మిర్చి కారంగా ఎందుకు ఉంటుంది... ఇలాంటి ప్రశ్నలు అడిగి వాటికి కథ అల్లి చెప్తే ఆనందిస్తారు. నాకు తెలిసి పిల్లలకు లావుగా ఉన్న పాత్రలు, పిసినారి పాత్రలు నచ్చుతాయి. పిసినారులకు శాస్తి జరిగితే చాలా సంతోషపడతారు' అన్నారామె.

కష్టమొస్తే ఆంజనేయుడు– సంజీవని

'పిల్లలు పాజిటివ్ కథలు ఇష్టపడతారు. చెడుకు చెడు జరగాల్సిందే. యుక్తి ఇష్టపడతారు. కుండలో రాళ్లు వేసే కాకి కథ సింధు నాగరికత నుంచి ఉంది. ఎందుకు ఆ కథను కాపాడుకున్నామో ఆలోచించాలి. నా వరకు నాకు కష్టమొస్తే స్ఫూర్తినిచ్చేది ఆంజనేయుడు– సంజీవని కథ. లక్ష్మణుడి కోసం సంజీవని తేవడానికి వెళతాడు ఆంజనేయుడు. అయితే ఆ మొక్క ఏదో కనిపెట్టలేడు. అంటే ప్రాబ్లమ్‌లో పడ్డాడు. అప్పుడు ఏం చేశాడు? తన శరీరాన్ని భారీగా పెంచి మొత్తం సంజీవని పర్వతాన్నే అరచేతిలో తీసుకొచ్చాడు. మనం కూడా అలా ఉండాలి. ప్రాబ్లం వస్తే మనం దాని కంటే పెద్దవాళ్లం అయ్యి తల దించి దాని వైపు చూడాలి. దానిని చిన్నగా చేయాలే తప్ప చిన్నగా అయిపోకూడదు. కథలు సమస్యలను ఇలా సులువు చేయమని చెబుతాయి. పిల్లలకు కథలతో ఆ శక్తి ఇవ్వాలి' అన్నారు సుధామూర్తి.

పసితనం కాపాడుకోండి

'మనందరం పసిపిల్లలు ఎవరు కనిపించినా దగ్గర తీస్తాం. నవ్వుతూ కబుర్లు చెబుతాం. మరి మనల్ని ఇప్పుడెందుకు ఎవరూ అంత ప్రేమగా పలకరించి ఇష్టపడరు? అంటే ఆ బాల్య స్వభావం, కల్మషం లేని పసితనం పెద్దయ్యే కొద్దీ పోయిందని అర్థం. నేనైతే చిన్నప్పటి సుధగా ఉండటానికి ఊహల్లోకి వెళ్లిపోతాను. ఈ పెద్ద సుధకు లోకం బాగా అర్థమవుతుంది. చిన్నప్పటి సుధకైతే అందరూ అన్నీ ఇష్టమే. అలా ఉంటే మానసిక, శారీరక ఆరోగ్యం బాగుంటుంది' అని ముగించారామె.

– సాక్షి ప్రత్యేక ప్రతినిధి

వివాహ వేడుక అనగానే ఆ సందడి, ఆ వైభవం మన కళ్ల ముందు ఇట్టే నిలుస్తుంది. వేదికపై వధూవరులిద్దరూ ప్రత్యేక అందంతో వెలిగిపోతుంటారు. అందుకు, వారి డ్రెస్ డిజైన్స్ ప్రధాన ఆకర్షణగా ఉంటాయి. 'ఈ వెడ్డింగ్ సీజన్‌కి కాంట్రాస్ట్ కలర్స్, కాన్సెప్ట్ థీమ్స్‌ని తమ డ్రెస్సుల్లో ఉండేలా కోరుకుంటున్నారు' అంటూ ప్రస్తుత ట్రెండ్‌ను పరిచయం చేస్తున్నారు హైదరాబాద్ వాసి సెలబ్రిటీ, బ్రైడల్ అండ్ గ్రూమ్ ఫ్యాషన్ డిజైనర్ అమూల్య క్రిష్ణ కొచర్.

వివాహ వేడుకలో... కాంట్రాస్ట్... కలర్ ఫుల్!

''వెడ్డింగ్‌తో పాటు ప్రతి ఈవెంట్‌కి స్పెషల్‌గా డ్రెస్సింగ్ ఎలా ఉండాలో రీసెర్చ్ చేస్తుంటాం. ఆ డిజైన్స్ కస్టమర్ల ముందు పెడుతుంటాం. వారు ఏయే స్టైల్స్, కలర్ కాంబినేషన్స్ కోరుకుంటున్నారో దానిని బట్టి ప్రస్తుతం వేటిని ఇష్టపడుతున్నారో అర్థమైపోతుంది.

కాంట్రాస్ట్ కలర్ ట్రెండ్

కిందటేడాది వరకు వధూవరులిద్దరికీ ఒకే కలర్ డ్రెస్సింగ్ ఎంపిక ట్రెండ్‌లో ఉండేది. ఇప్పుడు కాంట్రాస్ట్ కలర్ ట్రెండ్ అయ్యింది. ఉదాహరణకు.. అబ్బాయి గోల్డెన్ కలర్ కుర్తా పైజామా దానికి కాంట్రాస్ట్‌గా అమ్మాయి లావెండర్ లేదా, రెడ్, గ్రీన్‌లో గోల్డెన్ కలర్ కాంబినేషన్ ఉండేలా ఎంచుకుంటున్నారు. అబ్బాయి సూట్‌కి తగినట్టు అమ్మాయి లెహంగా బార్డర్‌లోనో, ఎంబ్రాయిడరీలోనో చిన్న మార్పు కోరుకుంటున్నారు కానీ ఒకే కలర్‌లో కాదు. దీంతో ఇద్దరి డ్రెస్సింగ్ చాలా ఆకర్షణీయంగా కనిపిస్తుంది. ప్రతీ వెడ్డింగ్ సీజన్‌కి కలర్ కాంబినేషన్స్‌లో మార్పులు వస్తుంటాయి.

రీ యూజబుల్ కాన్సెప్ట్

పెళ్లికి చాలా ఖర్చు పెట్టి ఒక డ్రెస్‌ని డిజైన్ చేసుకుంటారు. తిరిగి దానిని మళ్లీ ఎప్పుడూ ధరించరు. ఇది ఓల్డ్ కాన్సెప్ట్. ఇప్పుడు మాత్రం పెళ్లి, సంగీత్, రిసెప్షన్ డ్రెస్సులను చిన్న చిన్న మార్పులతో మళ్లీ మళ్లీ ధరించేలా కాన్సెప్ట్‌ని ఇష్టపడుతున్నారు. దీంతో ఒక ట్రెడిషనల్ డ్రెస్‌ను వెస్టర్న్ స్టైల్‌తో ఎన్ని విధాలుగా మార్పులు చేసి ధరించవచ్చో స్టైలింగ్ చేసి చూపిస్తాం. పెళ్లికే కాకుండా ఇతర ఫంక్షన్స్‌కు కూడా అదే డ్రెస్‌ను మళ్లీ ధరించవచ్చు. ప్రతిసారి ఆ డ్రెస్ కొత్త స్టైల్‌తో ఆకట్టుకుంటుంది.

సంప్రదాయ చేనేత–ఇంపోర్టెడ్ ఫ్యాబ్రిక్

సాధారణంగా పెళ్లికి మన చేనేతలనే ఇష్టపడతారు. వాటిలో కంచిపట్టుదే ప్రథమ స్థానం. పట్టు బ్లౌజ్‌కే కాదు చీరకూ ఎంబ్రాయిడరీని ఇష్టపడేవారున్నారు. పూర్తి సంప్రదాయబద్ధమైన చీరకట్టు అయినా డ్రేపింగ్‌లో మార్పులు ఉన్నాయి. రిసెప్షన్ ఇతర వెస్టర్న్ స్టైల్స్‌కి మాత్రం ఇంపోర్టెడ్ ఫ్యాబ్రిక్‌కి ప్రాముఖ్యం ఇస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఇటలీ ఫ్యాబ్రిక్‌ని వెస్టర్న్‌స్టైల్స్‌కి ఉపయోగిస్తున్నాం.

ఫ్యాషన్

బ్యూటీ

అమూల్య క్రిష్ణ కొచర్

మన డిజైన్స్ ఇంటర్నేషనల్ టెక్నిక్స్

పెళ్లి అనగానే మనదైన సంప్రదాయ కళ ఉట్టిపడేలా ఏనుగులు, మామిడిపిందెలు. పల్లకి.. కాన్సెప్ట్ డిజైన్స్ ఉంటాయి. ఇవి ఎప్పటికీ ఎవర్ గ్రీన్ డిజైన్స్. ఈ డిజైన్స్‌కి ఇంటర్నేషనల్ ఎంబ్రాయిడరీ టెక్నిక్స్ ఉపయోగిస్తుంటాం. వర్క్ నీటుగా, ఆకర్షణీయంగా, కోరుకున్న కాన్సెప్ట్ ఉండటంతో ఈ టెక్నిక్స్‌ను ఇష్టపడుతున్నారు'' అని వివరించారు అమూల్య క్రిష్ణ కొచర్.

గోరింటా పూసిందీ..

కోన్‌తో ముచ్చటైన గోరింటాకు డిజైన్లు వేస్తున్న దివ్యాంగురాలైన ఈ యువతి పేరు చిలకమ్మ. ఈమెకు పుట్టుకతోనే రెండు చేతులు లేవు.

పదోతరగతి వరకు చదివిన ఆమె, కుటుంబానికి భారం కాకుండా తన కాళ్లపై తాను నిలబడేందుకు ఈ కళను ఎంచుకుంది. వివాహాది శుభకార్యాలు, ఎగ్జిబిషన్లలో ఇలా కోన్ పెడుతూ జీవనం సాగిస్తోంది.

విజయవాడ వన్‌టౌన్‌లోని సితార సెంటర్‌లో ఏర్పాటు చేసిన ఎగ్జిబిషన్‌లో గురువారం సాయంత్రం సందర్శకులకు కోన్ పెడుతున్న దృశ్యాలు సాక్షి కెమెరా క్లిక్ మనిపించింది.

ఫొటో: కందుల చక్రపాణి, సాక్షి, విజయవాడ

ఇన్‌స్టంట్ గ్లో @ హోమ్

మామూలుగా చాలా నిరాడంబరంగా ఉండేవారు సైతం ఏదైనా పార్టీ అనగానే ఇన్‌స్టంట్ గ్లో రావాలంటే ఏం చేయాలో అప్పటికప్పుడు ప్లాన్స్ చేసుకునేవారుంటారు. ఇలాంటప్పుడు కొన్ని సమస్యలూ తలెత్తవచ్చు. ముందుగా కొద్ది పాటి అవగాహనతో చర్మ సంరక్షణ పట్ల జాగ్రత్త తీసుకుంటే ఇంట్లోనే ఇన్‌స్టంట్ గ్లో పొందవచ్చు.

ఐసింగ్ ... మేకప్‌కు ముందు చర్మం బిగుతుగా, తాజాగా కనిపించడానికి ఐస్‌క్యూబ్స్‌తో మసాజ్ చేసుకుంటారు. దీంతో పోర్స్ మూసుకుపోయి, మేకప్ తాజాగా కనిపిస్తుంది. అరగంట ముందు రోజ్ వాటర్, గ్లిజరిన్ కలిపి ముఖానికి అప్లై చేస్తారు. పాలతో కూడా చర్మాన్ని మసాజ్ చేసుకోవచ్చు. పాలలో మైల్డ్ లాక్టిక్ యాసిడ్ ఉంటుంది కాబట్టి చర్మానికి హాని కలగదు.

ప్రాడక్ట్స్‌తో జాగ్రత్త... ఇన్‌స్టంట్ గ్లో కోసం కొన్ని ప్రాడక్ట్స్ వాడుతుంటారు. అయితే, సున్నితమైన చర్మం గలవారు, ఎగ్జిమా వంటి సమస్యలు ఉన్నవారు ఆ ప్రాడక్ట్స్ గురించి తెలియక వాడితే మరిన్ని కొత్త సమస్యలు తలెత్తవచ్చు. ఇంట్లో వాడే ప్రాడక్ట్స్ ఏవైనా నిపుణులు సూచనలతో వాడటం మేలు.

ఫేసియల్స్... ఇన్‌స్టంట్ గ్లో కోసం కెమికల్ పీల్, పంప్కిన్ పీల్, హైడ్రా ఫేసియల్స్... వంటివి కొంత తాజాదనాన్ని ఇస్తాయి. అయితే, వీటిని వేడుక ఉన్న రోజే కాకుండా రెండు, మూడు రోజుల ముందు నిపుణుల ఆధ్వర్యంలో ప్రయత్నించాలి. ఫేసియల్స్‌కి వాడే ప్రాడక్ట్స్ మీ చర్మతత్వానికి సరిపడతాయో లేదో ముందస్తుగా చెక్ చేసుకొని వాడటం మంచిది. లేజర్ వంటి ఇతర బ్యూటీ ట్రీట్మెంట్లు అయితే నిపుణుల ఆధ్వర్యంలో వేడుకకు కనీసం 10–15 రోజుల ముందు చేయించుకోవడం వల్ల చర్మం కాంతిమంతంగా కనిపిస్తుంది.

డాక్టర్ స్వప్నప్రియ, క్లినికల్ డెర్మటాలజిస్ట్

● నాగోబా వైభవం

ఆడపడుచులు... కొత్తకోడళ్లు

జాతర మొదలైంది

**నాగోబా అంటే మహిళామణుల మహా జాతర
దేశంలో రెండో అతి పెద్ద గిరిజన జాతర 'నాగోబా' మహిళలకు పెద్ద పీట వేస్తుంది.
ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఇంద్రవెల్లి మండలం కెస్లాపూర్‌లో జాతర మొదలైంది.
'ఈరోజు కోసమే' అన్నట్లుగా సంవత్సరమంతా ఎదురు చూసిన
ఇంద్రవెల్లి కొండలు, కెస్లాపూర్ పరిసరాలు పండగ కళతో వెలిగిపోతున్నాయి.
ఈ జాతరలో మహిళలది ప్రేక్షక పాత్ర కాదు. అడుగడుగునా ప్రధాన పాత్ర...**

కొత్త కుండల్లో కోనేరు నుంచి వరుసక్రమంలో జలాన్ని తీసుకొస్తున్న ఆడపడుచులు

నాగోబా జాతర సందడి మొదలైంది. గిరిజనుల్లోని ఆదివాసీ మెస్రం వంశీయులకు సర్ప దేవుడు ఆరాధ్య దైవం. భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రతియేడు పుష్య అమావాస్యలో ఆ దేవుడికి మహాపూజలు అందించడం ద్వారా ఈ జాతరకు అంకురార్పణ జరుగుతుంది. ఈ మహాపూజకు ముందు, వెనకాల జరిగే తంతులలో మెస్రం వంశంలోని మహిళల పాత్రే కీలకం. ఇంటి ఆడపడుచులను అందలం ఎక్కిస్తూనే, ఆ ఇంటికి వచ్చిన కోడళ్లకు అంతే ప్రాధాన్యత ఇస్తారు. ఈ క్రతువులో వీరిద్దరి భాగస్వామ్యం మనకు కనిపిస్తుంది

ఆడపడుచులకు ప్రాధాన్యత

మెస్రం వంశీయులు తమ ఇంటి ఆడపడుచుకు అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తారు. మహాపూజకు ముందు కొత్త పుట్టల తయారీలో ఆడపడుచులే ముందు ఉంటారు. ముందుగా పురుషులు అందరూ కలిసి నాగోబా ప్రతిమను తీసుకొని ఊరేగింపుగా ఆలయానికి చేరుకుంటారు. మహిళలు బిందెల్లో నీళ్లు, గుళ్లల్లో ఆవుపేడను తీసుకొస్తారు. ఆలయ ప్రవేశం తర్వాత అందరు కలిసి నాగోబా దర్శనం చేసుకుంటారు. ఆ తర్వాత సంప్రదాయ పూజలు మొదలుపెడతారు. ఈ ప్రక్రియలో ఆడపడుచుకు ఎంత విలువ ఇస్తారనేది మన కళ్లకు కట్టినట్లు కనిపిస్తుంది. కొత్త కుండలను ఆడపడుచులకు అందజేస్తారు. ఈ కుండలను అందుకున్న ఆడపడుచులు, తమ భర్తతో కలిసి ఒక వరుసలో తలపై కుండలను మోసుకుంటూ ఆలయ ఆవరణలోని మర్రిచెట్టు దగ్గర ఉన్న కోనేరు దగ్గరకు వెళ్తారు. అక్కడ కుండల్లో నీళ్లు తీసుకొని అదే వరుసలో తిరిగి ఆలయానికి చేరుకుంటారు. ఆ తర్వాత మెస్రం అల్లుళ్లు పాత పుట్టలను తొలగిస్తారు. ఆపై ఆడపడుచులు పుట్టమట్టి, ఆవుపేడ, కోనేరు నుంచి తీసుకొచ్చిన జలంతో కలిపి కొత్త పుట్టలను తయారు చేస్తారు.

నాగోబా మహాపూజకు తరలివచ్చిన మెస్రం ఆడపడుచులు, మహిళలు

కొత్త కోడళ్లు వస్తారు

నాగోబా మహాపూజ ముగిసిన తర్వాత అర్ధరాత్రి మరో ముఖ్యమైన ఘట్టం ఈ క్రతువులో ఆవిష్కృతం అవుతుంది. ఇంటి ఆడపడుచును ఏవిధంగా ఆరాధిస్తారో ఆ ఇంటి గడపకు వచ్చిన కోడళ్లకు కూడా అంతే విలువ ఇస్తారు అనడానికి ఈ ప్రక్రియ నిదర్శనంగా నిలుస్తుంది. నాగోబా సన్నిధికి వచ్చే కొత్త కోడళ్లు మొదట సతీ దేవతకు పూజలు చేస్తారు. తరువాత మెస్రం పెద్దల ఆశీర్వాదం తీసుకుంటారు. ఆపై నాగోబా దేవుడిని దర్శించుకుంటారు. దీన్ని మెస్రం వంశీయులు 'భేటింగ్'గా సంబోధిస్తారు. అర్ధరాత్రి మొదలయ్యే ఈ తంతు తెల్లవారుజాము వరకు జరుగుతుంది. ఈ భేటింగ్ తర్వాతనే ఆ కొత్త కోడళ్లు నాగోబా దర్శనానికి ఎప్పుడైనా వచ్చేందుకు ఆస్కారం ఏర్పడుతుంది.

ఎప్పుడు వచ్చినా కొత్తగానే..

'కొత్త పుట్టల తయారీలో ఆడపడుచులను, అల్లుళ్లను భాగస్వాములను చేస్తాం. వ్యవస్థలో మహిళలు, పురుషులకు సమప్రాధాన్యత అనేది ఈ ఘట్టం ద్వారా తెలుస్తుంది. కొత్త కోడళ్లు దేవుడి దర్శనం ద్వారా మా సంప్రదాయాలు, కట్టుబాట్లు తెలుసుకుంటారనేదే ఈ కార్యం ప్రాధాన్యత' అంటున్నాడు ఉట్నూర్‌కు చెందిన మెస్రం మనోహర్.

'నాగోబా జాతరకు ఎన్నోసార్లు వచ్చాను. విశేషం ఏమిటంటే ఎప్పుడు వచ్చినా కొత్తగా ఉంటుంది. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక కొత్త విశేషం తెలుసుకుంటూనే ఉంటాను. నాగోబా జాతర అంటే మహిళలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చే మహా జాతర' అంటుంది హైదరాబాద్‌కు చెందిన గిరిజ.

'నాగోబా' చుట్టూ ఎన్నో నమ్మకాలు ఉన్నాయి. తరగని మౌఖిక కథలు ఉన్నాయి. అన్నింట్లో మహిళ మహారాణిగా, మహిమాన్వితంగా వెలిగిపోతూనే ఉంటుంది. అదే ఈ మహా జాతర ప్రత్యేకత. పవిత్రత.

– గొడిసెల కృష్ణకాంత్, సాక్షి, ఆదిలాబాద్
ఫొటోలు: చింతల అరుణ్ రెడ్డి

● టెక్.. టాక్

ఇన్‌స్టా 360 ఫ్లో 2 ప్రో

● ఏఐ-పవర్డ్ ట్రాకింగ్ టెక్నాలజీ ● బిల్ట్-ఇన్ సెల్ఫీ స్టిక్ ● 360 డిగ్రీ ఇనిఫినిటీ పాన్ ట్రాకింగ్ బరువు: 357 గ్రా. ● సెల్ఫీ మిర్రర్ ● టెలి ప్రాంప్టర్ మోడ్ ● బ్యాటరీ: 1,100 ఎంఏహెచ్ ● రన్ టైమ్: 10 గంటలు

వివో ఎక్స్ 200

● డిస్‌ప్లే: 6.67 అంగుళాలు ● రిఫ్రెష్ రేట్: 120 హెచ్‌జడ్ ● రిజల్యూషన్: 1260×2800 పిక్సెల్స్ ● ఫ్రంట్ కెమెరా: 32 ఎంపీ ● మెమోరీ: 256జీబి 12జీబి ర్యామ్/512జీబి 12జీబి ర్యామ్/ 512 జీబి 16జీబి ర్యామ్ ● వోఎస్: ఆండ్రాయిడ్ 15 ● బ్యాటరీ: 5800 ఎంఏహెచ్

● గగన్ చంద్ర

ఎందుకు?
ఏమిటి? ఎలా? అనే ఆసక్తి చిన్న వయసులోనే గగన్‌చంద్రలో మొదలైంది. ఆ ఆసక్తే గగన్‌ను ఆవిష్కరణల బాటలో నడిపిస్తోంది. 'హైబ్రీడ్ త్రీ ఇన్ వన్' సైకిల్ రూపకల్పనతో ప్రశంసలు అందుకుంటున్నాడు....

● ఇన్నోవేషన్

హైటెక్ కుర్రాడు

సోలార్ విద్యుత్తు, బ్యాటరీ, అవసరమైనప్పుడు పెట్రోల్‌తోనూ నడిచే హైబ్రీడ్ త్రీ ఇన్ వన్ సైకిల్‌కు రూపకల్పన చేశాడు 14 ఏళ్ల గగన్‌చంద్ర. ఎలాంటి ఖర్చు లేకుండా బ్యాటరీతో 35 కి.మీ దూరం వరకు ప్రయాణించడంతో పాటు సోలార్ విద్యుత్ సాయంతో రోజంతా ప్రయాణించేలా సైకిల్‌ను రూపొందించాడు.

సాధారణ సైకిల్‌కు ఎలక్ట్రికల్ బ్యాటరీ, సోలార్‌ప్యానెల్, హబ్ మోటారును అమర్చి హైబ్రీడ్ సైకిల్‌ను తయారుచేశాడు. ఈ సైకిల్‌కు డిజిటల్ స్పీడో మీటర్, సెంట్రల్ లాక్ సిస్టమ్‌తో పాటు నావిగేషన్, జీపీఎస్ ట్రాకింగ్ సిస్టమ్‌ను ఏర్పాటు చేశాడు. అధునాతన వాహనాల మాదిరిగానే ఈ సైకిల్‌కు ఉన్న జీపీఎస్ ద్వారా ఎక్కడి నుంచైనా ట్రాకింగ్ చేయవచ్చు. మొబైల్ వాయిస్ కమాండ్, అలెక్సా ద్వారా మ్యూజిక్, కాల్స్ ఆపరేట్ చేసేలా సైకిల్‌ను రూపొందించాడు. సైకిల్‌లో కంట్రోల్ బాక్స్‌ను గగన్ సొంతంగా తయారుచేశాడు. అవసరమైన సామాగ్రిని ఆన్‌లైన్‌లో కొనుగోలు చేశాడు. మొత్తం రూ. 20వేల వరకు ఖర్చయిందని, భవిష్యత్తులో ఈ ఖర్చును మరింత తగ్గిస్తాను అంటున్నాడు గగన్.

నల్లమల అటవీప్రాంతమైన నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లాలోని బల్మూరు మండల కేంద్రానికి చెందిన గౌరమోని గగన్‌చంద్ర 9వ తరగతి విద్యార్థి. ఇటీవల పుదుచ్చేరిలో నిర్వహించిన 'సదర్న్ ఇండియా సైన్స్ ఫేర్'లో మూడో బహుమతి అందుకున్నాడు. వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి 250 మంది ఈ సైన్స్ ఫేర్‌లో పాల్గొన్నారు. ఫిబ్రవరిలో నిర్వహించనున్న జాతీయస్థాయి సైన్స్ ఫేర్‌కు ఎంపిక య్యాడు.

'నా కొడుకు రెండో తరగతి నుంచే పాత వస్తువులతో ప్రయోగాలు చేసేవాడు. వాడి పడేసిన వస్తువులతో లైట్లు, మోటార్లు, కూలర్లు తయారు చేసేవాడు. ఇల్లు చిన్నగా ఉండటంతో వాటిని పడేసేదాన్ని. అప్పుడప్పుడూ కోప్పడ్డాను. ఇప్పుడు అందరూ మెచ్చుకుంటుంటే సంతోషంగా ఉంది' అంటుంది గగన్ తల్లి నాగరాణి.

– పాదం వెంకటేశ్, సాక్షి, నాగర్‌కర్నూల్

ఇక ఎలక్ట్రికల్ కారు

ఎలక్ట్రికల్ సైకిల్ కొనేందుకు వెళ్తే అరవై వేలు చెప్పారు. దాంతో నేనే ఇరవై వేలతో సొంతంగా తయారుచేసుకున్నాను. విద్యార్థులకు ఉపయోగపడేలా ఇంకా తక్కువ ఖర్చులో అయ్యేలా చూస్తాను. భవిష్యత్తులో ఎక్కువ మంది ప్రయాణించేలా, తక్కువ ఖర్చులో ఎలక్ట్రికల్ కారును రూపొందించాలనుకుంటున్నాను.

- గగన్ చంద్ర

● యంగ్ టాలెంట్

2023 ఓజీ 40

నాసా వారి ఇంటర్నేషనల్ ఆస్ట్రాయిడ్ డిస్కవరీ ప్రాజెక్ట్(ఐఏడీపీ)లో ఇద్దరు క్లాస్‌మెట్‌లతో కలిసి పాల్గొన్న 14 సంవత్సరాల దక్ష్ మాలిక్ అంగారక గ్రహం, బృహస్పతిల మెయిన్ ఆస్ట్రాయిడ్ బెల్ట్ మధ్య గ్రహశకలాన్ని కనుగొన్నాడు. దీని కోసం ఆస్ట్రోనామికా అనే సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ఉపయోగించుకున్నాడు.

హార్డిన్ సిమన్స్ యూనివర్శిటికి చెందిన డాక్టర్ పాట్రిక్ మిల్లర్ పర్యవేక్షణలో ఈ ప్రాజెక్ట్ చేపట్టారు. తాత్కాలికంగా ఈ గ్రహశకలానికి '2023 ఓజీ40' అని నామకరణం చేశారు. త్వరలో మాలిక్ పెట్టబోయే పేరే ఈ గ్రహశకలానికి శాశ్వతంగా ఉండిపోతుంది. గ్రహశకలానికి ప్రాథమిక పరీక్షలు నిర్వహించి ధ్రువీకరించడానికి నాసాకు నెలల సమయం పడుతుంది. ఆ తరువాత దానికి పేరు పెడతారు.

ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోని నోయిడాకు చెందిన మాలిక్ 'శివనాడర్ స్కూల్'లో 9వ తరగతి చదువుతున్నాడు. చిన్నప్పటి నుంచి మాలిక్‌కు అంతరిక్షం అంటే ఇష్టం. గ్రహాలు, సౌరకుటుంబం గురించి నేషనల్ జియోగ్రాఫిక్‌లో వచ్చిన డాక్యుమెంటరీలన్నీ చూసేవాడు.

ఐఏడీపీలో ప్రతి సంవత్సరం ఆరువేలమందికి పైగా పాల్గొంటారు. వారిలో కొందరు కొత్త గ్రహశకలాలని కనుక్కోవడంలో విజయం సాధించారు. 'ఐఏడీపీ' వెబ్‌సైట్ ప్రకారం గ్రహశకలాన్ని కనుగొన్న ఆరవ భారతీయ విద్యార్థి దక్ష్ మాలిక్.

'ఈ అన్వేషణ నాకు సరదాగా అనిపించింది. గ్రహశకలం కోసం వెదుకుతున్నప్పుడు నాసాలో పనిచేస్తున్నట్లు అనిపించింది. నా కల నిజమైంది' అంటున్నాడు ఆనందంగా దక్ష్ మాలిక్.

యూట్యూబ్‌లో....

సరికొత్త ప్రయోగాత్మక ఫీచర్‌లలో భాగంగా యూట్యూబ్ అధిక నాణ్యతతో ఆడియోను వినడం, మునపటి కంటే ఎక్కువ వేగంతో వీడియోలను చూసే సామర్థ్యం, షార్ట్స్ కోసం పిక్చర్-ఇన్-పిక్చర్ మోడ్...ఇలా ఎన్నో అందుబాటులోకి తీసుకువస్తోంది. గత సంవత్సరం 'జంప్ ఎహెడ్' అనే కొత్త ఫీచర్‌ను తీసుకువచ్చింది. ఇది వీడియోకు సంబంధించి బెస్ట్ పార్ట్‌ను స్కిప్ చేయడానికి అనుమతిస్తుంది. ఇప్పుడు ఈ ఫీచర్ వెబ్‌లో అందుబాటులో ఉంది. పిక్చర్-ఇన్-పిక్చర్, షార్ట్స్ స్మార్ట్ డౌన్‌లోడ్స్ ఫిబ్రవరి 19 వరకు అందుబాటులో ఉంటాయి. కొత్త ఫీచర్‌లు, మెరుగు పరిచిన ఫీచర్‌లకు యూజర్‌లు ఎలా స్పందిస్తారో అంచనా వేయడానికి యూట్యూబ్ ప్రయోగాలు పరీక్షలు.

మరిన్ని ఫీచర్‌లతో ఆంత్రోపిక్

అమెరికన్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ కంపెనీ 'ఆంత్రోపిక్' తన ఏఐ ఆధారిత చాట్‌బాట్ క్లాడ్‌కు క్రమంగా కొత్త ఫీచర్‌లను జోడిస్తుంది. వాయిస్ మోడ్, విషయాలను గుర్తుంచుకునే సామర్థ్యంతో కూడిన చాట్‌జీపీటిలాంటి ఫీచర్‌లపై పని చేస్తునట్లు కంపెనీ సీయీవో డారియో అమోడీ తెలియజేశాడు. పీడిఎఫ్ ఫైల్స్ అప్‌లోడ్, విశ్లేషించే సామర్థ్యంతో సహా చాట్‌జీపీటీలాంటి ఫీచర్‌లను అందిస్తున్నప్పటికీ, ఇంటర్నెట్‌లో సమాచారాన్ని సెర్చ్ చేయడంలాంటి కొన్ని ప్రాథమిక కార్యాచరణలు దీనికి లేవు. చాట్‌జీపీటితో పోల్చితే క్లాడ్ ఫీచర్‌ల సెట్ వెనకబడి ఉంది.

● గేమింగ్

వింత జీవుల లోకంలోకి....

ఆకాశమంత ఎత్తులో ఒక కొండ. ఆ కొండపై ఒక ఇల్లు. ఆ ఇంటిని 'మ్యాడ్ హౌజ్' అని పిలుస్తారు. ఆ అనూహ్యమైన, మాయాజాలంతో కూడిన ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టాలని, ఆ ఇంట్లో కనిపించే అంతుచిక్కని మనుషులు, వారి విచిత్ర వేషధారణను చూడాలనే ఆసక్తి మీకు ఉంటే...'ది స్టోన్ ఆఫ్ మ్యాడ్‌నెస్'లోకి అడుగుపెట్టాల్సిందే.

'ది స్టోన్ ఆఫ్ మ్యాడ్‌నెస్' గేమింగ్ కంపెనీ 'ది గేమ్ కిచెన్' సృష్టి. స్పానిష్ మడ్‌హౌజ్‌లో 18వ శతాబ్దంలో జరిగే ఘటనలతో ఈ అడ్వెంచర్ గేమ్‌ను రూపొందించారు. అయిదు మిస్టీరియస్ క్యారెక్టరల చుట్టూ తిరిగే గేమ్ ఇది. గేమ్‌ప్లే విషయానికి వస్తే...అయిదు క్యారెక్టర్‌లపై అల్టర్‌నేట్ కంట్రోల్‌ను గేమ్ ఇస్తుంది. ప్రతి క్యారెక్టర్‌కు తనదైన సామర్థ్యం, నైపుణ్యాలు ఉంటాయి. శత్రువుల దృష్టిని మరల్చడానికి, కష్టమైన ప్రదేశాలకు చేరుకోవడానికి...ఇలా ఎన్నో విషయాలకు సంబంధించి శక్తియుక్తులకు ఈ గేమ్ అనుమతిస్తుంది.

ప్లాట్‌ఫామ్: ప్లే స్టేషన్ 5, ఎక్స్‌బాక్స్ సిరీస్ ఎక్స్/ఎస్, నిన్‌టెండో స్విచ్, పీసీ జానర్స్: యాక్షన్ గేమ్, ఇండి గేమ్, స్ట్రాటజీ వీడియో గేమ్

● న్యూస్‌మేకర్

నాటి బాలకార్మికురాలు.... నేటి లీడ్ స్టార్!

ఏ కలలకు ఆస్కారం లేని కరుకు జీవితాన్ని చిన్న వయసులోనే అనుభవించిన సజ్దా పఠాన్ పేరు ఆస్కార్ విశేషాల్లో భాగంగా తరచు వినిపిస్తోంది. ప్రియాంక చోప్రా, గునీత్ మోంగా షార్ట్ ఫిల్మ్ 'అనూజ' 97వ ఆస్కార్ అవార్డుల్లో నామినేట్ అయిన విషయం తెలిసిందే. బెస్ట్ లైవ్ యాక్షన్ షార్ట్ ఫిల్మ్‌గా నామినేట్ అయిన 'అనూజ'పై బజ్ వేడెక్కడంతో అందరి దృష్టి ఆ చిత్రంలో నటించిన తొమ్మిదేళ్ల లీడ్‌స్టార్ సజ్దా పఠాన్‌పై పడింది.

దిల్లీ మురికివాడల్లోని బాల కార్మికురాలైన సజ్దాను 'సలాం బాలక్ ట్రస్ట్' అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ కాపాడింది. సజ్దాకు సినిమా నేపథ్యం లేకపోయినప్పటికీ సినిమాలకు బొత్తిగా కొత్త కాదు. ఇంతకుముందు లాటిటియా కొలోంబానీ దర్శకత్వం వహించిన ఫ్రెంచ్ చిత్రం 'ది బ్రైడ్'లో సజ్దా నటించింది.

ఆ సినిమాలో మియా మేల్జర్‌తో స్క్రీన్ స్పేస్ పంచుకుంది. మీరా నాయర్ ఆస్కార్ నామినేటెడ్ చిత్రం 'సలాం బాంబే' ద్వారా వచ్చిన ఆదాయంతో ఏర్పాటైన 'సలాం బాలక్ ట్రస్ట్' కృష్ణన్ నాయక్ ఫిల్మ్స్ భాగస్వామ్యంతో 'ది బ్రైడ్'ను నిర్మించింది.

ఊహించని నాటకీయ పరిణామాలు వెండితెరకే పరిమితం కాదు అని నిజజీవితంలో కూడా ఉంటాయని మరోసారి బలంగా చెప్పడానికి సజ్దా పఠాన్ బలమైన ఉదాహరణ.

● ఇంగ్లీష్ ఇడియమ్స్

వెజ్ ఔట్

మరీ ఎక్కువగా కష్టపడకుండా, సులువుగా, రిలాక్స్‌డ్‌గా పనిచేసే సందర్భంలో వాడే మాట....వెజ్ ఔట్.

● ఉదా: మై గ్రాండ్‌ఫాదర్ హ్యాడ్ డిసైడెడ్ టు వర్క్ హార్డ్ అన్‌టిల్ హీ టర్న్‌డ్ 50 అండ్ దెన్ వెజ్ ఔట్ అండ్ ఎంజాయ్ లైఫ్.

మూలం: ఇది ఆధునిక పదబంధం. 90ల చివరలో ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. సాహిత్య మూలం గురించి తెలియనప్పటికీ 'ప్రెటీ ఉమెన్' అనే సినిమాలో 'వెజ్ ఔట్' అనే మాట వినిపిస్తుంది.

సాక్షి సినిమా

సందడిగా ఊరే కలిసేనయ్యా...

● అజిత్, త్రిష

అజిత్ హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'విడా ముయర్చి'. త్రిష హీరోయిన్‌గా నటించిన ఈ చిత్రంలో రెజీనా, అర్జున్, ఆరవ్, నిఖిల్ నాయర్ ఇతర ప్రధాన పాత్రల్లో నటించారు. మగిళ్ తిరుమేని దర్శకత్వంలో లైకా ప్రొడక్షన్స్ పతాకంపై సుభాస్కరన్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఫిబ్రవరి 6న విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా 'పట్టుదల' టైటిల్‌తో తెలుగు ప్రేక్షకుల ముందుకు రానుంది. తాజాగా ఈ మూవీ నుంచి 'సవదీక...' అనే పాట లిరికల్ వీడియోను విడుదల చేశారు. 'సందడిగా ఊరే కలిసేనయ్యా... విడి విడిగా తిరిగే రెండు ఎదలు ఫ్యామిలీగా ఒక్కటయ్యాయయ్యా..' అన్న లిరిక్స్‌తో ఈ పాట తెలుగు వెర్షన్ సాగుతుంది. ఈ పాటకు శ్రీ సాయికిరణ్ సంగీతం అందించారు. ఆంటోనీతో కలిసి ఈ చిత్రం సంగీత దర్శకుడు అనిరుధ్ రవిచందర్ ఈ పాటను పాడారు.

మేలో ఆరంభం

● ప్రభాస్

'స్పిరిట్' సినిమా సెట్స్‌కు వెళ్లే సమయం ఆసన్నమైంది. ప్రభాస్ హీరోగా 'అర్జున్ రెడ్డి, యానిమల్' చిత్రాల ఫేమ్ సందీప్ రెడ్డి వంగా దర్శకత్వంలో రూపొందనున్న చిత్రం 'స్పిరిట్'. ఈ సినిమా ప్రీ ప్రొడక్షన్ పనులు శరవేగంగా జరుగుతున్నాయి. ఈ సినిమా రెగ్యులర్ షూట్‌ను మేలో ప్రారంభించాలని యూనిట్ ప్లాన్ చేస్తోందని సమాచారం. ఈ చిత్రంలో ప్రభాస్ తొలిసారిగా పోలీస్ ఆఫీసర్ పాత్రలో నటించనున్నారు. దీంతో లుక్స్, ఫిజిక్ పరంగా స్పెషల్‌గా మేకోవర్ కానున్నారట. 'స్పిరిట్' చిత్రీకరణ అనుకున్న సమయానికన్నా కాస్త ఆలస్యం కావడానికి ఇదొక కారణమని ఫిల్మ్‌నగర్ భోగట్టా. ఇక ఈ సినిమాలో హీరోయిన్‌గా మృణాల్ ఠాకూర్, ఆలియా భట్, రష్మికా మందన్నా... ఇలా పలువురు తారల పేర్లు తెరపైకి వచ్చాయి. కానీ ఇంకా ఎవరూ ఫైనలైజ్ కాలేదట. టీ సిరీస్ భూషణ్ కుమార్, ప్రణయ్‌రెడ్డి వంగా (సందీప్‌రెడ్డి వంగా సోదరుడు) భద్రకాళి పిక్చర్స్ నిర్మించనున్న 'స్పిరిట్' చిత్రం 2026 చివర్లో విడుదలయ్యే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ సినిమాకు సంగీతం: హర్షవర్ధన్ రామేశ్వర్.

కెన్యా కాలింగ్?

● మహేశ్‌బాబు

మహేశ్‌బాబు హీరోగా రాజమౌళి దర్శకత్వంలో ఫారెస్ట్ బ్యాక్‌డ్రాప్‌లో అడ్వెంచరస్ యాక్షన్ మూవీ తెరకెక్కనున్న సంగతి తెలిసిందే. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ అతి త్వరలోనే ప్రారంభం కానుందని సమాచారం. హైదరాబాద్ శివార్లలో ఈ సినిమా కోసం భారీ సెట్ వర్క్ జరుగుతోంది. అలాగే గత ఏడాది అక్టోబరులో దర్శకుడు రాజమౌళి కెన్యా వెళ్లి, అక్కడి లొకేషన్స్‌ను పరిశీలించిన సంగతి గుర్తుండే ఉంటుంది. ముందుగా ఈ సినిమా షూటింగ్ కెన్యాలోనే ప్రారంభం అవుతుందని, ఆ దిశగా రాజమౌళి ఆల్రెడీ ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశారని ఫిల్మ్ నగర్ భోగట్టా. ఇక ఈ చిత్రంలో ప్రియాంకా చోప్రా ఓ కీలక పాత్రలో నటించనున్నారు. మలయాళ నటుడు పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్ ఓ లీడ్ రోల్ చేస్తారనే ప్రచారం ఎప్పట్నుంచో జరుగుతోంది. అయితే ఈ విషయంపై ఇంకా ఏదీ ఫైనలైజ్ కాలేదని, ఏదైనా ఉంటే మేమే చెబుతామని పృథ్వీరాజ్ ఇటీవల ఓ ఇంటర్వ్యూలో పేర్కొన్నారు. కేఎల్ నారాయణ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం 2027లో విడుదల కావొచ్చనే ప్రచారం జరుగుతోంది. ఈ సినిమాకు కీరవాణి స్వరకర్త.

మోనాలిసాకి బాలీవుడ్ ఆఫర్

● సనోజ్ మిశ్రా, మోనాలిసా

ఉత్తరప్రదేశ్ కుంభమేళాలో పూసల దండలు, రుద్రాక్షలు అమ్ముకునేందుకు వచ్చిన మోనాలిసా అందరి దృష్టినీ ఆకర్షించిన విషయం తెలిసిందే. సోషల్ మీడియాల వేదికగా ఆమె ఫొటోలు, వీడియోలు వైరల్ అయ్యాయి. ఆమెతో సెల్ఫీలు తీసుకునేందుకు కొందరు ఆసక్తి చూపించారు. ఈ సెల్ఫీల తాకిడి ఎక్కువగా ఉండటంతో కుంభమేళా నుంచి మోనాలిసా ఇంటికి తిరిగి వెళ్లిపోవాల్సి వచ్చింది. కాగా ఈ పాపులార్టీయే మోనాలిసాకి సినిమాలో నటించే అవకాశం తెచ్చిపెట్టింది. బాలీవుడ్ దర్శకుడు సనోజ్ మిశ్రా తెరకెక్కించనున్న 'ది డైరీ ఆఫ్ మణిపూర్' సినిమాలో మోనాలిసా ఓ రోల్ చేయనున్నారు. మోనాలిసా స్వగ్రామం మహేశ్వర్‌కు వెళ్లి, ఆమె కుటుంబ సభ్యులను కలిసి, వారితో మాట్లాడి 'ది డైరీ ఆఫ్ మణిపూర్' మూవీలో మోనాలిసా భాగం అయ్యేలా చేశారు సనోజ్ మిశ్రా. అంతేకాదు... ఈ సినిమా చిత్రీకరణకు ఇంకా నెల రోజుల సమయం ఉండటంతో మోనాలిసాకు నటనలో ప్రత్యేక శిక్షణ ఇప్పించనున్నట్లు సనోజ్ పేర్కొన్నారు. ఇక 'ది డైరీ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్, శ్రీనగర్' వంటి సినిమాలకు సనోజ్ మిశ్రా దర్శకత్వం వహించారు.

డేట్ చేంజ్

● రాశీ ఖన్నా, జీవా

జీవా, అర్జున్ సర్జా హీరోలుగా, రాశీ ఖన్నా హీరోయిన్‌గా నటించిన తాజా చిత్రం 'అగత్యా'. ప్రముఖ పాటల రచయిత పా. విజయ్ కథ అందించడంతో పాటు దర్శకత్వం వహించారు. వేల్స్ ఫిలిం ఇంటర్నేషనల్ పతాకంపై ఐసరి గణేశ్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం తమిళ, తెలుగు, హిందీ భాషల్లో నేడు విడుదల కావాల్సింది. అయితే జనవరి 31 నుంచి ఫిబ్రవరి 28కి విడుదలని వాయిదా వేసినట్లు ప్రకటించారు మేకర్స్. ''గ్రామీణ నేపథ్యంతో పాటు మంచి థ్రిల్లింగ్ కాన్సెప్ట్‌తో రూపొందిన చిత్రం 'అగత్యా'. మన సంస్కృతి, అనుబంధాలను దర్శకుడు బలంగా చెప్పారు. అద్భుతమైన సీజీ వర్క్‌తో భారీ బడ్జెట్‌తో తెరకెక్కింది. వీఎఫ్ఎక్స్ కోసం మరికొంత టైమ్ కేటాయించాలని భావించి, విడుదల వాయిదా వేశాం'' అని యూనిట్ పేర్కొంది.

క్వీనే వచ్చేను...

● ప్రియాంకా మోహనన్

'మామా మామా కమ్ అండ్ సింగు... క్వీనే వచ్చెను... నువ్వే కింగు...' అంటూ మొదలవుతుంది 'జాబిలమ్మ నీకు అంత కోపమా' సినిమాలోని 'గోల్డెన్ స్పారో...' పాట. పవీష్, అనిఖా సురేంద్రన్, ప్రియా ప్రకాశ్ వారియర్, మాథ్యూ థామస్, వెంకటేశ్ మీనన్, రబియా ఖతూన్, రమ్యా రంగనాథన్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన తమిళ చిత్రం 'నిలవుక్కు ఎన్ మేల్ ఎన్నడి కోబం'. ఈ రొమాంటిక్ కామెడీ ఎంటర్‌టైనర్ మూవీకి హీరో ధనుష్ దర్శకత్వం వహించారు. ఆర్కే ప్రొడక్షన్స్‌తో కలిసి ధనుష్ సొంత నిర్మాణ సంస్థ వండర్‌బార్ ఫిల్మ్స్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఫిబ్రవరి 21న విడుదల కానుంది. ఈ మూవీని 'జాబిలమ్మ నీకు అంత కోపమా..' అనే టైటిల్‌తో తెలుగులో ఏషియన్ సురేష్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ ఎల్ఎల్‌పి రిలీజ్ చేస్తోంది. తాజాగా ఈ మూవీలోని 'గోల్డెన్ స్పారో' పాట లిరికల్ వీడియోను రిలీజ్ చేశారు. 'గోల్డెన్ స్పారో... నా గుండెలో యారో... నువ్వు లేని లైఫు ఫుల్ శారో...,' అంటూ సాగే ఈ స్పెషల్ సాంగ్‌లో పవీశ్, అనిఖాలతో పాటు హీరోయిన్ ప్రియాంకా మోహనన్ డ్యాన్స్ చేశారు. ఈ పాటకు రాంబాబు గోసాల లిరిక్స్ అందించగా, అశ్విన్ సత్య-సుదీష్ శశికుమార్-సుభాషిణి ఆలపించారు. ఈ సినిమాకు సంగీతం: జీవీ ప్రకాశ్‌కుమార్.

ఓటీటీ ఇది చూడొచ్చు

హాలీవుడ్ ఫ్యామిలీ యాక్షన్ ఎంటర్‌టైనర్!

ఓటీటీలో ఇది చూడొచ్చు అనే ప్రాజెక్ట్స్ చాలా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం స్ట్రీమ్ అవుతున్న వాటిలో హాలీవుడ్ చిత్రం బ్యాక్ ఇన్ యాక్షన్ ఒకటి. ఈ చిత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

హాలీవుడ్ సినిమాలన్నీ ఏదైనా ఒక జోనర్‌కి సంబంధించినవి మాత్రమే ఎక్కువగా ఉంటాయి. అలాంటిది ఓ యాక్షన్ జోనర్‌ని ఫ్యామిలీతో కలిపి హాలీవుడ్‌లో సినిమా రావడమంటే అదో వింత. అదే 'బ్యాక్ ఇన్' యాక్షన్ సినిమా. నెట్‌ఫ్లిక్స్ వేదికగా స్ట్రీమ్ అవుతోంది. తెలుగు వెర్షన్ కూడా లభ్యమవుతోంది. ఈ సినిమాకి సేత్ గార్డన్ దర్శకుడు . కేమరన్ డియాజ్, జెమీ ఫాక్స్ వంటి ప్రముఖ నటులతో పాటు జేమ్స్ బాండ్ సినిమాలలో సుపరిచితురాలైన గ్లెన్ క్లోజ్ ఈ సినిమాలో ఓ ప్రత్యేక పాత్రలో కనిపించడం విశేషం. ఇక కథ విషయానికొస్తే... అమెరికాలోని ప్రముఖ సీఐఎ సంస్థలో ప్రతినిధులుగా పని చేస్తున్న ఎమిలీ, మాట్ ప్రేమించుకుంటుంటారు. వారి ప్రేమకు ఫలితంగా ఎమిలీ గర్భవతి అవుతుంది. ఆ విషయాన్ని ఓ ఆపరేషన్‌లో భాగంగా మాట్‌కు చెబుతుంది ఎమిలీ. ఆ ఆపరేషన్ ఏంటంటే ప్రపంచంలోని ప్రముఖ పారిశ్రామిక, వాణిజ్య మరియు ప్రభుత్వ అధికార యంత్రాంగానికి సంబంధించిన ఓ డేటా డ్రైవ్‌ను తీసుకురావడం. ఈ దశలో ఇద్దరూ ఓ ఘోర విమాన ప్రమాదం నుండి తప్పించుకుంటారు. అలా తప్పించుకున్నవాళ్లు ఇక ప్రపంచానికి తమ ఉనికి తెలియకుండా దూరంగా పుట్టబోయే పిల్లలతో సంతోషంగా ఉండాలనుకుంటారు. అందుకే వాళ్లిద్దరూ 12 ఏళ్ళ దాకా అటు సీఐఎకి ఇటు ప్రపంచానికి తమ అసలు ఉనికి తెలియకుండా జాగ్రత్త పడతారు. ఈ 12 ఏళ్లలో వాళ్లకి ఇద్దరు పిల్లలు పుడతారు. తమ పిల్లలకు కూడా తమ అసలు ఐడెంటిటీ తెలియనివ్వరు. అయితే ఏ ఆపరేషన్ కోసం వీళ్లిద్దరూ అజ్ఞాతానికి వచ్చారో ఆ ఆపరేషన్ వల్లే మళ్లీ కథ మొదలవుతుంది. ఆ ఆపరేషన్‌లో శత్రువులకు దొరకకుండా ఉండాలని మాట్ తనతో పాటు ఆ డేటా డ్రైవ్‌ని ఎమిలీకి కూడా తెలియకుండా దాస్తాడు. ఆ డ్రైవ్ కోసం విలన్స్ వీళ్లిద్దరినీ మళ్లీ ట్రాక్ చేసి ఎటాక్ చేస్తారు. మరి విలన్స్ ఆ డ్రైవ్ చేజిక్కించుకుంటారా? తమ పిల్లలకు, సమాజానికి తమ ఐడెంటిటీని దాచి పెట్టిన ఎమిలీ, మాట్ విలన్స్ ఎటాక్ నుండి తప్పించుకున్నారా? లేదా అన్నది సినిమాలోనే చూడాలి. పైన చెప్పుకున్నట్టు ఇదో చక్కటి ఫ్యామిలీ యాక్షన్ ఎంటర్‌టైనర్. మంచి స్టంట్స్, విజువల్స్‌తో పాటు చక్కని కామెడీని ఈ సినిమాలో చూసి ఎంజాయ్ చేస్తారు. మరింకెందుకు ఆలస్యం... గ్రాబ్ యువర్ రిమోట్ టు 'బ్యాక్ ఇన్ యాక్షన్' ఫర్ వాచింగ్ దిస్ వీకెండ్.

– ఇంటూరు హరికృష్ణ

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు	
సెన్సెక్స్ ▲	నిఫ్టీ ▲
227	87
76,760	23,250

విదేశీ సూచీలు (తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

సూచీ	విలువ		మార్పు
నాస్‌డాక్	19,606	▽	27
డోజోన్స్	44,817	▲	106
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,647	▲	89
డాక్స్	21,727	▲	90
షాంఘై (సోమవారం ముగింపు)	3,251	▽	2
నికాయ్	39,514	▲	99

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

బులియన్ రూ.లలో — ముంబై

బంగారం (99.9 స్వచ్ఛత)	81,303 ▲	328
బంగారం (99.5 స్వచ్ఛత)	80,977 ▲	326
వెండి (కిలో)	92,184 ▲	1,504

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఒకటి	86.05	87.07
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఒకటి	105.20	108.00
€	యూరో	ఒకటి	88.77	91.39
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఒకటి	54.62	55.98
AUS	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఒకటి	53.19	55.39
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఒకటి	60.95	65.62
SAR	సౌదీ రియాల్	ఒకటి	22.13	23.69
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	ఒకటి	22.19	23.74
¥	చైనా యువాన్	ఒకటి	11.01	12.83

పసిడి తగ్గేదేలే..

- అంతర్జాతీయంగా ఫ్యూచర్స్ మార్కెట్లో 2,852 డాలర్లకు అప్
- దేశీయంగా మరింత పెరిగే అవకాశం

న్యూఢిల్లీ: యూరోపియన్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ కీలక వడ్డీ రేట్లను తగ్గించడం, 2024 నాలుగో త్రైమాసికంలో అమెరికా జీడీపీ నెమ్మదించిందన్న పరిణామాల నేపథ్యంలో పసిడి ఆల్‌టైమ్ రికార్డుల ర్యాలీ కొనసాగుతోంది. అంతర్జాతీయంగా ఫ్యూచర్స్ మార్కెట్లో ఏప్రిల్ కాంట్రాక్టుకు సంబంధించి ఔన్సు (31.1 గ్రాములు) ధర ఒక దశలో ఏకంగా 2,852 డాలర్లకు ఎగిసింది. ఈ నేపథ్యంలో 2025లో 3,290 డాలర్లకు కూడా చేరే అవకాశం ఉందని మార్కెట్ వర్గాలు అంచనా వేస్తున్నాయి. బుధవారం అమెరికా ఫెడ్ రిజర్వ్ వడ్డీ రేట్లను తగ్గించకపోవడంపై అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేయడం కూడా పసిడి రేట్లకు ఆజ్యం పోసినట్లు తెలిపాయి. తాజా పరిణామంతో దేశీయంగా స్పాట్ మార్కెట్లో పసిడి ధర శుక్రవారం మరింత పెరగవచ్చని పేర్కొన్నాయి.

మరోవైపు, ఢిల్లీలో గురువారమూ పసిడి కొత్త జీవితకాల గరిష్టాలను తాకింది. 99.9 స్వచ్ఛత బంగారం 10 గ్రాముల ధర రూ.50 పెరిగి రూ.83,800కు చేరింది. బుధవారం 10 గ్రా. రూ.910 లాభపడి రూ.83,750 వద్ద ముగియడం తెలిసిందే. 99.5 స్వచ్ఛత బంగారం సైతం రూ.50 పెరిగి రూ.83,400కు చేరింది. మరోవైపు వెండికి సైతం డిమాండ్ పెరిగింది. కొనుగోళ్ల మద్దతుతో కిలోకి ఏకంగా రూ.1,150 పెరిగి రూ.94,150కి చేరింది. ఎంసీఎక్స్ ఫ్యూచర్స్ మార్కెట్లోనూ బంగారం నూతన గరిష్టాలను నమోదు చేసింది. ఏప్రిల్ నెల కాంట్రాక్టుల ధర రూ.541 పెరిగి రూ.81,145కు చేరింది. బడ్జెట్లో దిగుమతి సుంకాలు పెంచొచ్చన్న అంచనాలతో బంగారం సానుకూలంగా ట్రేడ్ అవుతోందని నిపుణులు చెబుతున్నాయి.

మనకూ సొంత ఏఐ మోడల్!

- 8–10 నెలల్లో దేశీ సామర్థ్యంతో తయారీ
- అందుబాటులో 18,693 జీపీయూలు
- కేంద్ర మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: కృత్రిమ మేధకి (ఏఐ) సంబంధించి చాట్‌జీపీటీ, డీప్‌సీక్ ఆర్1లకు దీటుగా మన సొంత ఫౌండేషన్ మోడల్స్‌ను ప్రోత్సహించడంపై కేంద్రం కసరత్తు చేస్తోంది. ఇందుకోసం అంకుర సంస్థలు, పరిశోధకులకు కావాల్సిన మౌలిక సదుపాయాలను చౌకగా అందుబాటులోకి తెస్తోంది. వీటి దన్నుతో వచ్చే 8–10 నెలల వ్యవధిలో కనీసం ఆరు పెద్ద డెవలపర్లు/స్టార్టప్‌లు పూర్తి దేశీయ సామర్థ్యంతో, దేశీ అవసరాల కోసం ఫౌండేషన్ మోడల్స్‌ను తయారు చేయగలవని కేంద్ర ఐటీ మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ ధీమా వ్యక్తం చేశారు. మరింతగా దృష్టి పెడితే 4–6 నెలల వ్యవధిలో కూడా ఇవి సాధ్యపడే అవకాశం ఉందని ఆయన తెలిపారు. ఏఐ మార్గదర్శ ప్రణాళికలో తదుపరి చర్యలను మంత్రి గురువారం వెల్లడించారు. దీని ప్రకారం ఏఐ ఫౌండేషన్ మోడల్స్‌పై పని చేసే అంకురాలు, పరిశోధకులకు 18,693 అత్యాధునిక గ్రాఫిక్స్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్ల (జీపీయూ) ఉమ్మడి కంప్యూటింగ్ సామర్థ్యం అందుబాటులోకి రానుంది. జియో ప్లాట్‌ఫామ్స్, సీఎంఎస్ కంప్యూటర్స్, టాటా కమ్యూనికేషన్స్ మొదలైన సంస్థలు ఈ జీపీయూలను అందుబాటులో ఉంచుతాయి. అంతర్జాతీయ వ్యయ ప్రమాణాలతో పోలిస్తే ఉమ్మడి కంప్యూటింగ్ సదుపాయం దేశీయంగా ఒక డాలరు కన్నా తక్కువకే (జీపీయూ అవర్‌కి) లభిస్తుందని, 40% వ్యయాన్ని ప్రభుత్వమే భరిస్తుందని వైష్ణవ్ తెలిపారు.

ఏఐ సేఫ్టీ...: ఫౌండేషనల్ మోడల్స్ సురక్షితంగా, విశ్వసనీయమైనవిగా ఉండేలా చూసేందుకు ఏఐ సేఫ్టీ కార్యక్రమాన్ని తలపెట్టినట్లు మంత్రి చెప్పారు. దీని కింద మెషిన్ అన్‌లెర్నింగ్ (ఐఐటీ జోధ్‌పూర్), సింథటిక్ డేటా జనరేషన్ (ఐఐటీ రూర్కీ), ప్రైవసీ ఎన్హాన్సింగ్ స్ట్రాటజీ (ఐఐటీ ఢిల్లీ, ట్రిపుల్ ఐటీ ఢిల్లీ, టీఈసీ) తదితర ప్రాజెక్టులు ఎంపికైనట్లు ఆయన వివరించారు.

ఇండియా ఏఐ మిషన్..

కృత్రిమ మేధ సహకారంతో ఆరోగ్య సంరక్షణ, విద్య, వ్యవసాయం, లాజిస్టిక్స్ తదితర సవాళ్ల పరిష్కారానికి ఉద్దేశించి ఆవిష్కరించిన ఏఐ మిషన్ కింద పలు దరఖాస్తులు వచ్చినట్లు వైష్ణవ్ చెప్పారు. తొలి విడత ఫండింగ్ కోసం 18 అప్లికేషన్లను ఎంపిక చేసినట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇవి వ్యవసాయం, వాతావరణ మార్పులు మొదలైన అంశాలపై పని చేస్తున్నట్లు వివరించారు.

భారతీయ అమెరికన్‌కు యూఎస్ బ్యాన్‌కార్ప్ పగ్గాలు

సీఈవోగా గుంజన్ కేడియా

హ్యూస్టన్: ఫైనాన్షియల్ సర్వీసుల్లో ఉన్న యూఎస్‌కు చెందిన యూఎస్ బ్యాన్‌కార్ప్ తదుపరి సీఈవోగా గుంజన్ కేడియా నియమితులయ్యారు. తద్వారా కంపెనీకి నాయకత్వం వహించనున్న మొదటి భారతీయ అమెరికన్‌గా నిలిచారు. యూఎస్‌లోని అతిపెద్ద ఆర్థిక సంస్థలలో యూఎస్ బ్యాన్‌కార్ప్ ఒకటి. ఏప్రిల్ 15న జరిగే వార్షిక వాటాదారుల సమావేశం తర్వాత ఆమె కొత్త బాధ్యతలు స్వీకరిస్తారు. అలాగే డైరెక్టర్ల బోర్డులో కూడా చేరనున్నారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఛైర్మన్‌గా పదవి స్వీకరించనున్న ఆండీ సెసిరీ స్థానాన్ని 54 ఏళ్ల కేడియా భర్తీ చేస్తారు. ఢిల్లీకి చెందిన గుంజన్ 2016 నుండి యూఎస్ బ్యాన్‌కార్ప్‌లో వివిధ హోదాల్లో పనిచేస్తున్నారు. ఆర్థిక సేవల రంగంలో దాదాపు మూడు దశాబ్దాల అనుభవం ఉంది. స్టేట్ స్ట్రీట్ ఫైనాన్షియల్, బీఎన్‌వై మెలన్, మెకిన్సీ అండ్ కంపెనీ, పీడబ్ల్యూసీలో సీనియర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ బాధ్యతలను నిర్వహించారు. న్యూయార్క్‌కు చెందిన మ్యాగజీన్ అమెరికన్ బ్యాంకర్ ప్రకటించిన బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్స్ రంగంలో అత్యంత శక్తివంతమైన మహిళల జాబితాలో ఏడుసార్లు చోటు సంపాదించారు.

మూడో రోజూ లాభాలే

- అధిక వెయిటేజీ షేర్ల దన్ను
- సెన్సెక్స్ లాభం 227 పాయింట్లు

ముంబై: అధిక వెయిటేజీ హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంక్(1%), రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్(1.50%), ఎయిర్‌టెల్(3%), షేర్లు రాణించడంతో స్టాక్ సూచీలు మూడోరోజూ లాభాలు ఆర్జించాయి. సెన్సెక్స్ 227 పాయింట్లు పెరిగి 76,760 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 87 పాయింట్లు పెరిగి 23,250 వద్ద నిలిచింది. ఉదయం బలహీనంగా మొదలైన సూచీలు రోజంతా తీవ్ర ఒడిదుడుకులకు లోనయ్యాయి. సెన్సెక్స్ 76,401 వద్ద కనిష్టాన్ని, 76,898 వద్ద గరిష్టాన్ని నమోదు చేసింది. నిఫ్టీ 23,139 – 23,311 శ్రేణిలో ట్రేడైంది. ఆయిల్‌అండ్‌గ్యాస్, ఇంధన, రియల్టీ, ఫార్మా, టెలికం షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించింది. ఐటీ, కన్జూమర్ డ్యూరబుల్స్, టెక్ షేర్లు అమ్మకాల ఒత్తిడికి లోనయ్యాయి. ఫెడరల్ రిజర్వ్ వడ్డీరేట్లను యథాతథంగా కొనసాగిస్తున్నట్లు ప్రకటించడంతో అంతర్జాతీయ ఈక్విటీ మార్కెట్లు బలహీనంగా ట్రేడవుతున్నాయి. టాటా మోటార్స్ షేరు 7% నష్టపోయి రూ.697 వద్ద స్థిరపడింది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..

టీమ్ సీతారామన్... బడ్జెట్ మే 'సవాల్'!	ఎల్అండ్‌టీ లాభం ప్లస్

ఆరోగ్య సేవలకు టానిక్ ఇస్తారా..?

- మరిన్ని కేటాయింపులు చేయాలి
- జీడీపీలో 2.5 శాతానికి పెంచాలి
- పరిశోధన, అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహకాలు కల్పించాలి
- ఎంఎస్ఎంఈలకు రుణ లభ్యతను పెంచాలి
- నిపుణుల సూచనలు

ప్రజలందరికీ ఆరోగ్య సదుపాయాలు మరింతగా అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చేందుకు వీలుగా.. ప్రజారోగ్యంపై ప్రభుత్వం మరింత దృష్టి సారించడంతోపాటు కేటాయింపులను గణనీయంగా పెంచాలని ఈ రంగానికి చెందిన నిపుణులు కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వరంగంలో కొత్త ఆస్పత్రుల ఏర్పాటుతోపాటు, ప్రైవేటు రంగంలో ఆస్పత్రులకు సైతం పలు రకాల ప్రయోజనాలతో ప్రోత్సాహం అందించాలన్న సూచనలు వస్తున్నాయి. వైద్య సేవలు, పరికరాలు, ఔషధాలపై జీఎస్టీని తగ్గించాలన్న డిమాండ్లు నెలకొన్నాయి. మరోవైపు 11 కోట్ల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తూ జీడీపీలో 30–35 శాతం వాటా కలిగిన ఎంఎస్ఎంఈ రంగం సైతం విధానపరమైన మద్దతు చర్యలను ఆశిస్తోంది.

అంచనాలు-డిమాండ్లు..

- 2024–25 బడ్జెట్లో ఆరోగ్య రంగానికి రూ.90,171 కోట్లు కేటాయించారు. అత్యాధునిక ఆరోగ్య సదుపాయాలు మరింత మందికి అందుబాటులోకి రావాలంటే జీడీపీలో కేటాయింపులు 2.5 శాతానికి పెంచాలి.

- ఒకరికి వినియోగించిన లేదా పునర్వినియోగానికి అనుకూలంగా మార్చిన (రీఫర్బిష్డ్) వైద్య పరికరాల విషయంలో తగిన నియంత్రణపరమైన విధానాల తీసుకురావడం ద్వారా.. ఈ పరికరాలు సమాజంలో వైద్య సదుపాయాలు అంతగా అందని వర్గాలకు చేరువ చేయొచ్చు.
- వ్యాధి నివారణ ముందస్తు ఆరోగ్య చికిత్సలు, టెస్టులకు పన్నుల ప్రయోజనాలు కల్పించాలి. వైద్య, ఆరోగ్య సేవలు, జీవనశైలి వ్యాధులు(మధుమేహం, స్థూలకాయం తదితర) ప్రాణాధార ఔషధాలపై జీఎస్టీని తగ్గించాలి.
- గత బడ్జెట్లలో టెలీ మెడిసిన్‌కు మద్దతు లభించింది. నేషనల్ డిజిటల్ హెల్త్ మిషన్ (ఎన్‌డీహెచ్ఎం)ను సైతం కేంద్రం ప్రవేశపెట్టింది. 2025 బడ్జెట్‌లోనూ హెల్త్ యాప్‌లు, ఏఐ ఆధారి డయాగ్నోస్టిక్స్ టూల్స్ తదితర డిజిటల్ హెల్త్ సేవల విస్తరణ దిశగా చర్యలు ఉంటాయని అంచనా.
- ఆస్పత్రులు, డయాగ్నోస్టిక్స్ కేంద్రాల విషయంలో ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు భాగస్వామ్యం (పీపీపీ) బలోపేతం చేసే దిశగా చర్యలు అవసరం.

- ఫార్మాస్యూటికల్స్, వైద్య పరికరాల కోసం దేశం మొత్తానికి ఒకే నియంత్రణ సంస్థను ఏర్పాటు చేయాలి.
- పరిశోధన, అభివృద్ధికి పెద్ద ఎత్తున నిధులు, ప్రోత్సాహకాలు కల్పించాలి. ప్రభుత్వం నుంచి పరిశోధనా ప్రోత్సాహకాలు ప్రస్తుతం ఇనిస్టిట్యూషన్లు, విద్యా కేంద్రాలకే వెళుతున్నాయి.
- క్లినికల్, డిస్కవరీ రీసెర్చ్ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనే కాంట్రాక్ట్ రీసెర్చ్ సంస్థలకు (సీఆర్‌వోలు) నిధులు, ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వాలి.

ఎంఎస్ఎంఈలకు రుణ విస్తృతి అవసరం

- సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా సంస్థలు (ఎంఎస్ఎంఈలు) కృత్రిమ మేధ (ఏఐ) టెక్నాలజీతో అనుసంధానం కావాల్సి ఉంటుంది. కనుక ఈ రంగంలోని కార్మికులకు డిజిటల్ నైపుణ్యాల కల్పన, ఏఐ ఆధారిత శిక్షణ కార్యక్రమాలను అందించాలి.
- ఎంఎస్ఎంఈలకు నిధుల లభ్యత పెద్ద సమస్యగా ఉంది. అత్యవసర క్రెడిట్ గ్యారంటీ సహా పలు రకాల పథకాలను ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చినప్పటికీ ఆచరణలో లోపం నెలకొంది. దీంతో టైర్ 3, 4, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని ఎంఎస్ఎంఈలకు రుణాల లభ్యత కష్టంగానే ఉంది. ఏఐ ఆధారిత రుణ దరఖాస్తుల మదింపు, రిస్క్ ప్రొఫైలింగ్‌తో రుణ లభ్యతను విస్తృతం చేయొచ్చు.
- తయారీ విస్తరణకు, తక్కువ వడ్డీరేట్లపై రుణాలు అందించాలి.

– సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

మహవీర్ స్కోడా షోరూంలో కైలాక్

హైదరాబాద్: ఆల్ న్యూ స్కోడా కైలాక్‌ను మహవీర్ స్కోడా షోరూంలో విడుదల చేసినట్లు స్కోడా ఇండియా తెలిపింది. కాంపాక్ట్ ఎస్‌యూవీ కైలాక్ లగ్జరీ ఇంటీరియర్స్, అధునాతన ఫీచర్లు కలిగి ఉంది. ఎన్‌సీఏపీ క్రాష్ టెస్ట్‌లో 5 స్టార్ సేఫ్టీ రేటింగ్ సాధించింది. దీని పనితీరు తెలుసుకునేందుకు మహవీర్ స్కోడా షోరూం కస్టమర్లకు టెస్ట్ డ్రైవ్ సదుపాయం కల్పించింది. జూబ్లీహిల్స్‌లో ఏర్పాటు చేసిన ఈ లాంచింగ్ కార్యక్రమంలో కంపెనీ బిజినెస్, బ్రాండ్ డెవలప్‌మెంట్ హెడ్ అనిలా పెండ్సే పాల్గొన్నారు.

కెప్టెన్ల ఫొటోషూట్ లేకుండానే చాంపియన్స్ ట్రోఫీ...

కరాచీ: ప్రతీ ఐసీసీ మెగా టోర్నమెంట్‌కు ముందు కెప్టెన్లతో ఫొటోషూట్ నిర్వహించడం ఆనవాయితీగా వస్తోంది. కానీ పాకిస్తాన్‌లో వచ్చే నెలలో జరిగే చాంపియన్స్ ట్రోఫీలో మాత్రం ఈ షూట్ రద్దయ్యింది. అంతర్జాతీయ క్రికెట్ సీజన్ జోరుగా సాగడం వల్లే ఈ ప్రిటోర్నీ ఈవెంట్ రద్దు చేయాల్సి వచ్చిందని పాక్ క్రికెట్ బోర్డు తెలిపింది.

సొంతమా... సమమా!

నేడు భారత్, ఇంగ్లండ్ జట్ల మధ్య నాలుగో టి20 మ్యాచ్

- టీమిండియా గెలిస్తే సిరీస్ 3–1తో కైవసం
- ఇంగ్లండ్ నెగ్గితే సిరీస్ 2–2తో సమం
- ఆసక్తికర పోరుకు రంగం సిద్ధం
- రాత్రి 7 గంటల నుంచి స్టార్ స్పోర్ట్స్, హాట్‌స్టార్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

తిలక్ వర్మ, రింకూ సింగ్

పుణే: ఓ జట్టుది సిరీస్ గెలిచే ఆరాటం... మరో జట్టుది సిరీస్‌లో నిలిచే పోరాటం... వేదికేమో పరుగుపెట్టే పుణే స్టేడియం... ఈ నేపథ్యంలో భారత్, ఇంగ్లండ్ జట్ల మధ్య శుక్రవారం జరిగే నాలుగో టి20 అసలైన మెరుపుల మజాను పంచనుంది. ఆశించినట్లు రాత్రి ఇదే జరిగితే నిజమైన చుక్కలతో పాటు బంతి కూడా పదేపదే చుక్కల్లోకెక్కడం ఖాయం! ఈ పరుగుల విందులో పైచేయి సాధిస్తే భారత్ మ్యాచ్‌తో పాటు సిరీస్‌ను ఎగరేసుకుపోతుంది. కానీ గత మ్యాచ్‌లో పర్యాటక ఇంగ్లండ్ పట్టుబిగిస్తే మాత్రం సిరీస్ 2–2తో సమమవుతుంది. అప్పుడు ఇరుజట్లు ద్వైపాక్షిక సిరీస్ కోసం 'ఫైనల్స్' ఆడాల్సి వస్తుంది. ఈ నేపథ్యంలో నాలుగో టి20 ఈ సిరీస్‌లోనే ఆసక్తికర సమరంగా జరగనుంది. దీంతో ప్రేక్షకులకు గత మూడు మ్యాచ్‌లుగా కరువైన టి20 విందు ఈ పోరుతో తీరుతుంది.

సామ్సన్‌కు ఏమైంది...

భారత స్టార్లు రోహిత్, కోహ్లిలు టి20లకు బైబై చెప్పడంతో తదుపరి టి20 ప్రపంచకప్‌కు కోచ్ గంభీర్ సన్నద్ధం చేసే జట్టులో ఓపెనర్ సంజూ సామ్సన్ కీలకం. కోచ్ గౌతీ వచ్చాక ప్రత్యేకించి పొట్టి ఫార్మాట్‌లో అతనికి విరివిగా అవకాశాలిస్తున్నాడు. అతనూ గత సిరీస్‌లలో వరుస సెంచరీలు, లేదంటే ఓపెనింగ్ మెరుపులతో అలరించాడు. కానీ ఇప్పుడు మాత్రం ఇంగ్లండ్ బౌలింగ్‌ను ఎదుర్కొనేందుకు ఆపసోపాలు పడుతున్నాడు. ఇది ఇన్నింగ్స్‌పై పెద్ద ప్రభావమే చూపిస్తోంది. దీనికి కెప్టెన్ సూర్యకుమార్ వైఫల్యం అదనం! దీనివల్ల టీమిండియా రెండు మ్యాచ్‌లైతే గెలిచింది కానీ... టి20లకు తగిన ఆట తీరును మాత్రం టి20 ప్రపంచ చాంపియన్ ఇంకా ఆడలేదన్నది వాస్తవం. బౌలింగ్ విభాగంలో షమీని కొనసాగించి, విశ్రాంతినిచ్చిన అర్ష్‌దీప్‌ను తుది జట్టులోకి తీసుకుంటే... గత మ్యాచ్‌లో భారీగా పరుగులు ఇచ్చుకున్న స్పిన్నర్ రవి బిష్ణోయ్‌ను పక్కనబెట్టే అవకాశముంది.

పుంజుకున్న బట్లర్ బృందం

మూడో టి20లో మెరిపించి తర్వాత కుదుపులకు గురైనా కూడా కోలుకున్న తీరు, పుంజుకున్న వైనం ఇంగ్లండ్ జట్టులో సిరీస్ ఆశల్ని రేపింది. ఇదే సమరోత్సాహంతో ఇప్పుడు వరుసగా రెండో విజయంపై కన్నేసిన బట్లర్ సేన సిరీస్‌ను 2–2తో సమం చేయడానికి సర్వసన్నద్ధమై ఉంది. సాల్ట్ ఓపెనింగ్‌లో దంచేస్తే ఇంగ్లండ్ జోరుకు అదనపు బలం ఖాయం. ఆర్చర్, వుడ్, కార్స్‌లతో పాటు స్పిన్‌తో కట్టిపడేస్తున్న ఆదిల్ రషీద్ ఉన్న బౌలింగ్ విభాగం భారత్‌కు సవాల్ విసిరేందుకు సై అంటోంది.

4 పుణేలోని మహారాష్ట్ర క్రికెట్ సంఘం (ఎంసీఏ) స్టేడియంలో ఇప్పటి వరకు భారత జట్టు నాలుగు టి20 మ్యాచ్‌లు ఆడింది. 2 మ్యాచ్‌ల్లో గెలిచి, 2 మ్యాచ్‌ల్లో ఓడిపోయింది. ఇంగ్లండ్ జట్టుతో 2012 ఇక్కడ జరిగిన మ్యాచ్‌లో భారత్ ఐదు వికెట్ల తేడాతో గెలిచింది. మిగతా మూడు టి20 మ్యాచ్‌లు శ్రీలంక జట్టుతో జరిగాయి.

పిచ్, వాతావరణం

పుణే పిచ్ బ్యాటింగ్‌కు, ప్రత్యేకించి పొట్టి ఫార్మాట్ మెరుపులకు అనువైంది. రెండేళ్ల క్రితం శ్రీలంక 200 పైచిలుకు స్కోరు చేస్తే... ఛేదనలో భారత్ 190 వరకు వచ్చి కేవలం 15 పరుగుల తేడాతోనే ఓడింది. ఈ నేపథ్యంలో బౌలర్లకు సవాల్ తప్పదు. వాతావరణంతో ఏ సమస్యా లేదు. వానముప్పు లేదు.

తుది జట్లు (అంచనా)

భారత్: సూర్యకుమార్ (కెప్టెన్), సామ్సన్, అభిషేక్, తిలక్‌వర్మ, హార్దిక్ పాండ్యా, సుందర్, అక్షర్, జురేల్, షమీ, రవిబిష్ణోయ్/అర్ష్‌దీప్, వరుణ్. **ఇంగ్లండ్:** బట్లర్ (కెప్టెన్), సాల్ట్, డకెట్, హ్యారీ బ్రూక్, లివింగ్‌స్టోన్, స్మిత్, ఓవర్టన్, కార్స్, జోఫ్రా ఆర్చర్, ఆదిల్ రషీద్, మార్క్ వుడ్.

ఫైనల్ బెర్త్ కోసం...

- నేడు అండర్–19 టి20 ప్రపంచకప్‌లో ఇంగ్లండ్‌తో భారత్ సెమీఫైనల్ పోరు
- మధ్యాహ్నం 12 గంటల నుంచి స్టార్ స్పోర్ట్స్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

కౌలాలంపూర్: డిఫెండింగ్ చాంపియన్ హోదాకు నూటికి నూరుశాతం న్యాయం చేస్తూ అండర్–19 మహిళల టి20 ప్రపంచకప్‌లో జైత్రయాత్ర కొనసాగిస్తున్న భారత్ టైటిల్ నిలబెట్టుకునే అర్హత కోసం సెమీఫైనల్స్‌కు సిద్ధమైంది. ఇప్పటి వరకు ఆడిన మ్యాచ్‌లు ఒక ఎత్తయితే... ఈ రోజు ఆడే మ్యాచ్ ఒక ఎత్తు! ఎందుకంటే ఇన్నాళ్లు లీగ్ దశలో, సూపర్ సిక్స్‌లో తన గ్రూపులోని ప్రత్యర్థుల్ని చిత్తు చేసిన నికీ ప్రసాద్ నేతృత్వంలోని భారత్ ఇప్పుడు అసలైన సెమీఫైనల్ సవాల్‌కు రె'ఢీ' అయ్యింది. నేడు జరిగే సెమీఫైనల్లో ఇంగ్లండ్‌తో భారత్ ఆడుతుంది. మరో సెమీఫైనల్లో ఆస్ట్రేలియాతో దక్షిణాఫ్రికా తలపడుతుంది. ఈ ప్రపంచకప్‌లో భారత్ అసాధారణ ప్రదర్శన కనబరుస్తోంది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ టీనేజ్ సంచలనం గొంగడి త్రిష ఫామ్ ప్రత్యర్థి బౌలర్ల గుండెల్లో గుబులు రేపుతోంది. . బౌలింగ్‌లో వైజాగ్ సీమర్ షబ్నమ్ సహా ఆయుషి, మిథిల, వైష్ణవి నిలకడగా రాణిస్తున్నారు. మరోవైపు ఇంగ్లండ్ జట్టు మెరుగ్గా ఆడుతున్నప్పటికీ భారత్‌ను నిలువరిస్తుందో లేదో చూడాలి.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

కోహ్లి తెచ్చిన కిక్...

సాధారణంగా రంజీ మ్యాచ్ జరుగుతోందంటే.. వంద మంది ప్రేక్షకులు ఆట చూసేందుకు రావడం కూడా కష్టమైన ఈ రోజుల్లో... గురువారం న్యూఢిల్లీలోని అరుణ్ జైట్లీ క్రికెట్ స్టేడియం (గతంలో ఫిరోజ్ షా కోట్లా మైదానం) కిక్కిరిసిపోయింది. ఎటు చూసినా జనమే... ఇసుక వేస్తే రాలనంత మంది అభిమానులు రంజీ మ్యాచ్ చూసేందుకు పోటెత్తారు. సుదీర్ఘ కాలంగా దేశవాళీ క్రికెట్‌కు దూరంగా ఉన్న టీమిండియా స్టార్ విరాట్ కోహ్లి 2012 తర్వాత తొలిసారి ఢిల్లీ జట్టు తరఫున రంజీ మ్యాచ్ ఆడుతుండటంతో అభిమానులు బ్రహ్మరథం పట్టారు. మ్యాచ్ ప్రారంభానికి మూడు గంటల ముందు నుంచే క్యూ లైన్లు నిండిపోగా... ఢిల్లీ, డిస్ట్రిక్ట్స్ క్రికెట్ సంఘం (డీడీసీఏ) చేసిన ఏర్పాట్లకు మించి ప్రేక్షకులు మైదానానికి తరలివచ్చారు. అభిమానులు భారీగా వస్తారని ముందే అంచనా వేసిన డీడీసీఏ... స్టేడియంలోని 6 వేల సామర్థ్యం గల 'గౌతమ్ గంభీర్ స్టాండ్'ను తెరవగా... కాసేపట్లోనే అది నిండిపోయి స్వల్ప తొక్కిసలాట జరిగింది. అదే సమయంలో మైదానం వెలుపల ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ కార్యక్రమం జరుగుతుండటంతో అప్రమత్తమైన భద్రతా సిబ్బంది... 11 వేల సామర్థ్యం గల 'బిషన్ సింగ్ బేడీ స్టాండ్'లోకి అభిమానులను అనుమతించారు. తొలి రోజు ఏకంగా 27 వేల మంది కంటే ఎక్కువ మంది ప్రేక్షకులు హాజరైనట్లు సమాచారం.

కోహ్లి

రైల్వేస్, ఢిల్లీ రంజీ మ్యాచ్‌కు అనూహ్య స్పందన

- బ్రహ్మరథం పట్టిన అభిమానులు
- 27 వేల మంది ప్రేక్షకుల హాజరు
- నేడు బ్యాటింగ్ చేయనున్న కోహ్లి

న్యూఢిల్లీ: భారత స్టార్ క్రికెటర్లు బరిలోకి దిగితే... దేశవాళీ క్రికెట్ మ్యాచ్‌లు కూడా కళకళలాడుతాయని నిజమైంది. రంజీ ట్రోఫీ చివరి రౌండ్ లీగ్ మ్యాచ్‌లో భాగంగా గురువారం అరుణ్ జైట్లీ స్టేడియంలో రైల్వేస్, ఢిల్లీ జట్ల మధ్య మ్యాచ్‌కు ప్రేక్షకుల నుంచి అసాధారణ స్పందన లభించింది. 2012 తర్వాత భారత దిగ్గజం విరాట్ కోహ్లి రంజీ మ్యాచ్‌లో ఆడేందుకు సిద్ధం కావడమే దీనికి కారణం. కోహ్లి ఆటతీరును ప్రత్యక్షంగా చూసేందుకు ప్రేక్షకులు ఉదయం నుంచే ఎగబడ్డారు. ఫలితంగా మైదానం అభిమానులతో నిండిపోయింది. 'రంజీ ట్రోఫీలో ఇలాంటి సందడి గతంలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. దేశవాళీ మ్యాచ్‌లు చూసేందుకు అభిమానులు ఈ స్థాయిలో వస్తారని ఎప్పుడూ ఊహించలేదు. ఇదంతా కేవలం ఒక్క వ్యక్తి కోసమే. వచ్చిన వాళ్లంతా కోహ్లి నామస్మరణ చేస్తున్నారు' అని మ్యాచ్‌ను ప్రత్యక్షంగా వీక్షించిన ఓ భారత మాజీ క్రికెటర్ అన్నాడు. ఢిల్లీ అండ్ డిస్ట్రిక్ట్స్ క్రికెట్ అసోసియేషన్ (డీడీసీఏ) కార్యదర్శి అశోక్ శర్మ మాట్లాడుతూ... '30 ఏళ్లుగా ఢిల్లీ క్రికెట్‌ను గమనిస్తున్నా. రంజీ ట్రోఫీలో ఇలాంటి దృశ్యాలు చూడలేదు. కోహ్లి ఆదరణకు ఇది నిదర్శనం. మొదట ఒక గేట్ ద్వారానే అభిమానులను అనుమతించాం. తర్వాత పరిస్థితిని బట్టి మైదానంలోని అన్ని గేట్లు తెరిచాం' అని అన్నాడు. క్రికెట్ దిగ్గజం సచిన్ టెండూల్కర్ కెరీర్‌లో చివరగా ఆడిన రంజీ మ్యాచ్‌కు ఇప్పటి వరకు అత్యధికంగా 8 వేల పైచిలుకు మంది అభిమానులు హాజరు కాగా... గురువారం రైల్వేస్–ఢిల్లీ మ్యాచ్ చూసేందుకు 27 వేల మందికి పైగా ప్రేక్షకులు పోటెత్తారు.

ఈరోజు క్రీజులోకి రానున్న కోహ్లి

ఎలైట్ గ్రూప్ 'డి'లో భాగంగా జరుగుతున్న ఈ మ్యాచ్‌లో టాస్ నెగ్గిన ఢిల్లీ కెప్టెన్ ఆయుశ్ బదోనీ ఫీల్డింగ్ చేయాలని నిర్ణయించుకున్నా... అభిమానుల ఉత్సాహం మాత్రం తగ్గలేదు. 'గంటల కొద్దీ నిలబడి మైదానంలోకి వచ్చింది... కోహ్లిని చూసేందుకే. అతడు ఫీల్డింగ్ చేసినా మాకు ఆనందమే' అని ప్రేక్షకుల్లోని ఒక గృహిణి పేర్కొనగా... కోహ్లి ఆట చూసేందుకే పాఠశాల నుంచి వచ్చామని పలువురు విద్యార్థులు చెప్పారు. రెండో స్లిప్‌లో ఫీల్డింగ్ చేసిన కోహ్లి... అభిమానులకు చేతులు ఊపుతూ అభివాదం చేయగా... ఇన్నింగ్స్ 12వ ఓవర్‌లో ఓ అభిమాని మైదానంలోకి వచ్చి కోహ్లి కాళ్లకు నమస్కరించాడు. మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన రైల్వేస్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 67.4 ఓవర్లలో 241 పరుగులకు ఆలౌటైంది. ఉపేంద్ర యాదవ్ (95; 10 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), కరణ్ శర్మ (50; 7 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) రాణించారు. ఢిల్లీ బౌలర్లలో నవ్‌దీప్, సుమిత్ చెరో 3 వికెట్లు తీశారు. అనంతరం ఢిల్లీ జట్టు తొలి రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి 10 ఓవర్లలో ఒక వికెట్ నష్టపోయి 41 పరుగులు చేసింది. శుక్రవారం కోహ్లి బ్యాటింగ్‌కు రానున్న నేపథ్యంలో... మరింత మంది అభిమానులు మైదానానికి పోటెత్తడం ఖాయమే!

తయారీ రంగంలో ఉద్యోగిత తగ్గింది

అసంఘటిత రంగంలో ఉద్యోగిత రేటు క్రమంగా తగ్గుతూ వస్తోంది. నోట్ల రద్దు, జీఎస్టీ, కోవిడ్ సంక్షోభం వంటి వరుస కుదుపులతో దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ వృద్ధి మందగించడమే ఇందుకు ప్రధాన కారణమని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ముఖ్యంగా తయారీ రంగంలో ఉద్యోగిత రేటు 2010–11 నాటి జాతీయ శాంపిల్ సర్వే (ఎన్ఎస్ఎస్) రేటు కంటే తక్కువగా ఉంది. అప్పట్లో 3.49 కోట్ల మంది ఉద్యోగులు ఉంటే 2023–24లో 3.37 కోట్ల మందే ఉన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం అసంఘటిత రంగ సంస్థలపై ఇటీవల విడుదల చేసిన వార్షిక సర్వేలో (ఏఎస్‌యూఎస్ఈ) ఈ విషయాలు వెల్లడయ్యాయి.

సర్వే అంశం	ఉద్యోగులు (కోట్లలో)	
	తయారీ రంగం	అన్ని రంగాలు
ఎన్ఎస్ఎస్ 67వ రౌండ్ (2010–11)	3.49	10.79
ఎన్ఎస్ఎస్ 73వ రౌండ్ (2015–16)	3.60	11.12
ఏఎస్‌యూఎస్ఈ 2021–22	2.79	9.79
ఏఎస్‌యూఎస్ఈ 2022–23	3.06	10.96
ఏఎస్‌యూఎస్ఈ 2023–24	3.37	12.06

బాక్స్ క్రికెట్‌కు భలే క్రేజ్

రాష్ట్రంలో భారీగా వెలుస్తున్న బాక్స్ క్రికెట్ గ్రౌండ్‌లు

సాక్షి, అమరావతి:

మన దేశంలో క్రికెట్‌కు ఉండే క్రేజ్ అంతాఇంతా కాదు. కాస్త తీరిక.. కొద్దిగా ఖాళీ ప్రదేశం దొరికితే చాలు.. చిన్నాపెద్దా తేడా లేకుండా ప్రతి ఒక్కరూ క్రికెటర్లు అయిపోతుంటారు. బ్యాట్, బాల్‌తో తమ ప్రతాపం చూపిస్తుంటారు. కానీ మారుతున్న పరిస్థితుల్లో నగరాల్లో ఖాళీ స్థలాలు కనుమరుగైపోయి క్రికెట్ ఆడుకోవడానికి కొద్దిపాటి స్థలం కూడా లేకుండా పోతోంది. ఈ సమస్యకు పరిష్కారం లా 'బాక్స్ క్రికెట్' పుట్టుకొచ్చింది. వయసుతో పాటు ఆడ, మగ అనే సంబంధం లేకుండా క్రికెట్‌పై ఆసక్తి ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఇప్పుడు కాస్త సమయం దొరికితే.. వెంటనే 'బాక్స్ క్రికెట్'లో వాలిపోతున్నారు. ఆదరణ పెరుగుతుండటంతో రాష్ట్రంలో బాక్స్ క్రికెట్ గ్రౌండ్‌లు పెద్ద సంఖ్యలో ఏర్పాటవుతున్నాయి.

గల్లీ క్రికెట్ మాదిరే..

బాక్స్ క్రికెట్‌లో బ్యాట్‌ను స్వేచ్ఛగా ఝుళిపించవచ్చు.. బాల్‌ను గింగిరాలు తిప్పవచ్చు. అలాగే చుట్టూ నెట్ ఉండటం వల్ల బాల్ కోసం ఎక్కువ దూరం పరిగెత్తాల్సిన అవసరం కూడా ఉండదు. బాక్స్ క్రికెట్ రూల్స్ అన్నీ.. గల్లీ క్రికెట్ మాదిరిగానే ఉంటాయి. బాల్ నేరుగా నెట్‌కు తగిలితే సిక్స్.. స్టెప్‌లు పడుతూ వెళ్లి నెట్‌కు తగిలితే ఫోర్.. సింగిల్స్, డబుల్స్, రనౌట్లు.. అన్నీ సేమ్ టూ సేమ్. ఊరికి కాస్త దూరంగా ఉంటే తక్కువ చార్జీ, నగరం మధ్యలో ఉంటే కాస్త ఎక్కువ చార్జీ వసూలు చేస్తున్నారు. గంట సమయం ఆడుకోవాలంటే సుమారు రూ.600 నుంచి రూ.1,000 వరకు నిర్వాహకులు వసూలు చేస్తున్నారు. బ్యాట్, బాల్, వికెట్లు నిర్వాహకులే అందజేస్తారు. ఎండ దెబ్బ కూడా తగలకుండా పైన గ్రీన్ మ్యాట్‌ను వేస్తున్నారు. మంచినీరు, కూల్‌డ్రింక్స్, కేఫ్ వంటి వసతులు అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. ఉదయం 6 గంటల నుంచి రాత్రి 10, 11 గంటల వరకు ఆడుకునే అవకాశం ఉండటంతో అనేక మంది విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు తమ తీరిక సమయాల్లో బాక్స్ క్రికెట్ ఆడుతూ సేదతీరుతున్నారు. అలాగే ప్రొఫెషనల్ క్రికెటర్ అవ్వాలనుకునేవారికి శిక్షణ ఇచ్చేందుకు కూడా కొన్ని బాక్స్ క్రికెట్ క్లబ్‌ల వద్ద కోచ్‌లను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

ఎవరైనా ఆడుకోవచ్చు

బాక్స్ క్రికెట్‌కు ఏ వయసు వారైనా రావచ్చు. పెద్ద వారు చాలా మంది వస్తున్నారు. సరదాగా ఆడుకుని వెళుతుంటారు. అలాగే ప్రొఫెషనల్ క్రికెటర్‌గా ఎదగాలనుకునే 20 ఏళ్లలోపు వారికి శిక్షణ కూడా ఇస్తుంటాం. ముంబై నుంచి వచ్చిన కోచ్‌తో పాటు మొత్తం ముగ్గురు కోచ్‌లు ఉన్నారు. ఆడపిల్లలు కూడా క్రికెట్ ఆడటానికి వస్తున్నారు.

– గుత్తుల ఫణీంద్రబాబు, మేనేజర్, భారత్ బెస్ట్ స్పోర్ట్స్ క్లబ్, విజయవాడ

సెల్‌ఫోన్‌కు దూరం..

మా ఇద్దరు పిల్లల్ని రోజూ రెండు గంటల పాటు బాక్స్ క్రికెట్ ఆడుకోవడానికి పంపిస్తున్నాను. మా పెద్దబాబు బరువు కూడా తగ్గి ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడు. అలాగే సెల్‌ఫోన్ అలవాటుకు కూడా దూరమవుతున్నారు.

– అరవింద్, ఆటోనగర్

ఇష్టంతో వస్తున్నా..

నేను ఎనిమిదో తరగతి చదువుతున్నాను. నాకు క్రికెట్ అంటే చాలా ఇష్టం. తల్లిదండ్రుల ప్రోత్సాహంతో కొన్ని నెలలుగా బాక్స్ క్రికెట్ ఆడుతున్నాను.

– తులసీ మాధవ్, మాచవరం

జాతీయ స్థాయిలో ఏపీ పరువు గోవింద!

- జాతీయ క్రీడల సాక్షిగా శాప్ వర్సెస్ ఏపీవోఏ
- రెండు గ్రూపులుగా పాల్గొన్న రాష్ట్ర క్రీడాకారులు

విజయవాడ స్పోర్ట్స్: ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒలింపిక్ అసోసియేషన్ (ఏపీవోఏ), ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా ప్రాధికార సంస్థ (ఎస్ఏఏపీ–శాప్) మధ్య నెలకొన్న అంతర్గత విభేదాలు క్రీడాకారుల పాలిట శాపంగా మారాయి. వెరసి రాష్ట్ర క్రీడాకారులకు 38వ జాతీయ క్రీడలు చుక్కలు చూపిస్తున్నాయి. ఈ నెల 28వ తేదీన ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రంలోని డెహ్రాడూన్‌లో ప్రారంభమైన ఈ పోటీల్లో ప్రాతినిధ్యం వహించేందుకు వెళ్లిన క్రీడాకారులు, కోచ్, మేనేజర్‌లు పడరాని పాట్లు పడుతున్నారు. ఫిబ్రవరి 14వ తేదీ వరకు జరిగే ఈ పోటీల్లో పాల్గొనేందుకు రాష్ట్రంలోని 21 క్రీడాంశాలు అర్హత సాధించాయి. వీటిల్లో ఆర్చరీ, అథ్లెటిక్స్, జూడో, కబడ్డీ, ఖోఖో, బ్యాడ్మింటన్, జిమ్నాస్టిక్స్, మోడ్రన్ పెంటాథ్లాన్, షూటింగ్, కానోయింగ్ కాయాకింగ్, స్విమ్మింగ్, వాలీబాల్, వెయిట్‌లిఫ్టింగ్, రెజ్లింగ్, ఉషు, మాల్కాంబ్ జట్లు శాప్ ద్వారా వెళ్లాయి. ఈ జట్లకు ట్రాక్‌షూట్‌లు, షూ, టీఏ, డీఏ, కిట్, కోచింగ్ క్యాంపులకు నగదును శాప్ సమకూర్చింది. మిగిలిన ట్రెథ్లాన్, యోగాసన, సైక్లింగ్, బీచ్ హ్యాండ్‌బాల్ జట్లు ఏపీవోఏ ద్వారా వెళ్లాయి. ఈ జట్లకు ఏపీవోఏ అధ్యక్షుడు ఆర్.కె.పురుషోత్తం ట్రాక్‌షూట్, షూ సమకూర్చారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ నెల 28న జరిగిన మార్చ్‌ఫాస్ట్‌లో రాష్ట్రం నుంచి 20 మంది క్రీడాకారులు పాల్గొన్నారు. వీరిలో కొందరు ధరించిన ట్రాక్ షూట్‌లలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారిక చిహ్నం, శాప్ లోగో లేకపోవడం నిర్వాహకులు, జాతీయ మీడియాను ఆశ్చర్యానికి గురిచేసింది. ర్యాలీలోనూ ఏపీవోఏ ప్రతినిధులు కేవలం ఏపీవోఏ పేరుతో ఉన్న ప్లకార్డులు, బ్యానర్‌లనే మైదానంలో ప్రదర్శించారు. ఇదిలా ఉండగా ఇండియన్ ఒలింపిక్ అసోసియేషన్ (ఐవోఏ) నిర్వహించే ఈ క్రీడల్లో రాష్ట్ర క్రీడాకారుల వసతి సౌకర్యాలు ఏపీవోఏ చూసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఈ నేపథ్యంలో మన రాష్ట్ర క్రీడాకారులకు ఐవోఏ కేటాయించిన గదుల్లోకి శాప్ ఆధ్వర్యంలో వెళ్లిన క్రీడాకారులు, మేనేజర్, కోచ్‌లను ఏపీవోఏ కొన్ని గంటల పాటు అనుమతించక పోవడం కలకలం రేపింది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చిహ్నం, శాప్ లోగోలు లేకుండా మార్చ్‌ఫాస్ట్‌లో పాల్గొన్న క్రీడాకారులు

హైకోర్టు ఆదేశాలను పట్టించుకోరా?

హైకోర్టు ఆదేశాలను ధిక్కరిస్తూ రాష్ట్ర క్రీడాకారులను ఆర్.కె. పురుషోత్తం ఇబ్బంది పెట్టడం సమంజసం కాదు. 21 క్రీడలకు సంబంధించిన క్రీడాకారులకు ట్రాక్‌షూట్, షూ, టీఏ, డీఏ, కిట్ సమకూర్చేందుకు శాప్ రూ.75 లక్షలను సిద్ధంగా ఉంచినా, రాష్ట్ర పరువు గంగలో కలవడం బాధాకరం.

– యలమంచిలి శ్రీకాంత్, ఏపీ కబడ్డీ సంఘం రాష్ట్ర కార్యదర్శి

తప్పులతడకగా యూడైస్ ప్లస్!

విద్యాశాఖ తీరుపై ఉపాధ్యాయ వర్గాల్లో పలు అనుమానాలు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయ పోస్టులను కాపాడుకునేందుకు విద్యార్థుల నమోదును అధికంగా చూపిస్తున్నారంటూ ఇటీవల రెవెన్యూ అధికారులతో తనిఖీలు చేయించిన పాఠశాల విద్యాశాఖ... ఇప్పుడు యూడైస్‌లో తప్పుడు వివరాలు నమోదు చేశారని చెబుతోంది. పాఠశాలల్లో అమలు చేస్తున్న సంస్కరణలు, విద్యార్థుల వివరాల నమోదు కోసం వినియోగిస్తున్న 'యూనిఫైడ్ డిస్ట్రిక్ట్ ఇన్ఫర్మేషన్ సిస్టమ్ ఫర్ ఎడ్యుకేషన్ ప్లస్' (యూడైస్ ప్లస్)లో తప్పులు ఉన్నాయని, వాటిని సరిచేసే ప్రక్రియకు చర్యలు చేపట్టినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ మేరకు డేటా సరిచేసేందుకు చేపట్టాల్సిన అంశాలపై ఫిబ్రవరి 11వ తేదీన విజయవాడలో 26 జిల్లాల ఏఎస్‌వోలు, ఏపీవోలు, ఎంఐఎస్ కో–ఆర్డినేటర్లకు శిక్షణ ఇవ్వనుంది. పాఠశాల విద్యకు సంబంధించి అతిపెద్ద డేటాబేస్ యూడైస్ ప్లస్. ఇందులో ప్రీ ప్రైమరీ నుంచి ఇంటర్మీడియెట్ వరకు విద్యార్థుల పూర్తి సమాచారంతోపాటు రాష్ట్రంలోని అన్ని మేనేజ్‌మెంట్ల పాఠశాలలకు సంబంధించి 11 విభాగాల సమాచారం అప్‌లోడ్ చేస్తారు. పాఠశాల విద్యలో ఎలాంటి సమాచారం కావాలన్నా యూడైస్ ప్లస్ ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. విద్యాశాఖ అడిగే అంశాలను సూచించిన ఫార్మెట్ ప్రకారం క్షేత్రస్థాయిలో టీచర్లు నమోదు చేస్తారు. ఆ డేటా ను కమిషనరేట్‌లోని ఐటీ విభాగం పరిశీలిస్తుంది. ఇంతవరకు బాగానే ఉన్నా.. 2022–23, 2023–24 విద్యా సంవత్సరాల్లో యూడైస్‌లో నమోదు చేసిన వివరాల్లో వ్యత్యాసం ఉందని, అవి 2024–25 విద్యా సంవత్సరంలోని అంశాలతో సరిపోలడం లేదని ప్రభుత్వం పేర్కొనడం గమనార్హం. గడిచిన రెండు విద్యా సంవత్సరాల్లో వివరాలు తప్పుగా నమోదు చేశారని చెప్పడంపై ఉపాధ్యాయ వర్గాలు అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. ఇప్పటికే విద్యార్థుల నమోదును ఉన్నదానికంటే అధికంగా చూపారని, అలాంటి వారిపై క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించిన విద్యాశాఖ... దానికి కొనసాగింపుగా యూడైస్ ప్లస్‌లో తప్పుల అంశాన్ని తెరపైకి తెచ్చిందని ఉపాధ్యాయ వర్గాల్లో ప్రచారం జరుగుతోంది.

క్లుప్తంగా...

సీఐడీ పూర్వపు చీఫ్ సంజయ్‌కు ఊరట

- ఏసీబీ కేసులో ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేసిన హైకోర్టు

సాక్షి, అమరావతి: అవినీతి నిరోధక శాఖ (ఏసీబీ) నమోదు చేసిన కేసులో సీఐడీ పూర్వపు అదనపు డైరెక్టర్ జనరల్, విపత్తుల నిర్వహణ, అగ్నిమాపక శాఖ డీజీ ఎన్.సంజయ్‌కు హైకోర్టు ఊరటనిచ్చింది. ఆయనకు ముందస్తు బెయిల్ మంజూరు చేస్తూ తీర్పు వెలువరించింది. రూ.25 వేల చొప్పున రెండు పూచీకత్తులు సమర్పించాలని ఆదేశించింది. దర్యాప్తునకు సహకరించాలని, ఎప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు దర్యాప్తు సంస్థ ముందు హాజరు కావాలని పేర్కొంది. ఈ కేసు గురించి వాస్తవాలు తెలిసిన ఏ వ్యక్తిని కూడా ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా బెదిరించడం, భయపెట్టడం వంటివి చేయడానికి వీల్లేదని సంజయ్‌ని ఆదేశించింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ కొనకంటి శ్రీనివాసరెడ్డి గురువారం తీర్పునిచ్చారు.

ఎస్వీయూ డీడీఈ పరీక్షలు వాయిదా

తిరుపతి సిటీ: ఎస్వీయూ డీడీఈ పరిధిలో వచ్చేనెల 3వ తేదీ నుంచి నిర్వహించాల్సిన యూజీ, పీజీ, డిప్లొమో పరీక్షలను తాత్కాలికంగా వాయిదా వేస్తున్నట్లు డీడీఈ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ తవమణి గురువారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. వీసీ సీహెచ్ అప్పారావు ఆదేశాల మేరకు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు తెలియజేశారు. పరీక్షల నిర్వహణపై త్వరలో నిర్ణయించి తేదీలను వెల్లడిస్తామని పేర్కొన్నారు. పరీక్షలు జరుగనున్న సుమారు 43 స్టడీ సెంటర్లకు ఇప్పటికే సమాచారం అందించామని, విద్యార్థులు గమనించి సహకరించాలని సూచించారు.

ఐఎస్‌బీతో సీడాప్ ఒప్పందం

- సీడాప్ చైర్మన్ దీపక్‌రెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: భవిష్యత్ బిజినెస్ లీడర్లను అభివృద్ధి చేయడమే లక్ష్యంగా ఐఎస్‌బీతో ఒప్పందం చేసుకున్నట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉపాధి కల్పన వ్యవస్థాపన అభివృద్ధి సంస్థ (సీడాప్) చైర్మన్ దీపక్‌రెడ్డి తెలిపారు. గురువారం విజయవాడలో పాత్రికేయులతో దీపక్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. వన్ ఫ్యామిలీ–వన్ ఎంటర్ ప్రెన్యూర్ నినాదమే లక్ష్యంగా ఇండియన్ స్కూల్ ఆఫ్ బిజినెస్ (ఐఎస్‌బీ)తో ఎంవోయూ చేసుకున్నామన్నారు. అదేవిధంగా సెంచూరియన్ యూనివర్సిటీతో ఒప్పందం చేసుకున్నామని తెలిపారు. సీడాప్ ఒక నోడల్ ఏజెన్సీగా ముఖ్యమంత్రి డైరెక్షన్‌లో పనిచేస్తుందన్నారు. ఐఎస్‌బీ ప్రతినిధి డాక్టర్. చందన్ చౌదరి మాట్లాడుతూ తయారీ రంగంలో లీడర్లను తయారు చేసేందుకు నిర్ణయం తీసుకున్నామని చెప్పారు.

ఏపీఎస్ఐడీసీ ఎండీగా వై.శ్రీనివాస్

సాక్షి, అమరావతి: జలవనరుల శాఖలో చిన్న నీటిపారుదల విభాగం చీఫ్ ఇంజనీర్‌గా పనిచేస్తున్న వై.శ్రీనివాస్‌కు ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ (ఏపీఎస్ఐడీసీ) మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌గా అదనపు బాధ్యతలు అప్పగిస్తూ జలవనరుల శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి జి.సాయిప్రసాద్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఏపీఎస్ఐడీసీ ఎండీగా పనిచేస్తున్న ఎం.లక్ష్మీనారాయణ శుక్రవారం పదవీ విరమణ చేయనున్నారు.

'టైమ్స్' ర్యాంకులకు పోటాపోటీ

- ప్రపంచవ్యాప్తంగా 2,540 విద్యా సంస్థల నుంచి ప్రతిపాదనలు
- అత్యధికంగా భారత్ నుంచి 148 సంస్థల దరఖాస్తు
- ఐరాస సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలే కొలమానంగా వర్సిటీలకు ర్యాంకులు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రతిష్టాత్మక 'టైమ్స్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్' ర్యాంకింగ్స్ కోసం ప్రపంచవ్యాప్తంగా విశ్వవిద్యాలయాల నుంచి పోటీ పెరుగుతోంది. గతేడాది కంటే అత్యధికంగా 'ఇంపాక్ట్' ర్యాంకులకు ప్రతిపాదనలు వెల్లువెత్తగా మన దేశం నుంచి ఎక్కువ విద్యా సంస్థలు దరఖాస్తు చేయడం విశేషం. 2024లో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఏకంగా రెండు వేలకు పైగా విద్యాసంస్థలు ర్యాంకులు పొందగా ఈ ఏడాది దరఖాస్తుల్లో 18 శాతం పెరుగుదల నమోదైంది. ఈసారి 130 దేశాల నుంచి సుమారు 2,540 విశ్వవిద్యాలయాలు డేటాను సమర్పించాయి. ఐక్యరాజ్యసమితి నిర్దేశించిన 17 సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా వర్సిటీల పనితీరును పరిశీలించి ర్యాంకులు అందిస్తున్నారు.

సగానికిపైగా ఆసియా నుంచే..

టైమ్స్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ ఇంపాక్ట్ ర్యాంకుల కోసం పోటీ పడుతున్న విద్యాసంస్థలు ఆసియాలోనే అధికంగా ఉన్నాయి. ప్రతిపాదనల్లో సగానికి పైగా ఆసియా నుంచే వచ్చాయి. భారత్ 148 విద్యా సంస్థల నుంచి ప్రతిపాదనలతో అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. పాకిస్తాన్ 127 విద్యా సంస్థల నుంచి ప్రతిపాదనలతో రెండో స్థానంలో ఉండగా 121 విద్యా సంస్థలతో ఫిలిప్పీన్స్ మూడో స్థానంలో ఉంది. అంగోలా, అజర్‌బైజాన్, చైనా, ఇండోనేషియా, కెన్యా, లిబియా నుంచి కూడా ఎక్కువ ప్రతిపాదనలు అందాయి. బెనిన్, బోట్స్వానా, బుర్కినా ఫాసో, ఎల్ సాల్వడార్, ఎస్టోనియా, మాల్దీవులు, నమీబియా, పాపువా న్యూ గినియా, సెనెగల్, జింబాబ్వే మొదటి సారిగా ప్రతిపాదనలతో సిద్ధమయ్యాయి.

నాణ్యమైన విద్య..

సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యానికి అనుగుణంగా 'నాణ్యమైన విద్య' విభాగంలో అత్యధిక ప్రతిపాదనలు వచ్చినట్లు 'టైమ్స్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్' ప్రకటించింది. ఇందులో ఏకంగా 1,991 విశ్వవిద్యాలయాలు డేటాను అందించాయి. 'మంచి ఆరోగ్యం–శ్రేయస్సు' విభాగంలో 1,801 సంస్థలు పోటీ పడగా 'లింగ సమానత్వం'లో 1,566 విద్యా సంస్థలున్నాయి. ఈ 3 లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా గత నాలుగేళ్లుగా అత్యధికంగా ప్రతిపాదనలు వస్తుండటం గమనార్హం. టర్కీలోని ఇస్తాంబుల్‌లో జూన్ 16–19వ తేదీలలో జరిగే గ్లోబల్ సస్టైనబుల్ డెవలప్‌మెంట్ కాంగ్రెస్‌లో ఇంపాక్ట్ ర్యాంకింగ్స్ ప్రకటించనున్నారు.

రూ.990 కోట్లతో డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణం

పరిపాలన అనుమతి ఇస్తూ జలవనరుల శాఖ ఉత్తర్వులు

సాక్షి, అమరావతి: పోలవరం ప్రాజెక్టులో ప్రధాన (ఎర్త్ కమ్ రాక్ ఫిల్) డ్యాం గ్యాప్–2లో రూ.990 కోట్లతో డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణానికి పరిపాలనాపరమైన అనుమతి ఇస్తూ జలవనరుల శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి జి.సాయిప్రసాద్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. గ్యాప్–2లో తొలుత ప్రతిపాదించిన డయాఫ్రం వాల్‌ను 29,585 చదరపు మీటర్ల పరిధిలో నిర్మించారు. ఆ పనులకు రూ.393.32 కోట్ల వ్యయం అవుతుందని పోలవరం సీఈ లెక్కగట్టారు. గ్యాప్–2లో సవరించిన ప్రతిపాదన ప్రకారం 63,656 చదరపు మీటర్ల పరిధిలో డయాఫ్రం వాల్‌ను నిర్మించాల్సి ఉందని.. ఇందుకు రూ.990 కోట్ల వ్యయం అవుతుందని 2024 అక్టోబర్ 30న పోలవరం సీఈ పంపిన నివేదికపై ప్రభుత్వం ఆమోదముద్ర వేసింది. ఆ మేరకు పనులు చేపట్టడానికి ఐదు షరతులతో అనుమతిస్తున్నట్లు ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

ఆ షరతులు ఇవీ..

- తొలి టెండర్ ఒప్పందంలోని నిబంధనల ప్రకారమే ధరల సర్దుబాటును వర్తింపజేయాలి.
- ఎల్ఎస్(లంప్సమ్) విధానంలో నిబంధనల ప్రకారం స్టాండర్డ్ డేటా ఆధారంగా అంచనా వ్యయాన్ని ఖరారు చేశాకే పనులకు సాంకేతిక అనుమతి ఇవ్వాలి.
- డిజైన్‌లు, డ్రాయింగ్‌లను అధీకృత సంస్థ ఆమోదించాకే పనులకు సాంకేతిక అనుమతి ఇవ్వడం ద్వారా పనుల్లో తేడాలు లేకుండా చూడాలి.
- సవరించిన ప్రతిపాదనను.. సవరించిన అంచనా వ్యయ ప్రతిపాదనలో పొందుపరిచి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో రూ.990 కోట్లను రీయింబర్స్‌మెంట్ చేయించాలి.
- టెండర్ ఒప్పందంలోని నిబంధనలకు లోబడే ధరల సర్దుబాటు విభాగం కింద చెల్లింపులు చేయాలి.

1న అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ రాక

పోలవరం ప్రాజెక్టు పనులను గియాన్ ఫ్రాన్కో డి సిస్కో, డేవిడ్ బి పాల్‌తో కూడిన అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ ఫిబ్రవరి ఒకటి నుంచి నాలుగో తేదీ వరకు క్షేత్ర స్థాయిలో పరిశీలించనుంది. అధికారులు, కాంట్రాక్ట్ సంస్థల ప్రతినిధులతో సమీక్ష సమావేశం నిర్వహించి డయాఫ్రం వాల్‌తో సహా నిర్మాణాల డిజైన్‌లు, పనుల నాణ్యతపై తీసుకోవాల్సిన చర్యలను సూచించనుంది. డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణ విధానంపై ఈనెల 9, 15, 17 తేదీల్లో అంతర్జాతీయ నిపుణుల కమిటీ సభ్యులతో కేంద్ర జలసంఘం(సీడబ్ల్యూసీ) సభ్యుడు భోపాల్ సింగ్ వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా అభిప్రాయం తీసుకున్నారు. గ్యాప్–2లో డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణ పనులను ఈనెల 18న కాంట్రాక్ట్ సంస్థలు మేఘా, బావర్‌లు ప్రారంభించాయి. ఈ నేపథ్యంలో డయాఫ్రం వాల్ నిర్మాణ పనులను క్షేత్ర స్థాయిలో పరిశీలించాలని కమిటీకి సీడబ్ల్యూసీ సభ్యుడు భోపాల్‌సింగ్ సూచించారు.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
Editor: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943